

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

ארכיון איכאול הרו"ו -
פעילות ציבורית

משרד

ת.ד. 500

ענייני פליטים ועוד

7.1967 - 9.1968

מס' תיק מקורי

מחלקה

ענייני פליטים ועוד

שם: **פ - 6 / 4124**

מזהה פיזי: 72.82/1 - 29
מזהה לוגי: 02-107-01-12-03
כתובת: 1519294 מס פריט: 04/02/2014

ראש הממשלה

ירושלים, ט"ו בתמוז תשכ"ז
23 ביולי 1967

לכבוד
פרופ' ד. פטנקין
האוניברסיטה העברית
ירושלים

פרופ' פטנקין הנכבד,

בהמשך להחלטת הממשלה בישיבתה מיום א' 16.7.67, הריני מבקש
בזאת, לשמש חבר ועדה להכין תכנית פיתוח של האזורים המוחזקים (הגדה
המערבית, רצועת עזה, חצי האי סיני והרמה הסורית), תוך ציון מפורט
של האספקטים הכלכליים (כולל שאלות חקלאות, מיט, העשיה ושיכון),
הבטחוניים, החברתיים וההתיישבותיים של התכניות המוצעות.

הרכב הועדה הוא כדלקמן: פרופ' ש.נ. אייזנשטדט; ד"ר י. ארנון;
פרופ' ר. בקי; פרופ' א. דבורצקי; ד"ר ר. ווייץ; פרופ' ד. פטנקין;
רב-אלוף צ. צור.

בתכניות הנ"ל יושם דגש מיוחד על מציאת פתרונות קונסטרוקטיביים
לבעיית הפליטים, על-ידי שיקומם בישראל, בארצות ערב והגירתם מעבר לים.
הועדה תבדוק במפורש את ההשלכות של תכניות הפיתוח הנ"ל על פיתוח
ומבנהו של המשק והחברה הישראלית בשנים הקרובות.

הועדה תעמוד בקשר עם הגופים המטפלים בבעיות השוטפות של השטחים
המוחזקים, ובהתאם לצורך תביע את דעתה על הקשר בין המדיניות לגבי הבעיות
השוטפות לבין התכניות לזמן הארוך.

הועדה תקים שני צוותי מחקר: האחד לתכנון כלכלי חברתי, והאחר
לתכנון התיישבותי.

כזכור, הוסכם בינינו שהועדה תקבע לעצמה את סדרי עבודתה.

ראש הממשלה

- 2 -

הממשלה תדאג להעביר לרשות הועדה את כל הנתונים הרלבנטיים שנאספו על-ידי גופים ממשלתיים שונים, וכן גופים הקשורים לממשלה. כמו-כן תהיה הועדה מוסמכת לערוך (בעזרת גופים ממשלתיים הנוגעים לדבר) סקרים ומפקדים שייראו לה כנחוצים.

הועדה מתבקשת להגיש דו"ח מסכם ראשון תוך ארבעה חדשים מיום מינויה, וכן דו"חות ביניים בהתאם לצורך.

מ ב ר כ ה,

לוי אשכול

אוכלוסייה

1. האוכלוסייה הברוכהית בגדה וברצועת עזה.

עד שיתקבלו תוצאות מפקד האוכלוסין באזורים המוזכרים יש להסתפק באומדן גס של האוכלוסייה.

הגדה המערבית:

אוכלוסייה ג-1961 (כולל ירושלים) 809 אלף

מספר הגידול הטבעי של האוכלוסייה בגדה המערבית

1952-1961 0.91 אחוז

אוכלוסייה ביריבי 1967 850 אלף

פחות: אוסדן האוכלוסייה בירושלים 70 אלף

780 אלף

פחות: אוסדן הפליטים שברחו בזמן ואחרי המלחמה ~~200~~ אלף

~~180~~ אלף

אוסדן החזרה פליטים עד סוף אוגוסט 30 אלף

~~610~~ אלף

Handwritten notes:
610
680
610
680

רצועת עזה:

אוסדן האוכלוסייה לסוף 1965 על סמך רישום הלידה והפטירה הוא 428 אלף נפש. אוסדן זה סומה כלפי מעלה לפחות בגלל רישום חסר של פטירות. עד לקבלת תוצאות המפקד אפשר להגיה כ-380 אלף תושבים ברצועה.

פליטים

גדה המערבית:

מספר הפליטים לפי אונר"א בגדה המערבית עם פרוץ המלחמה היה 435 אלף, מתוכם 141 אלף יושבי מחנות. למטרות חכנית הפיתוח אוכלוסיית המחנות היא בושא לצנין מיוחד. בהתחשב בכך שאסדני הפליטים הם סוגזמים ושהיתה בריחה גדולה של פליטים ממחנות יש לעפר שסטפר הפליטים במחנות כיום קרוב ל-80 אלף. קרוב לודאי שבין תושבי המחנות תהיה פחות נפיה לחזור שאסר בין התושבים הרגילים ולכן קשה להגיה שבכל מקרה אוכלוסיית המחנות תעלה על 100 אלף.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second section of faint, illegible text, appearing to be a list or a series of short paragraphs.

Third section of faint, illegible text, possibly a continuation of the list or a separate point.

Fourth section of faint, illegible text, possibly a conclusion or a final note.

Fifth section of faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a signature or a reference.

הגירה נטו			אוכלוסייה בלי הגירה			אוכלוסייה		
שעור רבוי טבעי			שעור רבוי טבעי			1961	1952	
38	34	31	38	34	31			
←155	-88	-43	1,868	1,801	1,756	1,713	1,334	סה"כ ירדן
-238	-201	-176	1,047	1,010	985	809	748	גדה מערבית
+83	+113	+133	821	791	771	904	586	גדה מזרחית

במפקד 1961 נסטר על 63 אלף ירדנים בחו"ל מכיון שהאומדן נבוסס על הקיפת קרובים שהיו בירדן בזמן המפקד זה לבטח אומדן חסר של היורדים מכל ירדן זה מחטיד את אומדן הרבוי הטבעי ההחמון (31). אומדן ההגירה המתקבל על בסיס של שעור רבוי של 34 הוא עדיין אומדן זהיר ומראה על אבדן נטו של כ-20 אחוז מאוכלוסיית הגדה ב-1961 כתוצאה מהגירה במסך 9 שנים כשלמעלה מטהצית ההגירה נטו היא לגדה **אצב** המזרחית.

לבני התקופה שאחרי 1961 יש בידינו ברבע זה את האנפורסציה הבאה: ב-1965 היו בכוריית 77 אלף אזרחים ירדנים. בשנים 1961-1965 עלה מספר הירדנים שיצאו את ירדן על מספר הירדנים שנכנסו כ-129 אלף איש. זהו כמובן שעור הגירה נטו גבוה סזה המתקבל לתקופה 1952-1961. בין הגורמים שיקבעו את הקף ההגירה בעתיד:

1. סטיה של מספר החוזרים מהגדה המזרחית מהאומדן השרירותי של 50 אלף שהובח לעיל.
2. אפשרות המעבר אל גדה המזרחית בעתיד.
3. אפשרויות קליטה בארצות אחרות.
4. הסדר העברת המסיכות מחו"ל לחוטבי הגדה.
5. המצב הכלכלי והפוליטי בגדה.

מבקורת טבט של הגירה יש עדיפות לכן לי:

1. שעור צמיחה נטון בגדה מעבר לחזרת "ולגורטליות".
2. עזרה כספית לפליטים כנגד שיקום *(לפי)*
3. חיבור מקצועי כהכשרה להגירה.

קפה לקבוע גבולות טבירים להבחנת על הגירה, ונראה שכל מה שבין אוכלוסייה אצ סטטית לחלומין לבין אוכלוסייה הגדלה בשעור של 30 אחוז לפנה הוא טביר. כלומר, אומדן האוכלוסייה ב-1971 יבוע בין 680 אלף ל-750 אלף.

מבצעת עזה לא הייתה כמעט הגירה בעבר משום שהגירה כזו לא הורשתה. הביתוק הבאוגרפי של הרצועה מכל יעד הגירה היה סקפה על הגירה לעומת הגדה המערבית. לעומת זאת האחוז הגדול יותר של אוכלוסיית במחנות והמסב הכלכלי צ הגרוע יותר היו מחוים ממריץ חזק יותר להגירה פתוחת המערים עם חזרה ל"נורמליות" כלשהי וצעדים לעדוד הגירה עלולים אולי להביא ליציאה עד 50 אלף איש עד 1971, כגבול עליון. כלומר, בערך איזון הרבוי הטבעי.

הועדה לפתוח השטחים המוחזקים

מסקנות הועדה ביחס לדו"ח על "פתוח השטחים המוחזקים: בדיקת אלטרנטיבות"

ישיבת הועדה ביום 12 לספטמבר 1967

נוכחו: ר. בקי (יו"ר); ש.נ. איזנשטדט; י. ארנון; ד. פטינקין; צ. צור - חברי הועדה;
מ. ברונז; א. רוזנמן - ראשי צוותה; י. בן-פורת; ג. חנוך; א. ירמנס - חברי
הצוותה; י. ארן - מזכיר הועדה.

נעדרו: א. דבורצקי; ר. ווייץ - נמצאים בחו"ל.

1. הועדה הביעה את תודעה העמוקה לצוות הכלכלי - החברתי בראשותו של פרופ' ברונז על עבודתו החשובה.
אם כי פרטי הדו"ח הם, כמובן, על אחריותו של הצוות שחיבר אותו, מאשרת הועדה את גישתו ואח מסקנותיו הכלליות. המסקנות המובאות להלן מבוססות על הנחות שבדו"ח.
2. עיקר המסקנות מתייחס לבעיות הכלכליות של הגדה המערבית ושל רצועת עזה.
באשר לרמת הגולן, לא נראה כרצוי ליישב שם פליטים ולכן לא נדונו בעיותיו.
ביחס לסיני, הגיעה הועדה על סמך הדו"ח, לכלל מסקנה כי אין יסוד כלכלי להתייבות חקלאית ניכרת שם. בגלל חסר חומר מאיס, לא היה הסיפק בידי הועדה להתייחס לבעית פתוח אוצרות הטבע בסיני.
כמו כן לא התייחסנו להשפעה החזקה השטחים על חקציב הבטחון.
3. בדיון על הבעיות הכלכליות של השטחים המוחזקים, רואה הועדה כנקודת יסוד את העובדה שלמרות היות שטחים אלה גדולים מנקודת ראות שטח פיסי ומספר אוכלוסייה, מאר קטנים הם יחסית לישראל מנקודת ראות היקף הפעילות הכלכלית: ס"ה החוצר של השטחים המוחזקים אינו עולה על 5% של החוצר הלאומי הישראלי.
4. מחברי הדו"ח בדקו כאפשרות ראשונה את החזקת השטחים, תוך כדי החזרת היקף התעסוקה לרמה סבירה, ותוך מניעת הרחבת הפער ברמת החיים בין אוכלוסיית הגדה וישראל - אך ללא שקום פליטי עזה. הועדה מסכימה לקביעת הדו"ח שחכנית זאת לא תהיה למעשה מעמסה למשק הישראלי. הועדה ממליצה איפוא על מדיניות זאת כחכנית מינימום.
5. עם זאת, סבורה הועדה שיש לשקול כיעד הנוסף לזה שהוזכר ב(4) אח שקומם ההדרגתי - חלקי או מלא - של הפליטים שבמחנות (בעיקר ברצועת עזה).
6. הדו"ח נותן הערכה על ההוצאות הקשורות בפתרון בעית הפליטים דרך השתלבותם בחיים הכלכליים. מחברר שהנטל הריאלי על המשק הישראלי הכרוך בפיתוח השטחים המוחזקים, תוך כדי קליטה הדרגתית של תושבי טונוה הפליטים בתעסוקה ובדיוור קבוע, אינו עולה, בהנחות החמורות ביותר, על 50 מיליון א דולר לשנה, בארבע או חמש השנים הראשונות, וכ-90 מיליון דולר לשנה בשש השנים שלאחריהן. נטל זה יפחה בשליש, אם חימשך הגירה של תושבים מהאיזורים המוחזקים במימדים דומים לעבר. בכל מקרה יש להפחית מהסכומים האמורים העברות

חד-צדדיות לחושבי השטחים המוחזקים (בהיקף של עד 30 מיליון דולר לשנה) וכל עזרה אחרת שישראל עשויה לקבל לשם מטרה זו מן החוץ. רק חלק קטן מהנטל האפור יהווה הוצאה במטבע חוץ ממש. כן יש להפחית את הנטל הריאלי, במידה שהוא כרוך בהעסקה גורמי ייצור מובטלים בישראל.

7. הועדה מקבלת את מסקנות הדו"ח כי במכניזם הפתוח הנ"ל החפוס התעסוקה בבניה מקום נכבד בתוספת לתעסוקה ולתוצר, בעיקר בשנים הראשונות. בטווח הארוך יותר, יחליפו התעשייה והשרותים בהדרגה את מקום ענף הבניה.

8. כן נראה לוועדה המסקנה כי בפיתוח כלכלת השטחים המוחזקים לשם שקומם של הפליטים החפוס החקלאות לא יותר מאשר רבע מהתוספת לתעסוקה, ועוד פחות בתוספת לתוצר - וזאת על אף חלקה הגבוה של החקלאות במשקי השטחים המוחזקים כיום. מסקנה זו מוכחבת על ידי מגבלות השוק ומקורות המים.

למגבלות מים יש גם השלכה לגבי מיקום של הפתוח החקלאי אשר מקומו היחיד הנראה ככדאי הוא בגדה ולא בצפון סיני. בקשר לכך מציינת הועדה את הממצא החשוב של הדו"ח כי אפילו היינו מקבלים מתקן להפלה מים בחנם, לא היה הפתוח החקלאי בסיני כדאי.

כמו כן ציינו חברי ועדה אחדים כי אפשרות הפתוח החקלאי לשם שקומם של הפליטים בגדה יצומצם - אם יהיה נסיון לפתח בקנה מידה רחב חקלאות יהודית בגדה.

9. בקשר לתוכניות הכלכליות שהוזכרו לעיל אישרה הועדה מחדש את ההמלצות שניחנו כבר בדו"ח הקודם דהיינו:

א. הנהגת סחר חופשי של סחורות ושרותים.

ב. איסור אתנועה חופשית של כח עבודה מהשטחים לישראל ולהפך.

ד"ר ארנון ביקש לרשום את הסתייגותו מנקודה א'.

10. הועדה מאמצת גם את המסקנה כי ההגירה של חושבים מהשטחים המוחזקים עשויה להיות חלק מהפתרון לבעיית הפליטים וחשפיע על קצב הגידול ועל גודלה של האוכלוסיה הזקוקה לשיקום שטחים המוחזקים. אפילו כדי למנוע גידול אוכלוסיה מהיר יותר מאשר קצב הגידול של אוכלוסיה הגדה המערבית בעבר (אחוז אחד לשנה) יהיה צורך בנקיטת מדיניות לעידוד הגירה. צעדים רצויים יהיו: הרחבת החינוך המקצועי והעיוני, כדיקה האפשרות להתקשרות עם ארגונים בינלאומיים העוסקים בהגירה ועם ארצות ההגירה העיקריות, הבטחת המשך המעבר החפשי לגדה המזרחית ולארצות ערב האחרות, הקלות ביציאה מן הארץ (גם ללא מהגרים), עידוד להמשך לימודים בחו"ל, הקלות בחיסול והעברת רכוש וכדומה. כמו כן יש מקום לבדיקה מחדש של חשלוס פיצויים או מענקים על בסיס אישי כאמצעי עידוד להגירה.

11. כן נראה לוועדה כי יש לגשת לביצוע כל תכנית פיתוח בצורה הדרגתית, זהירה ובלתי ראשנית, משתי סיבות:

א. יצירת ציפיות מוגזמות חחבל בנטייה להגר ועלולה גם לפגוע בעצם הנכונות של אוכלוסיה השטחים המוחזקים להשתלב בתכניות השיקום;

ב. התחלה הדרגתית בכיווע תכניות כלשהן חאפשר לימוד לקחים והסקת מסקנות חוך כדי ניסוי קווי פעולה אלטרנטיביים, לשם שמירת הגמישות בקביעת פתרונות לטווח ארוך.

פרויקטים ספציפים שיוצעו לשקום הפליטים צריכים להיות לנסיון ולא לראוה. כמו כן נראה לוועדה שסביר להתחיל בבצוע תכנית של שקום פליטים ע"י בניה דירות עבור הפליטים בסביבת רכוזי אוכלוסיה קימים.

פ ו ג ב ל

מטה ממל' ארצי
ענף כלכלה
יחידה מזקן

תעשיית הגדה - סקירה והצעות

תוכן התנינים

הקדמה

סכום

המלצות

נתוח כלכלי: כוסר התחרות של הגדה בחוק המקומי
כוסר התחרות של הגדה בחוק הישראלי
כוסר התחרות של הגדה בארצות חוץ
סחר הגדה עם ארצות ערב - תקולית כלליים

אין ?
אק"ו
1967

פ ו ג ב ל

הכבוד הישראלי גרם לכך שעל כלכלת הגדה היום להתמודד עם כוחות שונים שאלו יכולים לזרז את שלטון ירושלים. במקומה הקודמת פעלה הכלכלה במסגרת של מדיניות ליברלית אשר אפשרה יבוא מוצרים ממזרחים תוך הגנה יחסית נמוכה. הקלות הגדה והפשיטה התחתון על המיסים יתרונן היחסי שבבסיס מעבודה זולה ומבטחים מקלימיים מסוימים. מטלה מס' 1 מורה על הלוואה היבוא, היבוא והיבוא של הסקטור התעשייתי החקלאי של הגדה בשנת 1966.

מטלה מס' 1

יבוא יבוא הגדה המערבית - 1966

במיליוני דולר

י ב ו א		י צ ו א		ערך מרובף	תפוקה	
לגדה המערבית	סה"כ	לגדה המזרחית	סה"כ			
0.3	2.3	1.6	3.3	14.4	17.0	הקלות
4.0	22.0	0.5	1.0	4.4	11.5	תעשייה

מקור: הרשומה להכנסות כלכליות; הגדה המערבית, סקירה כלכלית יולי 1967.

המטלה מראה על הסיבות הרבה יחסית של הקלות הכלכלה הגדה המערבית ועל הרמתה ליבוא. לתעשייה לעומת זאת, לא הייתה הסיבות רבה במסך ורב המוצרים התעשייתיים והמרי הגלם אשר עמדו לרשות המסך יובאו מחוץ לארץ.

כבוד הגדה, החלטה באיזור הליווה הישראלי, הלחם פטי עקיתין, מטי קניה ומכסים המבטוחה הישראליה על היצואים, פתיחתה בניו יארקיה ישראלים ופתיחת השוקים הישראליים במניה, הוללו בהכרת המזרחים עמוקה בהיקף ובמרכב הפעילות הכלכלית בה. הזכיר זה כמות המזרחים אלו במקטור התעשייתי והוא כויד להאיץ קוים למדיניות אשר תוזק את המסקמים התעשייתיים בהתחזיות המפורטות והביא למינימיזציה של המסקמים השליליים.

בהחלטה הדיון עלינו להדגיש את ההסיבות הקטנה יחסית של הסקטור התעשייתי כמות מ-12% מכה-המסד בגדה והאר המוקטור גביעה להתוודים סמוריה מהפוקת התעשייה הישראליה; אשר בה יתיה עליו להתחזרות. יחד עם זאת נראה לנו שהגיישה בדיון ומרבית המסקנות המרומזות בו כמות יפה לגבי המסך הגדתי כולו.

ס כ ד ס

כבוד הגדה ונחוקה שווקיה ומקורות המסקמה המסורתיות אלה מתייבשים אותה להקטנת כלכליה חדשה אשר הביא בהכרה לשוניים עמוקה במבנה הכלכלה, בהכנסה ובחלוקתה. על חשיבה הגדה להתמודד מלוואה שווקיה עקריים, השוק הגדתי, השוק הישראלי ושוק חוץ.

בשוק הביתי, על התקנים המקומיים להתחרות התקנים הישראלים הנהנית מקדימות בסדר הגדל של המפעלים, מכון, קארב וידע. ההתנגדות הקרקעית של חקיקת הגדה על מני חסינות החברות מה"ל נכפו בקרב המוצאות ההובלה הגבוהות של המחירים, ממליצות מספר המרי גלם מקומיים מסוימים ומסויד הקבוצה הזול. במידת הכול חקיקת הגדה להינות רק מהיתרון של מני קבוצה זול. הוראות ההובלה בין ישראל והגדה עם נמוכים ולחסינות הישראלית יש גישה חזקה לחמרי גלם הבדמיים. יתר על כן, בניגוד לשאר, לא יוכלו יצרני הגדה להפסיק ולרכוש חמרי גלם זולים מידים מידים. מחירי היבוא יסוד לאלו של התקנים הישראלים.

החלת המכסים והמסים הישראלים של מוצרי היבוא יוצרים לפחות זמן מה שיסתר את הכדינות של יבוא מוצרים המלפני יבוא אשר ב-1966 הגיע להיקף של 22 מיליון דולר. אולם, יצרני הגדה שדיין אינם ערוכים כדי לטפח מוצרים לשוק הממונה היות וחבר להם סדר היבוא, הידע והנסיגה הדרושים. לא כן מדבר לגבי התקנים הישראלים הזנה בעלת עודף סדר יבוא בגלל המיתון.

פתיחת השוק הישראלי מני מוצרי הגדה תאמר ליצרנים המקומיים לנצל את יתרונם באותם מוצרים בודדים בהם יש להם יתרון על פני מחיריהם הישראלים. אנו מכפים לכן מוצרי פלסטיק, קומפוזיט, פזון, סיגריה וביצור בנין מסוימים יוכלו להדור לשוק הישראלי. המקביל הוא עלה כל המוצרים הנ"ל מוצגים ע"י מרכיב יבואה גבוהה. המכון של מפעלי הפלסטיק והסיגריה המקביל אינו נוהל ברמתו ובאיכותו שהמיתון במפעלי דומים בישראל.

פתיחת שוק בראשית קנה על ארבע מותם חלק החושבות שבה במני יצרני הגדה הסייד גם כן בשוק מבט.

כשר החברות של יצרני הגדה בעבר הירדן וביתר ארצות ערב נבצע קטנה עם הכבוש הואות הקבוצה ילכו יקב ההתיקרות, השלומי מטיה ומכסים ישראלים על חמרים מיובאים ודלף הקלו את מחירם. כן חלה התיקרות במחירי ההובלה מזרחה. ההתחזיות אלו יבואו להפחות את המול היתרון של יצרני הגדה בשוקי היבוא המסורתיים בהם לפתחים המקומיים נזרים באחד. נראה שהיבוא התקניתי מזרחה יצטמצם בהרבה את לא יוצאו ליבואנים חמרים מיוצרים. אין ללמוד שהיבוא הנוכחי של סוויי היבוא בעמיד היות ופתיחת היבוא כיום מחושבת על בסיס מחירי חסומות מרכשו לפני המלחמה. כן יש להביא בחשבון את הקבוצה שהשוק הישראלי שדיין לא נפתח במני יצרני הגדה והבררה הקופדה מפניהם כרגע היה בין יבוא לשוק המסורתי לבין הפסקת היבוא.

ה מ ל א ו ה

1. פתיחת שוקי ישראל למוצרי הגדה

כידוע, התקבלו החלטות לקרובות כדבר פתיחת שוקי ישראל למוצרי הגדה חוץ השונות המסים המקומיים. בשלב זה, ירון שדיין יבוא גדה לישראל אשר מאד נאיב שחוד המסור והתקשיות. אנו ממליצים על החלטה מוקדמת ככל האפשר של החליטה הממשלה, על הכללת כל המוצרים התקשיות במסגרת המדיניות החדשה ועל היבוא ממסילי של החליכות.

אנו מדגישים את ענין הולח המדיניות של כל המוצרים וזה ענין הישום החליכות מתוך השה סרבי נטינות של המצוא הנוכח שהורות מהגדה בהתיקרות הקנות המיבויים המיבויים או היטלים שיבואו הנה כותרות שונות. מודק לשל למכור הקבוצה מוצרי פזון שיש בהם שטח סכנה להיבואות. אולם, אם מפל פזון איננו קומד בטכנולוגיה המיוצרות מנימליות יש להצב להיקון המכה זה לשבדר, חוץ זמן קצר את המפיל, ולא להחזיק המיטה היבוא לישראל.

יבוא?

נא
יבוא?

[Redacted]

השוב לדעתנו, התקרה על איכות המוצרים והרישוי להכירתם יופקדו בידי המשי מקצוע
 אשר במנייתו יפקדו סיקוליה מקצועיים בלבד. אנו רואים בהחלטה לטול הטל של 150 ל"י
 על כל מטר מעוקב שזה המיוצא לישראל דוגמת של הריגה בולטת שהמדיניות המוצעת. לזי יתכן
 להחנות יאנו גמתי לישראל בני קבוצה העולמית בהוצאות היצור, כשה שאין ברובה להגן על
 היצור העממי במני יבוא זול מישראל, היך הצדקה לשנות את המדיניות שהתמקדות הן הכיוון
 הנוף.

2. שיתוף פעולה ישראלי גמתי לפיתוח תעשיית בגדה

התנאים בהם פועלת התעשייה בגדה השמנו במידה מכרעה לאחר הפלגמתן בין סיבויים
 שלוש: התחרות התעשייה הישראלית כחוק המקומי ולליה הוצאות הייצור של התעשייה בגדה.
 במסגרת התנאים החדשים יש להניח כי חלק ניכר מהתעשייה יתחבב וקצועיה שלא יתחברו
 המסך פעילותו לפחות במתכונת הנוכחית. התמורות יחייבו הייצרות מחדש של התעשייה.
 הוצאת אמת שהיה מודעי המרחבות מיליים ופנמיים טכניימיים בגוף: המשי הן, קונספטייה
 ויצור. בענייני התרופה נראה כי אמת הדרוכים למניעת צמצום גבר בהיקף הפעילות התעשייתית
 היא בעידוד שיתוף פעולה וטלוגים ישראלים-גמתיים.

החלטות הממשלה לגבי הגדה קובעות שאין להחזיר מכור המשי של קבוצה והון בין המסך
 הישראלי והגדה. אנו סבורים שאת המושב הון יש לפרש במובן אשר ביותר של המלה
 והיך לכלול בהגדרתו יזמות, שיתוף פעולה והקמת מפעלים משותפים לטובת הגדה
 וישראל. נראה לנו שיתוף פעולה בין יזמים ישראלים וגמתיים יוכל להביא תועלת
 מרובה למני הצדדים. שיתוף פעולה כזה יטייע להברחת התעשייה הגמתיים, לשחרר את
 התחרות שלה ולהלוקה אופטימלית יותר של הקבוצה בין שני המוקדים, דבר שיביא
 להגדלת התכנסת במני המוקדים.

אנו הודים שיתוף פעולה מכמה יוצרים:

א. סיוע מפרטיים, הירוחי מעבודה, הירוחי שוק ופרסומת מצד מירמות ישראליות
 לתעשיית גמתיים.

ב. קבלות משנה. יצרנים בגדה יוצרו לפי הזמנת יצרנים ישראלים ולפי מפרטים
 שהללו יספקו להם.

ג. חלוקה מבודת. חלק מהליך היצור נעשה בגדה וחלק בישראל, בהתאם להסכמים
 בין יצרנים.

ד. הקמת מפעלים משותפים.

ה. - ? הקמת מפעלים בעלות ישראלית בגדה.

מספר יצרנים בגדה ובישראל יצרו לנו על ביטויים ראשוניים להקשריות במסגרת
 סעיף 1, ו-2. אנו ממליצים לכווץ פעילויות כאלו בא במקרים בהם מחייב הסכמת זה או יותר
 הקסקת מומחים ישראלים בגדה. אנו אומרים זאת שנוך הכרה בקבוצה שיתוף פעולה מהסוג הנ"ל
 יחזק את כוון התחרות של הגדה. מפעל מריגה המייצר לפי מפרטים שקבל מישראל יוכל כנראה
 למכור את תוצרתו בישראל ביתר העלות מאשר תילולת שתי לרשותו הידע הישראלי.

זולת זה ימנע התפתחל שחוק הפעולה המבוקש יט סכוי שהוא יסגר והופעלו יחלפו
לחשש את הרגשותם כקבוצות ידועות.

לקבלנה הזנה ולהלוקה עבודה שוויה להיות חוצלה נוספת בכך שברוך זו נתן יהיה
ליזרבים ישראלים להודיל את הוצאות היזור שלהם ולהגדיל את סכירותיהם בשוק
הישראלי וזה יבואם. יחד עם זאת איננו מתעלמים מכך, שבמקרים ברורים שוויה
הקצוקתם של עובדיה ישראלים להמנע ע"י הקבוצה חלק מהחליכי היזור של מפעליהם
למפעלים גדתיים.

אשר להקמת מפעלים מיוחדים ומפעלים בקבלנה ישראלית בגדה המזרחית העקבות הון
בגדה, אנו ממליצים להקמת חוות, לנחות בחלב זה, רק במידה והמדובר הוה במפעלי
יארז מובקשים שיהרמו הרומה משמעותית לשכור המודן המסחרי של המדינה.

הקמת חסרות ריאלית עבור היזור

3.

המסחר בין הגדה לבין עבר הירדן והרמות קרב הינו כיום חד סטרי, עפ"י החליות
מפורשות נהמר כל יבוא וחסרות היזור מהחלמה לכך הדינריות.

במידה ולא ניתן להמיר את הדינריות למטבע קשה ברור שהמסך הסחר החד סטרי לא יהיה
חלה בזבז מנקודת ראות מסך הגדה במרש והמסך הישראלי בכלל. מנקודת ראות ירדנית
יהיה יבוא כזה בגודל סיוס הינס.

עם זאת הפלו ברורים כי קיימת אפשרות להמיר דינריות למטבע קשה בסווקי המטבע
הבין-לאומיים. אפשרות נוספת להצגה מטבע קשה חסרות הדינריות היא באמצעות
טורס"ת. דרכים אלה שיש נבחנו מקווים מקום ישרה המסחר דינריות בידי בנק ישראל,
זולת ברחה כי מטב זה לא יתמיד לדרך ימים, והמסך הסחר החד סטרי יהיה להצטרות
כזו שהמסר בירור היכולת להמיר הדינריות.

במידה וניתן היה להציג מטבע קשה יכלס המסר לשקנה שהיציאת הינו בזבז גרידה.

זולס, אך בהנחות המופתיסיות ביותר לגבי המשרות למכירת דינריות בשוק
הבין לאומי יש לדעתנו צורך להמיר יבוא מירדן (או מרמות קרב חסרות דרך
ירדן) חוך החלח המסרם הישראליים. ההצדקה לכך מתבססת על יתרונותיו הכלכליים
של מסחר בין לאומי.

קיום יבוא המופל ילמד על כך שחסרות מסוימות זולות יותר בירדן או בחרות
קרב מסחר במדינות חרות וכך יבא המסך נזכר.

4. תמריצים ליצוא לארצות ערב

עם פתיחת הסוק הישראלי בפני יצרני הגדה ועם הסול המלאי של מוצרים
גמורים ושל חמרי גלם במפעלים נראה לנו שהיצוא התעשייתי מהגדה מזרחה
יאטטאט מאוד.

במידה ונתוח כלכלי יוכיח שכדאי להמשיך את היצוא, חמורת יבוא או
חמורת דינרים, אנו מציעים להעניק ליצרנים תמריצי יבוא ולהסוותם לתמריצים
הנהוגים לגבי יצרנים ישראלים. נתוח ההתפתחויות האפואיות בכסר החמרות של
יצרני הגדה טורה על התערערות מצבט מאז המלחמה. אנו סזוכנעים סאט לא ינתנו
ליצרנים תמריצי היצוא המקובלים בישראל יפסיקו ליצא. האלטרוניטיבות ליצוא
הן טכירות לישראל או אבטלה. נראה לנו שיצוא עדיף בתנאי התמריצים הניתנים
ליצואן אינם עולים על אלו המקובלים לגבי יצואנים ישראלים.

להלן יערך דיון כללי בהסלכות על חנויי התנאים במסגרתה פועלת
התעסיה של הגדה. הדיון מבוסס על חיחות והתרחטויות בטוח מהד
ועל נתוח הכללי מאידך.

אף זלא ערכנו מחקרים טעורטים נראה לנו כי להערכות למסקנות
ולהמלכות יח בסיס מוצק חאינו נזקק לאימורה נוסף.

1. כפר החחרות אל הגדה בשוק המקומי

בשוק המקומי, כלומר בשוק של הגדה, השתנה המסרן הכלכלי מן הקצה אל הקצה מידו המלחמה.

1. השוק קטן במהות ניכר עקב יציאת האוכלוסייה, התמקת הקניות של המבוי הירדני ונחוצק ירושלים המזרחית.

2. הוצאות הייצור במחצית בעליה עקבו:

התיקרות המרי הגלם והמרי הביניים טנקטקה מ:

א. הצורך ליבא המרי גלם והמרי הביניים מישראל או דרכה, תוך השלוח מהיריה מסיים ומכטיים ישראליות.

ב. התיקרות דלקן

ג. התיקרות התחבורה;

ד. התיקרות ארויה בהוצאות עבודה עקב עליה יקר המויה.

בהקשר זה יש לציין שהעליה בהוצאות הייצור הויה כנראה מודרבת נוכח העובדה שליאדנים המקומיים מלחי נכרו של מוצרים מוגמרים, מוצרי ביניים והמרי גלם יחד נרכש במחיריה הקודמים.

3. על היצרנים המקומיים להתמודד בהוצאת מחורה מישראל. התקשיה הישראלית הנה

מפותחת יחסית וביכולתה להתחרות ביצרנים המקומיים במספר תחומים למרות העובדה שהמכר הישראלי גבוה בהרבה מהמכר בגדה. כשר החחרות הישראלי בגדה נובע מיצור

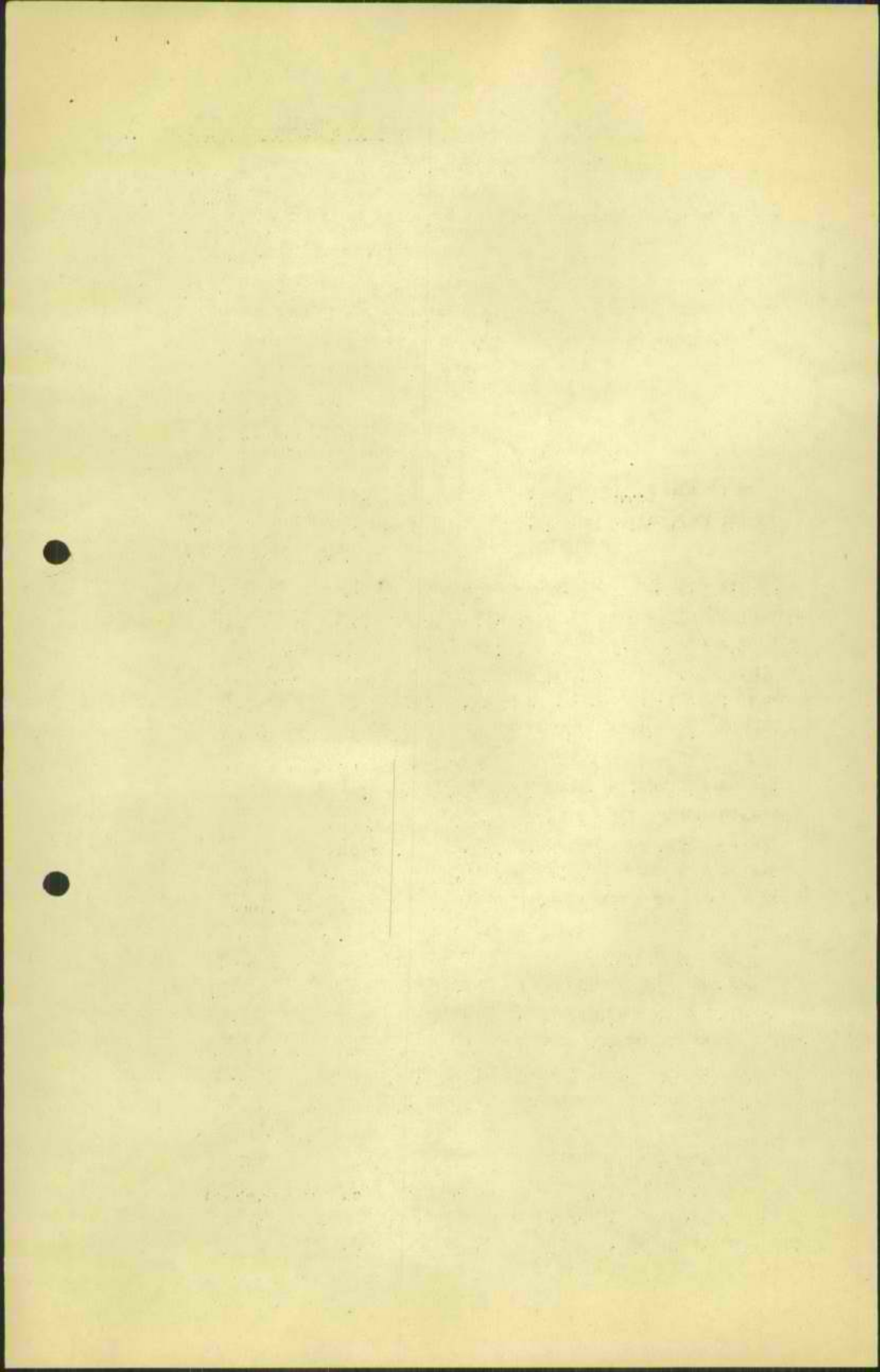
בסדרי גדול כלכליים, שממנו רב יחסית במכון, מידע, עיבוב, בקורה, איכות וכדומה ומתקרבה הגיאוגרפית של היארן הישראלי לחוק. יש להדגיש כי החחרות הישראלית גתה בנוסף לחחרות של התקשיה העולמית ולא כמתחליף לה. דבר כזה

נובע מעובדה שהדינניות היבונה הליברלית של ממלה ירדן הויה חחרות לאי הקמה הקשיה נוספות. בנין הגנה אדמינסטראטיבית, סובסידיות או הגנה מכטיים מהימנה הין לאפוח לכך שבמסק בעל מבנה כלכלי והרכב גורמי יאור, מסק הגדה תקומנה הקשיה מודרניות. ממלה ירדן, מטיבנות שונות, הורה הלט לדרו בזמן מליכוחי את תהליך הפתוח המקשיתי ובמידה הקשתה זהה, השתדלה לפתח את הגדה המזרחית. יחד על כן, נרעה שהחחרות המקשיתי בגדה עומב ע"י הממלה בממקשים אדמינסטראטיביים.

התקשיה המאומצת טקמה בגדה בהנחית הלה התבטטה על החחרות המבקיים המוקשיה הויה לעקום: הקשיה המבנית והמבון והשלחית המבוססת על המרי גלם מקומיים ועל עבודה זולה. המעלי הממסטייל והקונבקשיה ממקיה מוצרים זולים ובפלי איכות ירודה יחסית בעקר לארכונים בעלי ההכנסות הנמוכות ביותר. הבידרי בנין כבון: בלוקים, מרכמות ומוצרי נגרות נהגים מהגנה טבעית בזכות הוצאות התחבורה הגבוהות של מוצרים מחחרות. הקשיה המסקנות הקלים היכות תך הויה לקטבוריה זו.

הקשיה המאי תון המתרכזות בעיקר בהגיבנות ביה-לחה נהגיה בשוק המייס (captive market)-האלינים הנוצרים הבחיה לקומות הקדושים.

התקשיה השלטית הו ליחור דיוק, המועיל למוצרים פלמטיים, המבוי בבית סחור הנו דוגמת המעט יחידה של מפעל דרייבי שהה האלחחו הין להסביר בחרונות יבקיים סיובגיים. המפעל, שהנו כעק בקנה מידה של חזורכו, מיאר המפר גדול של מוצרים כולל מלי בית, חדרונים, אפודים ומימייים.

היה משוק את מוצריו בגדה, במזרח הירדן, בלבנון, בטורקיה, במקורייה ובכווית.
יזמה, נאל טוב ויכולה להרגם את הרישות השוק הסמאפיות למטרטים, מסכירות
את הצלחתו של המפעל.

החיות שוקי הגדה במני העפיה הישראלית מטלת את אחד היתרונות הקיימים
שהיו למפעלים המקומיים, דהיינו ההוצאות הנזבלה. יש לאות להתרות קשה
בגדה מצד יצרנים ישראלים במאזרים כגון מזון ומשקעים דרגמטים, טבון
והביזרי בנין מטויימים אשר לבניהם גורם הוצאות, העצוב, הידע והמכון קובעים
יותר ממשך מרכיב העבודה.

החלה מכסים על המרי גלה מיובאים ומסי קסיפין ישראלים על מוצרי הגדה
וביחול היתרון בהוצאות הנזבלה המפכו נהנו היצרנים המקומיים בעבר, יחמטם
ותף יבטל את יתרונם ויעמיד כמה מהם במני האורך לשנות את מערך הייצור או
לסגור את מפעליהם.

העלות המחירים של מוצרי יבוא רבים בעקבות הטלת מטרות המכסים ומשך היבוא
הישראלי על הגדה, מוחתת ליכותה זאת פחה להקטם העשיות חדשות, מהליחות יבוא
בגדה. בשנת 1966 יובאו לגדה מוצרי העשיה בסך 22,0 מליון דינאר. יש עליה
מחירי היבוא יש לאות להקטנה לא מבוטלת בהיקפו. חלק מיכולת הקניה שיתפנה
באורה זו יופנה בוודאי להגברת המרכיב של מוצרים מקומיים. יש להניח למשל,
שיצרני מוצרי הלבשה, הנעלה, טבק ומזון גדתיים יוכלו להגדיל את חלקם בשוק.
הולם, אין זה מקבל על הדעת יבכמיד הקרוב לפחות, יהיו היצרנים המקומיים
מסוגלים לבטל הדדמנות זו בהיקף נרחב וזאת בגלל העובדה שהם אינם שרוכים
לכך בעוד שלמחיריהם הישראליים כשר הייצור והידע הממאיימים להתום את מקום
היבוא תוך זמן קצר יחסית.

נפחית נקודה אחרונה זו במשקורת דוגמת. בעבר לא יוצרו מקררים בגדה וזאת,
בין השאר, בגלל העובדה שייצור מקררי לא יכל היה להתרות ביבוא. רפת המכס
הישראלי משנה את משובי כדתיים הייצור המקומי. הולם העפיה הגדתיים היבוא
מסוגלת לטק מקררים לשוק משום שאין בהחנות הייצור והידע הדרושים. יש
להניח הימות המקררי הייצורן והמקור ולא מקררים מהוצרת מקומית ימכרו בגדה
כאשר יחושט סוף סוף הבקוש בגדה ומלאי המקררים המיובא ימכר כולם. היותן
מסקנות הלוח על שורה מרכיב של מוצרים שבקבר יובאו לגדה: משקרי רדיו
ומלויזיה, כירות לביטול, מכונות כביסה, כלי רכב, זשביה וחמרי הוצרת,
רמונות, כלי בית וכו'...

2. כיר התרות על הגדה ברוך הישראלי

מן הזמור לפיל, עלינו להטיק שמה שנאמר לגבי כיר התרות של הגדה בשוק של
הגדה נכון גם לגבי השוק הישראלי. אין סכני היצרני הגדה יוכלו להתרות
ביצרנים הישראליים במעק הישראלי בארביה המוצרים, כאשר עליהם לחלה מסים
ומכסים ישראלים על המרי גלה המרי ביניים ומוצרים מוגמרים. הדבר אינו
מפור כמובן לגבי כל המוצרים. מוצרים מלמטיים, מוצרי קונמקציה, מוצרי מזון
ומוצרי בנין מטויימים אשר יחליחו להתרות ביצרנים הישראליים בשוקי הגדה יוכלו
בוודאי גם להזור לשוק הישראלי.

יתר על כן, גדלו של הסוק הישראלי קרבתו הגיאוגרפית וקובעת המאזן
אופולוטית גדולה המוצגת משרות המזרח, הסוק הזה חלל בודאי על יארבי
הגדה זה החליך המאמץ מוצריהם ומערכת היאור לדרישות הסוק.

פתיחת סוק ראשונה עזה על 400.000 - 300.000 המושבים שבו בחני יארבי
הגדה מהווה גורם חיובי בוסף הפידוד מעלי חקשית לא מעטים ותחווה פאוי
לא מבוסל על הקטנה האופולוטית הגדה. הפיאום זה המבט בודאי במפעלים
ישראלים מסוימים, הולם חייך וזהו שהחמרות הגדתיים המבט פגיפה המשיח
בענף הישיחי כלתהו. דבר זה ניתן להסיק חוך כיוון בטבלה מס' 2 הנוחנת
בהונים של התפוקה הגלמית של ענפי החקשית הקיקריים בגדה וב ישראל במח
1965.

ט ב ל ה 2

התפוקה החקשיתית לתי ענפים יחויים מסוימים בישראל ובגדה 1965.

(במליון ל"י)

מחזור	תפוקה בישראל (2)	תפוקה הגדה (1)	הערות
3.5	1,300	46	מזון (כולל משקאות וסבן)
3.4	880	30	קטטיל חלבשה הנעלה
2.4	376	9	מוצרי פץ נברות ודחייטית
0.7	304	2	ניר, מוצרי חיסטה והוחנת ליאור
1.4	286	4	עור ומוצריו, גומי ופלסטיק
1.2	308	4	כימיקלים
3.0	301	9	החמנות הבן ומינרלים אל מחמתיים
1.0	608	6	מוצרי מחנה ומחנת בטיסית
-	1,660	5	אחרים
1.9	6,022	115	סה"כ

(1) התפוקה בגדה הושגה לפי שער החליפין של 1.0 דינר = 10.0 ל"י.

(2) התפוקה בישראל היא לשנת 1965/66 בעוד שהתפוקה בגדה היא לשנה הקלנדרית.

מקור: התפוקה בישראל - דו"ח בנק ישראל 1966

התפוקה בגדה - הרשות להכנון כלכלי, הגדה המערבית

מן הטבלה נתן להסיק שאפילו זה קיימים ענפים אשר בהם יש ליארבי הגדה יתרונות
מובהקים לגבי היארבים הישראליים, הרי שבגלל אשר היאור המוגבל של החקשית הגדתיים
לא תוכלו זה לספק אחוז משמעותי מהבקוש הישראלי הכל ענף חקשיתי שהוא.
המאמור לפיל חייך להסיק כחובן שאיך בישראל ממפל חקשיתי כלשהו שימבט מהחמרות הגדות.
בהחמתיים מסוימים, חייך ממעט ספק שמפעל ישראלי זה או אחר לא יוכל להתחרות בהחמנות
במוצרי הגדה. מפעלים כאלו, אם לא יקבלו הגנה חדימינסטרטיבית, יאלצו לסגור זה קו
היאור שלהם או שיפוזו בחני מחנה נבירה, כשם שמפעלים מסוימים בגדה יקפזו בחני
החנה הליטרנטיבה.

במידה והתיאגורציה הכלכלית בין ישראל והגדה נתמך לפעולה קיימת, יש לאמץ
 לשנוי המערך הכלכלי בגדה חוץ המאפשר למתינות החדשה. תשניות גדמיות בעלות
 יתרון יחסי תרחבנה את כשר היצור שלהן על מנת להשיג תחוד יותר גדול של הסוק
 המשותף. גולם החליך זה הנו יחסי בהכרח ואיך לאמץ לכך שהיה יתחיל לפני
 שתקבל הכרעה מדינית על כתיב הגדה.

נתן מוכן לדור את החליך של התאמה המערך הכלכלי הגדמי למתינות החדשה
 ע"י עדוד השקפה הון ומעיקר ידע ישראלי בגדה. דבר זה יאפשר שלוב של היתרונות
 הכלכליים של שני המסקים לטובת שניהם. התחלטה בנוסח זה הליבה להקשות בדרג
 מדיני גבוה היות והיא מותנית בשנוי המדיניות הנקבעה עם כבוש הגדה בדבר
 תסור מעבר של גורמי יאור כולל עבודה והון בין שני המסקים.

3. כשר התחרות ל הגדה בשוקי הון

כבוש הגדה תגע יותר מכלבאשר התחרות שלה בשוקי הון שכללו מעיקר את תרבות
 טרב - לבנון, סוריה, סעודיה וכנניה. מאז הכבוש נכללה כמוכן בא ירדן תרשימה
 שוקי הוןך. קרקור כשר התחרות של הגדה בתרבות הון הנו החליך הדרגתי הנובע
 מתרדמה משוקיה המסורתיים תחד ומספוחה הכלכלי לישראל, שהנה בעלת אותי כלכלי
 טובה, מאידך. נמות השנויים במחירי התשומות השונות בלוח הט' 3 מטביר את
 החליך.

לוח ט"א 3

שנויים במחיר היחסי על התשומות בתחרות

<u>תשומה</u>	<u>השנוי מאז הכבוש</u>
עבודה	הסרון קטן
המרי גלם מקומיים	" "
המרי גלם מיובאים	הסרון גדול
דלק	" "
ריבית	הסרון קטן
כח	הין שנוי
הובלה	הסרון קטן
מטי עקיפין	הסרון גדול

הלוח מצביע על השנויים במחירים היחסיים של התשומות בגדה ובשוקיה המסורתיים
 מאז הכבוש הישראלי. ביהם למרבית התשומות הלה הרעה ניכרה במחירן היחסי בגדה.
 הדבר נובע מהחלטה המסיים והמכסיים הנהוגים במסק הישראלי על הגדה ומתנמיה
 לאמצות המפר שהיה קיים בין הגדה לישראל לגבי מחירי מוצרים ומחירי התשומות.

שער המבדה הין בתוגים מסורתיים על כשר העבודה המקובל בגדה כיום, גולם
 נוכח התבילה השוררת הין להניח שהלה עליה בכתר תהיה מקובל לפני המלחמה וכתר
 המפעלי תשניה הדיי ל-50 דינאר לתודע ליופלים מקצועיים ול-20 דינאר לתודע לתועלים
 בלתי מקצועיים. התבטלה הגושמכה המגפ כנראה לתאים חזקים להעלאת כשר. יחד עם זאת
 הל' המסק החליך המיקרות דבר המכניה לירידה השכר הריאלי. הדי לכך יש לאמץ לעליה
 בשכר תחוצאת מלועים להתמקק הירידה בהכנסה הריאליית.

החלטת ממשלת הגדה להפלות את שכרם של קובצי אביר תהיה ללא ספק מלווית בהפלות
שכר בטקטורים אחרים.

חמרי גלם מקומיים החלטה הצפויה בסדר ובחשופה אחרות תעלה כנראה את מחירם
של חמרי הגלם המקומיים.

חמרי גלם פורבתיים ודלק מחירן של השומות אלו יעלה באחוז ניכר, בעקבות החלטת
המכסים והמיסים הישראלים עליהם.

הובלה: הוצאות הובלה תפלינה בגלל עליית מחירי הדלק, והעלייה הצפויה בסכר
הנהגים. בעתיד אפוא עליה נוספת עם הנהגת מסים ומכסים ישראלים על כלי הרכב
והלקי החלוף.

הוצאות ההובלה לשוקי הון עלו באחוז ניכר עקב פרוץ גשמי היורדן. תקוץ הגמרים
בעתיד הקרוב יחמיר הורדת ההוצאות. העובדה שאין בינהיים הובלה דו-סטריית של
מוצרים בין הגדה המערבית והמזרחית מעלה אף היא את המסלול היחסי של הוצאות
ההובלה ליצוא.

בשלב זה מתבססים השווי כדמיון היאור על הסול מלאי מוצרים גמורים, על שמוש
במלאים גדולים של חמרי גלם המקופה הקודמת וכנראה גם על הברחת הון מהארץ.
עם פתיחת שוקי ישראל ופדה סוד וההתיקרות הצפויה במחירי השומות מאידך אין
לאמות שמספר רב של יצרנים יוכל להמשיך ליצא לאורך ימים. נראה שיצוא של מוצרי
העשייה מזרחה יוכל להמשיך רק אם יתנו להעשיינים המריצים הדומים בהיקפה לאלו
המקובלים לגבי המסך הישראלי. היבואנים במרבית ארצות ירכו הומשיים ליבא מכל
מקום חוץ השלום מכסים נמוכים יחסית. אין להניח שהם יסכימו לאורך ימים ליבא
מקור יקר למרות הקשרים ההדוקים שפתחו עמו בעבר.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs, but the characters are too light and blurry to be transcribed accurately.

הדינוריה לגבי מסחר עם עבר הירדן ורצות ערב - מקולים כלליים

א. התפקוד המסחר עם המזרח עד כה

המסחר עם הגדה המזרחית ורצות ערב הווה חלק נכבד "מסחר החוץ" של הגדה המערבית. חלקם של סווקים אלה ביעודי ט"ה היצוא שהגיע ב-1966 לכ-4.3 מליון דינר היה כ-9%. מזה כמחצית לגדה המזרחית. תופי הסווקים קטיי החבורה ביטלו את כוזיות היצוא לחווקס אחרים. החלוח ביבוא מארצות ערב והגדה המזרחית היתה קטנה הרבה יותר.

זמן קצר לאחר סוף הקרבות החלה תנועה הולכת וגוברת של מוצרים מהגדה המערבית למזרחית. תנועה זו שהתנהלה (ומתנהלה) בהנאי החבורה קטיי ביותר מוטברה על רקע הבחלה תוצרת העלמית רבה (שהוותה בעבר כ-85% מהיצוא של הגדה) אשר מהד לה נמצא לה סווק מקומי ומיוחד במסר חווקה בישראל. בצד היצוא העלמתי הלך והתפתח יבוא נוסף. בחלקו "יבוא" - כלי היה של פליטי המלחמה שעברו לעבר הירדן ובחלקו יבוא תעשייתי. כדאינותו של היצוא התעשייתי נבעה מכך שהיצוא נידון מחמרי גלם זבמלאי ומתעובדות אשר הוסלו על התוצרת מטי עקיפין ירושליים.

מסר המוצאות שעברו הגיע לכ-10.000 וערך היבוא המסחרי (כלומר להוציא כלי ביה) לא נפל מ-1,5-1 מליון דינר.

תנועה מסחר היתה במקט כל הזמן חד סטרית. אמנם היו מקרים אחדים של יבוא בהיתר מיוחד של סחרי החקלאות וולם לאחר שנחקבלה החלטה מפורחת נמטק כל יבוא. תמורת היבוא היתה לכך מוצר של מכבי הדפוס בבנק המרכזי של ירדן - דהיינו דינרים.

מזמעותו של הסחר החו-מסרי עד כה והחלכותיו היו בתחומים הבאים:

א. תעטוקה - מיד לאחר המלחמה נוצרה במסך הגדה אבטלה ניכרת שנבעה בעיקר מחסר ביקווח. על רקע זה הגביר היצוא את הפקילות המלכלית ואת התעטוקה והגדילו את ההכנסות והביקווח.

ב. נדילות - התמוטטות משרכת הבנקים הביאה לאבדן חלק ניכר של הנכסות הנדילות (הפקדונות) של האבור. על רקע זה ועל רקע החחשות ותי הולחות היה בקווח רב לאבירת נכסות נדילות. בקווח זה סופק לפחות בחלקו ע"י התמורה הכספית של היצוא. אגב, יש להניה כי יבוא הדינורים מסך למסך הישראלי מסבך זר מוחזק זרימת דינורים ניתן היה לצפות לנטיה לאבור מסבך זר וליו ישראלי.

ג. יציאה מזרחה - שגז המלחמה קיים זרם של עוברים לגדה המזרחית. במסך החדשים יולי-ספטמבר הגיע היקף היציאה לעשרות אלפים. היוצאים מהחולות למסך חלק ניכר ככל האמור מנכסיהם וכך קיים בקווח מחמיד לדינורים המוצאים עם העוברים לירדן.

[Faint, illegible header text]

[Faint, illegible sub-header text]

[Faint, illegible paragraph of text]

[Faint, illegible paragraph of text]

[Faint, illegible paragraph of text]

[Faint, illegible paragraph of text]

[Faint, illegible paragraph of text]

[Faint, illegible paragraph of text]

[Faint, illegible paragraph of text]

[Faint, illegible paragraph of text]

[Faint, illegible paragraph of text]

[Faint, illegible paragraph of text]

[Faint, illegible paragraph of text]

[Faint, illegible paragraph of text]

[Faint, illegible paragraph of text]

ד. חברות הון - על רקע זה הוצגו והתחזקו אין ספק כי קיימים בעלי הון
 ואנשי עסקים רבים עניין בהקשר רכושם - או או חלקו - לעבר הירדן.
 היבט מסוחר זאת לימוזונים באופן יחיד ולהחריט באופן עקיף בעזרת הימוזונים.

זלזת הגורמים האחרונים זכונו היו האחרים לכך יחד כה לא האטברו
 יחרו על דינרים בידי בנק ישראל. נראה שולק מהדינרים היובטו נאמר
 בגדה והלקט חזר לירדן הן ע"י עובדים והן ע"י מבריחי הון.

ה. טורל החקלאים - לבטוף ראוי להזכיר את החפשו הבלתי מוחזית אל היבט
 על החקלאים. בעוד אמרות יבוא היה על החקלאים לתזות בהחמדת יבוליהם
 (אף כי היו מקבלים תמורה חלקית עבורם מהממשלה). אין ספק כי לקובדה זו
 יכולות היו להיות האלכות הילליות מבוטחה מורלית ומבחינה הנכונות להתחייב
 ולעבד הון ממציט להגביר התריון.

והחלכות החיוביות היקרות זכונו הילן מטבע הדברים חד פעמיות ובעלות
 החיבות הולפת. כך, המבטלה הגיע במהרה (וחולי כמר הגיעה) למפדים
 אמניים החזקה למקובל בטוח זה בעבר. גם הרעב לדינרים יבוא במהרה על
 סימון.

17

ב. החזיקת המסחר בעתיד

נביק להלן את החששות אל המסחר החד-סטרי בכורתו הנוכחית בעתיד ועל פי
 זה נבחן את המדיניות הנוכחית אל עיסוק יבוא.

בחנתי מטופק מלחה יח החיבות למסחר בי"ל - מבוטחה כלכלית - רק כוזר הוא
 מאחר הגדלת סך המקורות אל המסק באמצעות החמדות על בסיס יתרונות יחסיים.
 במילית אחרות, כוזריותו אל יבוא נכניה על קיום יבוא - מידי או בעתיד - ישרכו
 למסק גדול או זונה לערך היבוא. ללא תמורה ריטלית היבוא אינו אלא בזכור.
 האם המסק יבוא תמורת דינרים (כלומר הון אטור יבוא) כוזר למסק או אהות
 בחזרת הפקת תגנות הינם לירדן (ללא כוזנה כזו כמובן)?

17

החזובה ליאלו זו תלויה בהנחה אל העוד יבוא, באמצרות להסיר את הדינרים
 המקבלים למטבע קשה היאסחר יבוא ממדינה אחרת. במידה וזו אפירות כזו או
 האמצרות הזו ממשממת יהיה היבוא הוזקת בזכור מקורות סחוט המדינרים ניתן
 יהיה ליבט רק סיודן אף פחוק אהיה יבוא כזה אטור.

עד כה לא ניהן היה לבחון בפעל את האמצרות להסיר דינרים למטבע קשה
 ביוקי המטבע הבין לאומיים או ארך תמרה. הטיבה לכך היא כי, כפי שכבר זויין,
 עד כה טרם האטברו דינרים בידי בנק ישראל.

עם זאת העלו ברוריה טכני ייטם אערך כנק ישראל כי קיימת אמצרות להסיר
 דינרים ביוקי מטבע בעולה התיקף אל כ-40-50 אלף דינר לחבוב (מדובר כמובן בזכר
 היבוא נופל במדתו מחמקותיה מהערך הרחמי אל הדינר). אולם בהיעוד בהיגנה פחזית אין
 אמצרות לקבוע זאת באופן ברור. זאת סחוט האמצרות והמרה מוחנית האומון במטבע
 הירדני (זהיבנו המסק הירדני). האיקר בנק נראה אל פחזלת ירדן לאמור על הזכר.

אפשרות נוספת להטרת דינרים יכולה להיות באמצעות סוסו"ה שהקציבה הוא בדולרים אך חלק מהוצאותיה הוא בדינרים. המדובר כמובן באותו חלק מהוצאותיה המוצא בעבר הירדן. בשנת 1966 הגיעו העברות מס"ה של סוסו"ה (וסוכנויות או"ס אחרות) לעבר הירדן לכ-2 מליון דינר (מתוך סה"כ של 6 מליון בכל ירדן בגבולותיה הקודמים). אולם אפשרות זו תהיה מעשית כמובן רק כתנאי שקיים הסדר המאפשר זאת שאין פרושו שלא שירדן תוותר על סכום כזה של מטבע זה לטובת ישראל.

נראה כי בעתיד הקרוב תחול בהנחה שחיצוא ימשיך - הצטברות דינרים בידי בנק ישראל וכך ניתן יהיה לבדוק את השאלה באופן מעשי.

לסיכום: החיוניות של ההחלטה על החרת יבוא מירדן מותנית בקיומו או אי-קיומו של ערך ריאלי לדינרים.

אולם גם אם יתאשרו ההנחות האוסטיסיים לגבי אפשרות המרה דינרים למטבע קשה נראה שיש הצדקה להחרת יבוא מירדן ומאוצרות ערב דרך עבר-הירדן. הדבר נובע מיתרונות הכלכליים של מסחר בין לוחמי. אם לאחר סיומת הדבר, יהיה יבוא בפעל - במסגרת שעורי המכס הנהוגים בישראל - פרוט הדבר כי ניתן להשיג מוצרים בירדן במחיר נמוך מאשר במקורות יבוא אחרים והמטק יצא לכן נחכר.

כל הדיון זלעיל התעלם מהאספקט המדיני של הבעיה. יש בהחלט מקום לסקול את מאזן התועלת וההוצאה בתחום המדיני. אולם נראה לנו שהטיקול מתייחס בעיקר לנושא של היצוא ולא דוקא היבוא. זאת משום שהיצוא - חוץ לסורי יבוא הינו רב ערך ביותר לירדן. גם אם אין פרוט היצוא מפנק חיסם לירדן ברור כי תלויה של זו ביבוא מהגדה גדולה בהרבה ממלוחתה של הגדה ביבוא מירדן. מכאן שאם הכתירו שקולים מדיניים את החרת היצוא אין הם צריכים לעכב החרת יבוא.

הבעיות הבטחוניות - כגון הברחת נשק וכד' הכרוכות ביבוא, ניתנות לדעתנו להפתר בהמצעים כגון הכרה בחיטעין) דהיינו העברת סחורות מיובאות ממטאיות מהמדדה למטאיות מקומיות. יתרה מזאת, הסדר מסוג זה יאפשר גם חטעונן של סחורות מיוצאות וכך ניתן יהיה להתגבר גם על הברחות וכד' ע"י מטאיות הנוצאות יצוא והחוזרות כיוט ריקות. יבוין כי הסדר מסוג זה לא יקר בהכרח את הוצאות החובלה בהסואה למצב כיום. זאת משום שקיום יבוא יקטין ואולי אף ימנע את היקף הנטיעות הריקות שהן כורת המדיניות הנוכחית של מסחר חד-סטרי.

בהנחה שנמצא פתרון מתאים לבעיה החסורה ליצוא מזרחה יש לקשרים אלה תועלת גם מישראל. ראשית פותר המסחר בעיה חסורה של ערפי תצרה חקלאית בגדה. בטווח ארוך יותר, בהנחה של אי סנוי חריף בקטרי ישראל הגדה, יהיה צורך בהיערכות חדשה בנושא הייצור החקלאי בארץ לאור יתרונה היחסי של הגדה בחלק ממוצרים אלה, חוץ החרת יבוא חקלאי מגדה לישראל. בזמן הקצר לעומת זאת יש הצדקה למניעת זעזועים חריפים הכרוכים במחיר לא מבוטל. מניעת זעזועים כאלה אפחית עם קיימים חוזקים ליצוא מוצרי חקלאות גדתיים ושוב רק כתנאי היצוא זה זוכה לתמורה.

תועלת נוספת לישראל עלולה להימצא באפשרות ליצא מוצרים מהחטיים הפוזזקים האחרים ובראשם רצועת עזה. המוצר הטיקרי לגביו יש לכך חזיבות הוא הדרי הרצועה שלא רצוי ליצוא במסגרות היצוא של הדרי ישראל מפאת איכותם הנמוכה.

ולבסוף, יש בקטרי המסחר כדי לפתוח סוק חדש למוצרים ישראליים ולמוצרים המיוצרים חוץ חילובים ישראליים - גדתיים.

~~2012-13-14~~
~~2013-14-15~~
~~2014-15-16~~
~~2015-16-17~~
~~2016-17-18~~
~~2017-18-19~~
~~2018-19-20~~
~~2019-20-21~~
~~2020-21-22~~
~~2021-22-23~~
~~2022-23-24~~
~~2023-24-25~~
~~2024-25-26~~
~~2025-26-27~~
~~2026-27-28~~
~~2027-28-29~~
~~2028-29-30~~
~~2029-30-31~~
~~2030-31-32~~
~~2031-32-33~~
~~2032-33-34~~
~~2033-34-35~~
~~2034-35-36~~
~~2035-36-37~~
~~2036-37-38~~
~~2037-38-39~~
~~2038-39-40~~
~~2039-40-41~~
~~2040-41-42~~
~~2041-42-43~~
~~2042-43-44~~
~~2043-44-45~~
~~2044-45-46~~
~~2045-46-47~~
~~2046-47-48~~
~~2047-48-49~~
~~2048-49-50~~
~~2049-50-51~~
~~2050-51-52~~
~~2051-52-53~~
~~2052-53-54~~
~~2053-54-55~~
~~2054-55-56~~
~~2055-56-57~~
~~2056-57-58~~
~~2057-58-59~~
~~2058-59-60~~
~~2059-60-61~~
~~2060-61-62~~
~~2061-62-63~~
~~2062-63-64~~
~~2063-64-65~~
~~2064-65-66~~
~~2065-66-67~~
~~2066-67-68~~
~~2067-68-69~~
~~2068-69-70~~
~~2069-70-71~~
~~2070-71-72~~
~~2071-72-73~~
~~2072-73-74~~
~~2073-74-75~~
~~2074-75-76~~
~~2075-76-77~~
~~2076-77-78~~
~~2077-78-79~~
~~2078-79-80~~
~~2079-80-81~~
~~2080-81-82~~
~~2081-82-83~~
~~2082-83-84~~
~~2083-84-85~~
~~2084-85-86~~
~~2085-86-87~~
~~2086-87-88~~
~~2087-88-89~~
~~2088-89-90~~
~~2089-90-91~~
~~2090-91-92~~
~~2091-92-93~~
~~2092-93-94~~
~~2093-94-95~~
~~2094-95-96~~
~~2095-96-97~~
~~2096-97-98~~
~~2097-98-99~~
~~2098-99-100~~
~~2099-100-101~~
~~2100-101-102~~
~~2101-102-103~~
~~2102-103-104~~
~~2103-104-105~~
~~2104-105-106~~
~~2105-106-107~~
~~2106-107-108~~
~~2107-108-109~~
~~2108-109-110~~
~~2109-110-111~~
~~2110-111-112~~
~~2111-112-113~~
~~2112-113-114~~
~~2113-114-115~~
~~2114-115-116~~
~~2115-116-117~~
~~2116-117-118~~
~~2117-118-119~~
~~2118-119-120~~
~~2119-120-121~~
~~2120-121-122~~
~~2121-122-123~~
~~2122-123-124~~
~~2123-124-125~~
~~2124-125-126~~
~~2125-126-127~~
~~2126-127-128~~
~~2127-128-129~~
~~2128-129-130~~
~~2129-130-131~~
~~2130-131-132~~
~~2131-132-133~~
~~2132-133-134~~
~~2133-134-135~~
~~2134-135-136~~
~~2135-136-137~~
~~2136-137-138~~
~~2137-138-139~~
~~2138-139-140~~
~~2139-140-141~~
~~2140-141-142~~
~~2141-142-143~~
~~2142-143-144~~
~~2143-144-145~~
~~2144-145-146~~
~~2145-146-147~~
~~2146-147-148~~
~~2147-148-149~~
~~2148-149-150~~
~~2149-150-151~~
~~2150-151-152~~
~~2151-152-153~~
~~2152-153-154~~
~~2153-154-155~~
~~2154-155-156~~
~~2155-156-157~~
~~2156-157-158~~
~~2157-158-159~~
~~2158-159-160~~
~~2159-160-161~~
~~2160-161-162~~
~~2161-162-163~~
~~2162-163-164~~
~~2163-164-165~~
~~2164-165-166~~
~~2165-166-167~~
~~2166-167-168~~
~~2167-168-169~~
~~2168-169-170~~
~~2169-170-171~~
~~2170-171-172~~
~~2171-172-173~~
~~2172-173-174~~
~~2173-174-175~~
~~2174-175-176~~
~~2175-176-177~~
~~2176-177-178~~
~~2177-178-179~~
~~2178-179-180~~
~~2179-180-181~~
~~2180-181-182~~
~~2181-182-183~~
~~2182-183-184~~
~~2183-184-185~~
~~2184-185-186~~
~~2185-186-187~~
~~2186-187-188~~
~~2187-188-189~~
~~2188-189-190~~
~~2189-190-191~~
~~2190-191-192~~
~~2191-192-193~~
~~2192-193-194~~
~~2193-194-195~~
~~2194-195-196~~
~~2195-196-197~~
~~2196-197-198~~
~~2197-198-199~~
~~2198-199-200~~
~~2199-200-201~~
~~2200-201-202~~
~~2201-202-203~~
~~2202-203-204~~
~~2203-204-205~~
~~2204-205-206~~
~~2205-206-207~~
~~2206-207-208~~
~~2207-208-209~~
~~2208-209-210~~
~~2209-210-211~~
~~2210-211-212~~
~~2211-212-213~~
~~2212-213-214~~
~~2213-214-215~~
~~2214-215-216~~
~~2215-216-217~~
~~2216-217-218~~
~~2217-218-219~~
~~2218-219-220~~
~~2219-220-221~~
~~2220-221-222~~
~~2221-222-223~~
~~2222-223-224~~
~~2223-224-225~~
~~2224-225-226~~
~~2225-226-227~~
~~2226-227-228~~
~~2227-228-229~~
~~2228-229-230~~
~~2229-230-231~~
~~2230-231-232~~
~~2231-232-233~~
~~2232-233-234~~
~~2233-234-235~~
~~2234-235-236~~
~~2235-236-237~~
~~2236-237-238~~
~~2237-238-239~~
~~2238-239-240~~
~~2239-240-241~~
~~2240-241-242~~
~~2241-242-243~~
~~2242-243-244~~
~~2243-244-245~~
~~2244-245-246~~
~~2245-246-247~~
~~2246-247-248~~
~~2247-248-249~~
~~2248-249-250~~
~~2249-250-251~~
~~2250-251-252~~
~~2251-252-253~~
~~2252-253-254~~
~~2253-254-255~~
~~2254-255-256~~
~~2255-256-257~~
~~2256-257-258~~
~~2257-258-259~~
~~2258-259-260~~
~~2259-260-261~~
~~2260-261-262~~
~~2261-262-263~~
~~2262-263-264~~
~~2263-264-265~~
~~2264-265-266~~
~~2265-266-267~~
~~2266-267-268~~
~~2267-268-269~~
~~2268-269-270~~
~~2269-270-271~~
~~2270-271-272~~
~~2271-272-273~~
~~2272-273-274~~
~~2273-274-275~~
~~2274-275-276~~
~~2275-276-277~~
~~2276-277-278~~
~~2277-278-279~~
~~2278-279-280~~
~~2279-280-281~~
~~2280-281-282~~
~~2281-282-283~~
~~2282-283-284~~
~~2283-284-285~~
~~2284-285-286~~
~~2285-286-287~~
~~2286-287-288~~
~~2287-288-289~~
~~2288-289-290~~
~~2289-290-291~~
~~2290-291-292~~
~~2291-292-293~~
~~2292-293-294~~
~~2293-294-295~~
~~2294-295-296~~
~~2295-296-297~~
~~2296-297-298~~
~~2297-298-299~~
~~2298-299-300~~
~~2299-300-301~~
~~2300-301-302~~
~~2301-302-303~~
~~2302-303-304~~
~~2303-304-305~~
~~2304-305-306~~
~~2305-306-307~~
~~2306-307-308~~
~~2307-308-309~~
~~2308-309-310~~
~~2309-310-311~~
~~2310-311-312~~
~~2311-312-313~~
~~2312-313-314~~
~~2313-314-315~~
~~2314-315-316~~
~~2315-316-317~~
~~2316-317-318~~
~~2317-318-319~~
~~2318-319-320~~
~~2319-320-321~~
~~2320-321-322~~
~~2321-322-323~~
~~2322-323-324~~
~~2323-324-325~~
~~2324-325-326~~
~~2325-326-327~~
~~2326-327-328~~
~~2327-328-329~~
~~2328-329-330~~
~~2329-330-331~~
~~2330-331-332~~
~~2331-332-333~~
~~2332-333-334~~
~~2333-334-335~~
~~2334-335-336~~
~~2335-336-337~~
~~2336-337-338~~
~~2337-338-339~~
~~2338-339-340~~
~~2339-340-341~~
~~2340-341-342~~
~~2341-342-343~~
~~2342-343-344~~
~~2343-344-345~~
~~2344-345-346~~
~~2345-346-347~~
~~2346-347-348~~
~~2347-348-349~~
~~2348-349-350~~
~~2349-350-351~~
~~2350-351-352~~
~~2351-352-353~~
~~2352-353-354~~
~~2353-354-355~~
~~2354-355-356~~
~~2355-356-357~~
~~2356-357-358~~
~~2357-358-359~~
~~2358-359-360~~
~~2359-360-361~~
~~2360-361-362~~
~~2361-362-363~~
~~2362-363-364~~
~~2363-364-365~~
~~2364-365-366~~
~~2365-366-367~~
~~2366-367-368~~
~~2367-368-369~~
~~2368-369-370~~
~~2369-370-371~~
~~2370-371-372~~
~~2371-372-373~~
~~2372-373-374~~
~~2373-374-375~~
~~2374-375-376~~
~~2375-376-377~~
~~2376-377-378~~
~~2377-378-379~~
~~2378-379-380~~
~~2379-380-381~~
~~2380-381-382~~
~~2381-382-383~~
~~2382-383-384~~
~~2383-384-385~~
~~2384-385-386~~
~~2385-386-387~~
~~2386-387-388~~
~~2387-388-389~~
~~2388-389-390~~
~~2389-390-391~~
~~2390-391-392~~
~~2391-392-393~~
~~2392-393-394~~
~~2393-394-395~~
~~2394-395-396~~
~~2395-396-397~~
~~2396-397-398~~
~~2397-398-399~~
~~2398-399-400~~
~~2399-400-401~~
~~2400-401-402~~
~~2401-402-403~~
~~2402-403-404~~
~~2403-404-405~~
~~2404-405-406~~
~~2405-406-407~~
~~2406-407-408~~
~~2407-408-409~~
~~2408-409-410~~
~~2409-410-411~~
~~2410-411-412~~
~~2411-412-413~~
~~2412-413-414~~
~~2413-414-415~~
~~2414-415-416~~
~~2415-416-417~~
~~2416-417-418~~
~~2417-418-419~~
~~2418-419-420~~
~~2419-420-421~~
~~2420-421-422~~
~~2421-422-423~~
~~2422-423-424~~
~~2423-424-425~~
~~2424-425-426~~
~~2425-426-427~~
~~2426-427-428~~
~~2427-428-429~~
~~2428-429-430~~
~~2429-430-431~~
~~2430-431-432~~
~~2431-432-433~~
~~2432-433-434~~
~~2433-434-435~~
~~2434-435-436~~
~~2435-436-437~~
~~2436-437-438~~
~~2437-438-439~~
~~2438-439-440~~
~~2439-440-441~~
~~2440-441-442~~
~~2441-442-443~~
~~2442-443-444~~
~~2443-444-445~~
~~2444-445-446~~
~~2445-446-447~~
~~2446-447-448~~
~~2447-448-449~~
~~2448-449-450~~
~~2449-450-451~~
~~2450-451-452~~
~~2451-452-453~~
~~2452-453-454~~
~~2453-454-455~~
~~2454-455-456~~
~~2455-456-457~~
~~2456-457-458~~
~~2457-458-459~~
~~2458-459-460~~
~~2459-460-461~~
~~2460-461-462~~
~~2461-462-463~~
~~2462-463-464~~
~~2463-464-465~~
~~2464-465-466~~
~~2465-466-467~~
~~2466-467-468~~
~~2467-468-469~~
~~2468-469-470~~
~~2469-470-471~~
~~2470-471-472~~
~~2471-472-473~~
~~2472-473-474~~
~~2473-474-475~~
~~2474-475-476~~
~~2475-476-477~~
~~2476-477-478~~
~~2477-478-479~~
~~2478-479-480~~
~~2479-480-481~~
~~2480-481-482~~
~~2481-482-483~~
~~2482-483-484~~
~~2483-484-485~~
~~2484-485-486~~
~~2485-486-487~~
~~2486-487-488~~
~~2487-488-489~~
~~2488-489-490~~
~~2489-490-491~~
~~2490-491-492~~
~~2491-492-493~~
~~2492-493-494~~
~~2493-494-495~~
~~2494-495-496~~
~~2495-496-497~~
~~2496-497-498~~
~~2497-498-499~~
~~2498-499-500~~
~~2499-500-501~~
~~2500-501-502~~
~~2501-502-503~~
~~2502-503-504~~
~~2503-504-505~~
~~2504-505-506~~
~~2505-506-507~~
~~2506-507-508~~
~~2507-508-509~~
~~2508-509-510~~
~~2509-510-511~~
~~2510-511-512~~
~~2511-512-513~~
~~2512-513-514~~
~~2513-514-515~~
~~2514-515-516~~
~~2515-516-517~~
~~2516-517-518~~
~~2517-518-519~~
~~2518-519-520~~
~~2519-520-521~~
~~2520-521-522~~
~~2521-522-523~~
~~2522-523-524~~
~~2523-524-525~~
~~2524-525-526~~
~~2525-526-527~~
~~2526-527-528~~
~~2527-528-529~~
~~2528-529-530~~
~~2529-530-531~~
~~2530-531-532~~
~~2531-532-533~~
~~2532-533-534~~
~~2533-534-535~~
~~2534-535-536~~
~~2535-536-537~~
~~2536-537-538~~
~~2537-538-539~~
~~2538-539-540~~
~~2539-540-541~~
~~2540-541-542~~
~~2541-542-543~~
~~2542-543-544~~
~~2543-544-545~~
~~2544-545-546~~
~~2545-546-547~~
~~2546-547-548~~
~~2547-548-549~~
~~2548-549-550~~
~~2549-550-551~~
~~2550-551-552~~
~~2551-552-553~~
~~2552-553-554~~
~~2553-554-555~~
~~2554-555-556~~
~~2555-556-557~~
~~2556-557-558~~
~~2557-558-559~~
~~2558-559-560~~
~~2559-560-561~~
~~2560-561-562~~
~~2561-562-563~~
~~2562-563-564~~
~~2563-564-565~~
~~2564-565-566~~
~~2565-566-567~~
~~2566-567-568~~
~~2567-568-569~~
~~2568-569-570~~
~~2569-570-571~~
~~2570-571-572~~
~~2571-572-573~~
~~2572-573-574~~
~~2573-574-575~~
~~2574-575-576~~
~~2575-576-577~~
~~2576-577-578~~
~~2577-578-579~~
~~2578-579-580~~
~~2579-580-581~~
~~2580-581-582~~
~~2581-582-583~~
~~2582-583-584~~
~~2583-584-585~~
~~2584-585-586~~
~~2585-586-587~~
~~2586-587-588~~
~~2587-588-589~~
~~2588-589-590~~
~~2589-590-591~~
~~2590-591-592~~
~~2591-592-593~~
~~2592-593-594~~
~~2593-594-595~~
~~2594-595-596~~
~~2595-596-597~~
~~2596-597-598~~
~~2597-598-599~~
~~2598-599-600~~
~~2599-600-601~~
~~2600-601-602~~
~~2601-602-603~~
~~2602-603-604~~
~~2603-604-605~~
~~2604-605-606~~
~~2605-606-607~~
~~2606-607-608~~
~~2607-608-609~~
~~2608-609-610~~
~~2609-610-611~~
~~2610-611-612~~
~~2611-612-613~~
~~2612-613-614~~
~~2613-614-615~~
~~2614-615-616~~
~~2615-616-617~~
~~2616-617-618~~
~~2617-618-619~~
~~2618-619-620~~
~~2619-620-621~~
~~2620-621-622~~
~~2621-622-623~~
~~2622-623-624~~
~~2623-624-625~~
~~2624-625-626~~
~~2625-626-627~~
~~2626-627-628~~
~~2627-628-629~~
~~2628-629-630~~
~~2629-630-631~~
~~2630-631-632~~
~~2631-632-633~~
~~2632-633-634~~
~~2633-634-635~~
~~2634-635-636~~
~~2635-636-637~~
~~2636-637-638~~
~~2637-638-639~~
~~2638-639-640~~
~~2639-640-641~~
~~2640-641-642~~
~~2641-642-643~~
~~2642-643-644~~
~~2643-644-645~~
~~2644-645-646~~
~~2645-646-647~~
~~2646-647-648~~
~~2647-648-649~~
~~2648-649-650~~
~~2649-650-651~~
~~2650-651-652~~
~~2651-652-653~~
~~2652-653-654~~
~~2653-654-655~~
~~2654-655-656~~
~~2655-656-657~~
~~2656-657-658~~
~~2657-658-659~~
~~2658-659-660~~
~~2659-660-661~~
~~2660-661-662~~
~~2661-662-663~~
~~2662-663-664~~
~~2663-664-665~~
~~2664-665-666~~
~~2665-666-667~~
~~2666-667-668~~
~~2667-668-669~~
~~2668-669-670~~
~~2669-670-671~~
~~2670-671-672~~
~~2671~~

המרכז הישראלי לניהול

יום עיון בנושא

"בעיות כלכליות כתוצאה מהתלבות השטחים המוחזקים"

יום ה' 28 בדצמבר 1967, מלון "אוויה", סביון

ה ת כ נ י ת

האתגר הכלכלי בפני המזק הישראלי לאור החרחבותו - פרופ' מ. ברונו, האוניברסיטה העברית בירושלים	09.00 - 10.30
הפסקה	10.30 - 11.00
השטחים החרושים כיצרנים וכליחוחות החעזיה הישראלית - מר א. שליב, מנהל אגף התכנון, מסדר המסחר והתעסיה	11.00 - 12.00
הבעיות המוניטריות לאור החזקת השטחים מר ד. גנחובסקי, בנק ישראל	12.00 - 12.45
חזרי מסחר בין תורכי זומרון ויהודה והחעזיה הישראלית - מר אליאס פראג', יצרן דברי חן מבית-לחם	12.45 - 13.30
הפסקת-צהרים	13.30 - 15.00
בעיות המפעל הישראלי המזוק בנדה - מר מ. בורנסטיין, מנהל כללי, "סמפו", חב' למסקאות קלים	15.00 - 16.00
דיון: בעיות כלכליות כתוצאה מהתלבות השטחים החרושים - המנחה: עו"ד ב. יחזתיאלי, בנס לאומי לישראל בהתחפות המרצים	16.00 - 18.00

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Faint, illegible text, possibly a section header or title.

Faint, illegible text block.

Faint, illegible text block.

Faint, illegible text block.

Faint, illegible text block.

Faint, illegible text block.

Faint, illegible text block.

Faint, illegible text block.

המרכז הישראלי לניהול

יום עיון בנושא

"בעיות כלכליות כתוצאה תלוות השמחים המרווחיים"

יום ה' 28 בדצמבר 1967, מלון "אוויה", סביון

רשימת המשתתפים

המפעל/המוסד	ה ש מ
מזרד מבזר המדינה	1. י. אנגל
סונול ישראל בע"מ	2. א. אברהם
מפעלי ישראל אמריקה בע"מ	3. ר. אריאב
מפעלי פלדה ישראליים	4. ח. אדסון
מזרד מבזר המדינה	5. ד. אטיאס
פזגז בע"מ	6. א. רכל
מזרד הבטחון	7. אלגור
הלסכה המרכזית לסטטיסטיקה	8. א. אלון
מזרד המסחר והתעשייה	י. אורנזטיין
אמזר בע"מ	9. א. בלס
צבעי סמבור	10. ס. כיברגל
בנז יחזלים	11. א. בודנזין
מזרד המסחר והתעשייה	12. ז. בכר
בנס ישראל	13. ז. בולקא
כנק ישראל	14. ז. ברנמן
הלסכה המרכזית לסטטיסטיקה	15. ד. בראון
מזרד המסחר והתעשייה	ז. בכר
ח"מ	16. פ. גרנט
ז.ה.ל.	17. י. גריץ
בנז ליצוא	18. י. נפני
ביח"ר ענג	19. ח. גרוסמן
בנז ישראל	20. א. גליון
מזרד מבזר המדינה	21. א. גור
מכון היצוא הישראלי	ס. גיגד
רשות הנמלים בישראל	22. א. הירד
מזרד מבזר המדינה	23. ע. ורדי-זר
בנס ישראל	24. ד. וינוגרדוב
מזרד החמליות	25. א. זוסר
מזרד הפתוח	26. י. זיידל
חב"תה ו.ויחוצזי בע"מ	27. י. זידלר
מפעלי נייר אמריקאיים ישראליים בע"מ	28. י. חיימוכץ
מזרד הבטחון	29. ד. חירם
מזרד מבזר המדינה	30. א. סל
מפעלי מאור בע"מ	31. י. כרסי
מזרד הבטחון	32. כוכבי
בנז ישראל	33. א. כרמל
בנס ישראל	34. ח. כהן
מזרד מבזר המדינה	35. י. כהן

מזרד החקלאות	ע. לבדאו	.36
בנק לאומי לישראל	ג. לב	.37
כור	י. לוי	.38
בנק הפועלים בע"מ	א. לוין	.39
כימיקלים ופוספטים בע"מ	י. לובליני	.40
מזרד המסחר והתעשייה	י. לזרוביץ	
בנק ישראל	ג. מאור	.41
הלחכה המרכזית לסטטיסטיקה	מ. מאיר	.42
מזרד האוצר	י. סגן	.43
בנק הפועלים בע"מ	ד. נכס	.44
מזרד החקלאות	ע. סוכרולסאי	.45
מסעי האומה בע"מ	ז. עצמון	.46
מזרד מבזר המדינה	ח. ענבר	.47
מזרד האוצר	ח. ענבר	
חב' מזרד בע"מ	מ. פניני	.48
מזרד האוצר	ח. פרנסל	.49
מזרד מבזר המדינה	ד. צור	.50
מזרד החקלאות	א. צנלכוגן	.51
מזרד מבזר המדינה	ז. צולביץ	.52
מזרד הבטחון	ע. צרני	.53
חרון מפעלי סכססיל בע"מ	ח. צרסו	.54
מזרד החקלאות	מ. רפפורט	.55
מזרד מבזר המדינה	פ. רוזן	.56
סמפו בע"מ	ס. רוך	.57
סמפו בע"מ	א. גונסנר	.58
מזרד מבזר המדינה	ע. רבי	.59
מזרד המסחר והתעשייה	א. ראובני	
סתכים	א. זפירא	.60
חב' יעזובסון	ע. זולברג	.61
ארגון מחנולי ביצים	י. זולוביץ	.62
מזרד החקלאות	ח. זקלנייביץ	.62
מפעלי ניר אמריקאיים ישראליים בע"מ	ד. זליי	.63
פזנו בע"מ	א. זני	.64
מזרד מבזר המדינה	ע. זומר	.65
סונול ישראל בע"מ	צ. חגר	.66

משתתף נכבד,

אנו שמחים לקבל בברכה את פניך ביום העיון, ומקווים שאכן חפיק ממנו את מירב התועלת וההנאה.

ימי העיון, שמקיים המייל נועדו לאפשר לחברים לערוך ולרענן את ידיעותיהם בנושאי ניהול הקשורים בעבודתם וכשטחי התענינותם, ולהבהיר בהרחבה סוגיות ובעיות הקשורות בנושאים אלה.

ניתן למצוא בפעולות אלו שני צדדים: הצד העיוני - לימודי, והצד החברתי - ענפי מקצועי.

הצד העיוני בא לידי ביטוי בהרצאות, דיונים, ויכוחים והמחשבות שנועדו להציג בפני המשתתפים את הנושא הנדון כשרגש מיוחד מושם על השתתפות פעילה של הנוכחים, אם באמצעות שאלות ותשובות, ואם בחילופי דעות או בניחות ארועים. המרצים והמנחים בפעולות אלו הם מומחים הנבחרים מקרב החוגים האקדמיים ומקרב אנשי מקצוע מעשיים. לעיתים מחמנים להרצות מומחים מקצועיים מחוץ לארץ.

הצד החברתי בא לידי ביטוי בהפגשת חברים למקצוע או לתפקיד במפעלים שונים, כאשר מרוכות ההודמנויות, הורות לאוירה בלתי פורמלית, להחליף דעות ורשמים, לעזור ולהעזר בניחות בעיה ובחפוש פתרון לה.

בתיק שבידך מצויה התכנית המפורטת של יום העיון, אנו נעשה במיטב יכולתנו לקיים את פרטי התכנית במועדים שנקבעו להם, ונודה לך על שיתוף הפעולה שלך בשמירה על לוח הזמנים.

כמו כן מצויה בתיק לנוחיותך, רשימת המשתתפים שנרשמו ליום העיון הזה.

עובדי המרכז הישראלי לניהול הנימצאים במקום משך יום העיון ישמחו לבוא לעזרתך בכל ענין הדרוש הסדר או עזרה.

חומר בכתב וספרות מקצועית

בדרך כלל נרשמת סטנוגרמה של ההרצאות והדיונים בימי העיון. סטנוגרמה זו נערכת לאחר מכן לחוברת המוצעת למכירה למשתתפי יום העיון ולמעוניינים אחרים.

כמו כן יעמוד לרשותך, בהפסקות שבין ההרצאות, דוכן להפצת ספרות מקצועית בנושאי הניהול והמינהל, תוכל לרכוש מפרסומים אלה תמורת תשלום במזומנים או תמורת חשבון אשר ישלח אליך או למפעלך בתום יום העיון.

הרשמה לחברות אישית במייל

אם עדיין אינך חבר במרכז הישראלי לניהול, ואתה מעוניין להצטרף אליו או לקבל פרטים נוספים על מהותו ופעולותיו, עובדי המייל במקום ישמחו להסדיר את הרשמתך או להמציא לך פריטים נוספים.

הערכת ימי העיון

אנו משתרלים לשפר את חכנם ומתכונתם של ימי העיון, ולתקן ליקויים המתגלים בהם.

ביכולתך לסייע לנו בתחום זה אם תמלא בתום יום העיון את טופס ההערכה המורכב מצידו השני של דף זה, ותמסור אותו לפני עובך לאחראי מטעם המייל.

אנו מודים לך על תשומת הלב.

גליון הערכת יום - העיון

תאריך

נושא יום העיון

א. הערות בקשר לנושאי ההרצאות

ב. הערות בקשר למרצים

ג. הערות בקשר לסדרים טכניים, אמצעי עזר וכד'

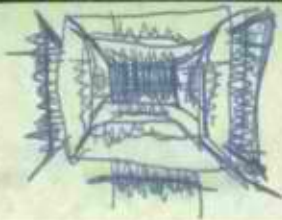
ד. הערות בקשר לסדרי האירוח, המסעדה וכד'

ה. הצעות המלצות

חתימה

שם

המפעל

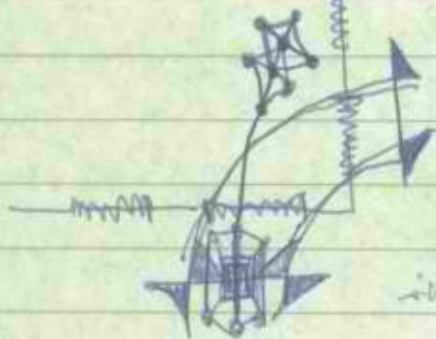
התפרים יוצרים (1)
התפרים יוצרים (2)

התפרים יוצרים (3)
התפרים יוצרים (3)
(התפרים יוצרים ה תפרים)

התפרים יוצרים (4)
התפרים יוצרים (4)

(4)

התפרים יוצרים

התפרים יוצרים (1)
התפרים יוצרים (2)
התפרים יוצרים (3)
התפרים יוצרים (3)
התפרים יוצרים (3)

התפרים יוצרים (3)
התפרים יוצרים (3)

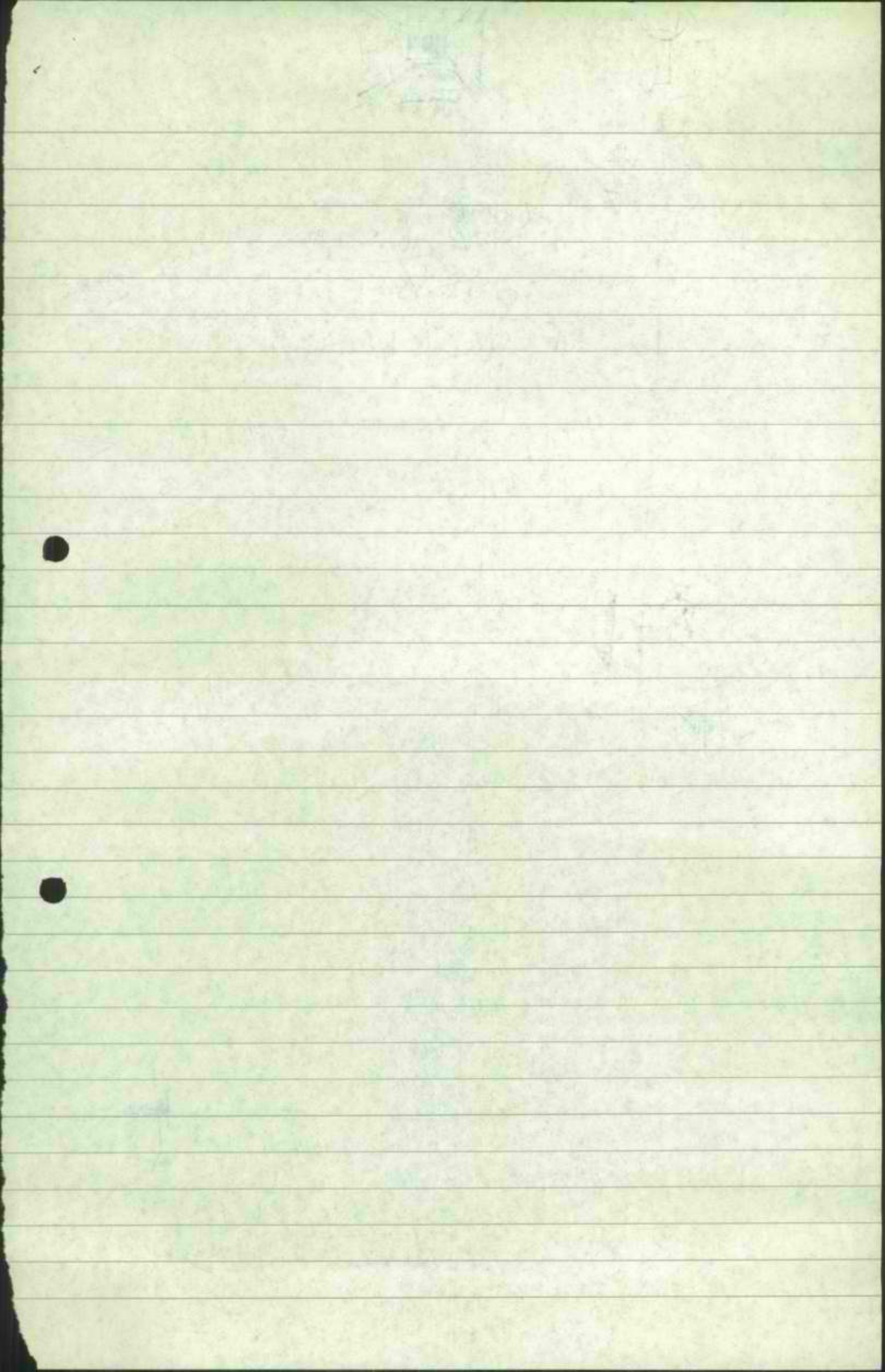
התפרים יוצרים (3)
התפרים יוצרים (3)

התפרים יוצרים (3)
התפרים יוצרים (3)

התפרים יוצרים (3)

התפרים יוצרים (3)
התפרים יוצרים (3)
התפרים יוצרים (3)

1/1/11 93

אשר על פי המידע (לפי) שיש בידע, אין
(?) "הצגת הנתונים"

(ע"פ ש"ח) - פירוט נוסף ב-10/11/93

לפי דיווחי ש"ח - יש להוסיף
18-2 (ב) - 250 - 132 - 100 (מס' הרישום)
(מס' הרישום)

הנ"ל - מס' הרישום 100
הנ"ל - מס' הרישום 100

יש להוסיף מס' הרישום - פירוט נוסף
מס' הרישום, (?) א"ת

מס' הרישום 100 - פירוט נוסף
פירוט נוסף (ב) 100

~~Handwritten scribble~~

(ölen nyl'i) owt vlyet le nlyet (9) —

(5)

(ölen nyl'i) owt vlyet le nlyet (9) —

? nlyet le nyl'i — nlyet nyl'i nyl'i nyl'i nyl'i

THE ISRAEL MANAGEMENT CENTER **המרכז הישראלי לניהול**

1987 בדצמבר 15

מס' 1056/י"ע

לכבוד
פרופ' ס. ברונו
המחלקה לכלכלה
האוניברסיטה העברית
ירושלים

פרופ' ברונו הנכבד,

הנדון: הרצאתך ביום עיון בנושא: "בעיות
כלכליות כתוצאה מהשתלבות
הסמכים המוחזקים"

הננו מודים לך מאד על הסכמתך לשאת את הרצאת
הפתיחה וכן להחתף בדיון ביום העיון הנ"ל, שייערך
ביום חמישי 28.12.87 במלון "אויזה", סביון.

נושא הרצאתך ופסך הזמן המוקצב לה, במסגרת
תכנית היום, מפורטים בתכנית המצ"ב.

בכבוד רב,

י. יערי

ז. ישראלי

רכז ועדות ההדרכה

די/עח

Central Office & Tel-Aviv Chapter :

המרכז וסניף תל-אביב : רחוב הנריטה סולד 4, ת. ד. 21164 טל. 257202
4, Henrieta Sold Str., Post Office Box 21164, Phone 257202
סניף ירושלים : רחוב יפו 30, ת. ד. 860, טל. 27341
Jerusalem Chapter : 30, Jaffa Rd., P.O.B. 860, Phone 27341
סניף חיפה : דרך העצמאות 82, ת. ד. 1873, טל. 67635
Haifa Chapter : 82, Haatzmaut Rd., P.O.B. 1873, Phone 67635
סניף באר-שבע : ת. ד. 224, טל. 4578
Beer-Sheba Chapter : Post Office Box 224, Phone 4578

Editorial Board
Editor: [Name]
Editorial Board Members: [List of Names]

Editorial Board

Editorial Board

Editorial Board

Editorial Board

Editorial Board

Editorial Board

המרכז הישראלי לניהול

יום עיון בנושא

"בעיות כלכליות כתוצאה מהשתלבות השטחים המוחזקים"

יום הטייפ 28.12.67 כמלון "אוויה", סביון

ה ת כ נ י ת

האתגר הכלכלי בפני המסק הישראלי לאור התרחבותו - סדום ס. ברונז, האוניברסיטה העברית בירושלים	09.00 - 10.30
המסקה	10.30 - 11.00
השטחים החדשים כיצרניים וכלקוחות התעשייה הישראלית - סר ז. בירגר, ס/מנהל כללי, משרד המסחר והתעשייה	11.00 - 12.00
הבעיות המוניטריות לאור החזקת השטחים - סר ר. גניחובסקי, בנק ישראל	12.00 - 12.45
קשרי מסחר בין תושבי שומרון ויהודה והתעשייה הישראלית - סר אליאס פראג, יצרן דברי חן מבית לחם	12.45 - 13.30
המסקת-צהרים	13.30 - 15.00
בעיות המפעל הישראלי המשווק בגדה - סר ס. בורנשטיין, מנהל כללי, "טמפו", חב' למסקאות קליב	15.00 - 16.00
דיון: בעיות כלכליות כתוצאה מהשתלבות השטחים החדשים - המנחה: עו"ד ב. יקותיאל, בנק לאומי לישראל בהשתתפות המרצים	16.00 - 18.00

$$A_j \cdot \left[\frac{1}{1-t} \right] \cdot v_j^k$$

$$w_j - w_j \left(\frac{1}{1-t} \right) - w_j^k$$

$$A_j \cdot \left(\frac{1-t}{1} \right) \cdot v_j^k$$

$$(w_j - w_j) \frac{1-t}{1} - w_j^k$$

Part = 1

EXTRA STRONG

הועדה לפתוח השטחים המוחזקים

ירושלים, ג' בטבת תשכ"ח
4 בינואר 1968

לכבוד
פרופ' מ' ברונר
מכון "פאלק"
רח' קרן היסוד 17
ירושלים

א.ג.א

טובא בזה לידיעתך תזכיר שהוכן על פי בקשה

ראש הממשלה.

בכבוד רב,

יאיר ארון

הועדה לפתוח השטחים המוחזקים

area of area
off "axdy"
in the north of
the world

area of area

area of area

area of area

area of area

הועדה לפתוח השטחים המוחזקים

ירושלים, א' בטבת תשכ"ח
2 בינואר 1968

לכבוד
מר לוי אשכול
ראש ממשלת ישראל
י ר ו ש ל י ם

אדוני ראש הממשלה,

הריני מסציא לך בזה את החומר המצורף. חומר זה מתבסס על הדו"ח מיום 10.9.67 של הצוות להכנון כלכלי-חברתי של הועדה לפתוח השטחים המוחזקים. מסקנות שו"ח זה תואמו לממצאי המסקד שנערך בשטחים המוחזקים ולכמה ממצאים נוספים; יש להדגיש כי חומר זה הוכן בדחישות רבה והיה הכרח להזקק לאלתורים רבים בהכנתו. הוא משקף, אישוא, את ה"נחוש" הטוב ביותר שביכולתנו לעשות בשעה זו.

בתורה שחומר זה יהיה לך לעזר ובמיטב האחוליים להצלחה במסעיך

בברכה ובכבוד רב

בשם הועדה לפתוח השטחים המוחזקים

אריה דבורצקי

הוועדה לפתוח השטחים המוחזקים

חומר רקע על הבעיות הכלכליות של השטחים המוחזקים והפליטים

מפקד האוכלוסיה בשטחים המוחזקים נובעים האומדנים הבאים של סך האוכלוסייה
ואוכלוסיית פליטים בשטחים המוחזקים:

סך-הכל אוכלוסייה (אלפים)	פליטים (1) (אלפים)	חושבי (2) מחנות (אלפים)	
599	125	56	הגדה המערבית
356	238	173	רצועת עזה
33	—	—	צפון סיני ⁽³⁾
6	—	—	רמת הגולן
995	363	229	ס"ה

- (1) לפי הגדרה המבוססת על מקום המגורים של ראש המשפחה ב-1948.
- (2) 11 אלף מחושבי המחנות בגדה ו-24 אלף מאלה ברצועה אינם פליטים לפי ההגדרה (1).
- (3) ביתר שטחי סיני לא נערך מפקד, כמו כן לא נמנו חנוודים בצפון סיני. לפי המפקד המצרי של 1960 היו אז בכל סיני 50 אלף חושבים.

הפליטים מהויס חלק אינטגרלי משוקי העבודה של השטחים המוחזקים. היקף התעסוקה
וחאבטלה שלהם דומים לאלו של יתר האוכלוסייה, אך יש ביניהם, כמובן, אחוז נמוך יחסית
של חקלאים והם תלויים יותר בשוק העבודה השכירה. מכאן שהיקף התעסוקה ורמת החיים של
הפליטים ושל פליטי המחנות תלויה ברמת הפעילות הכללית בשטחים המוחזקים. פעילות זו
היא עתה נמוכה מאד, האבטלה בספטמבר ודאי עלתה - ואולי במדה נכרת - על 30%.

הפליטים היושבים במחנות ראויים להשומה לב מיוחדת משום שהמחנות מהווים רכוזים המטמלים את בעיה הפליטים והורטים להנצחה. בעיה הפליטים בשטחים המוחזקים היא במידה רבה בעיה חיסולם או צמצום הדרסטי של המחנות ושלוכם של הפליטים בישובים הקיימים.

המסקנות העיקריות לגבי חכניות השיקום והפיתוח של השטחים המוחזקים (פרט לרמה הגולן ובפון סיני) הן:

- (א) בדיון על הבעיות הכלכליות של השטחים המוחזקים, יש לראות כנקודת יסוד את העובדה שלמרות היות שטחים אלה גדולים מנקודת ראות שטח פסי וסמך אוכלוסייה, הם מאד קטנים מנקודת ראות היקף הפעילות הכלכלית: ס"ה התוצר של השטחים המוחזקים אינו עולה על 5% של התוצר הלאומי הישראלי.
- (ב) האומדנים להלן מבוססים על הנחה ברבר קיום סחר חופשי בין השטחים המוחזקים לבין ישראל, ללא מעבר גורמי ייצור, ובעיקר עובדים. הם אינם מביאים בחשבון את הוצאות הבטחון הכרוכות בהחזקת השטחים.
- (ג) חזרת היקף ההעסקה לרמה סבירה כבר ב-1968, גדול שנתי של 3% ברמה-החיים (למען לא יגדל הפער היחסי בין השטחים המוחזקים וישראל) וחסול מחנות הפליטים בגדה הון 3 שנים לא יטילו מעמסה רבה על המשק הישראלי. ההוצאה התקציבית של ממשלת ישראל (בתקציב שוטף ובתקציב פתוח) תהיה כ-140-130 מיליון ל"י לשנה. יש להדגיש כי הוצאה תקציבית זו אינה משקפת בשום נעים ואופן את הנטל הכלכלי הממשי שיוטל על המשק הישראלי. בהנחות סבירות יהיה נטל זה אפסי או פעוט ואף בהנחות החמורות ביותר (העסקה גמורה של הגירה מהשטחים המוחזקים; העסקה גמורה של העברות כספים מחו"ל לתושבי השטחים; העסקה מלאה במשק הישראלי) לא יעלה הנטל על 30 מיליון דולר לשנה - ורק חלק קטן מסכום זה יטקף הוצאה במטבע חוץ.
- (ד) בצוע החכניות שבסעיף הקודם יחד עם העברה עד 1972 של 50 אלף פליטים מהרצועה לגדה, המצאה דיור עבורם וקליטתם בתעסוקה כרוכה בנטל ריאלי על המשק הישראלי שלא יעלה, בהנחות החמורות הנ"ל, על 40 מיליון דולר לשנה. אם ההגירה מהשטחים המוחזקים המטן בקצב דומה לזה של העבר הרי דבר זה בלבד יפחית את הנטל ביותר משליש. כמו כן יש לגרוע מנטל זה את הסכומים המביאים לתעסקה גורמי ייצור מובטלים בישראל, שוב יש לציין שרק מעוט הנטל יהווה הוצאה במטבע חוץ.

ה) העדר השקעה ממשלתית נאותה בבניה תרם להאטה הפעילות הצבורית השוטפת ולגדול הרב בהיקף האבטלה. יש לצפות שבצוען של התכניות שבטעיף ג" (או בטעיף ד") יחזיר, כבר ב-1968, את האבטלה לממדים סבירים. אך אם הפעלת התכנית לבניה למגורים וכו' תוסיף ותמעכב יטפיע הדבר על ההערכות כ-ג" וב-ד".

ו) בטלבי הבצוע של התכנית הקליטה והשיקום יהיה לענף הבנייה מקום נכבד בחוספת להעסקה ולהוצר. כמוה הארוך יהול גידול הדרגתי של ענפים אחרים, כמו התעטיה והשירותים. (גם תכנית סיניסום של החזקה בששחים בלבד, חיבת להניח פעילות בבניה).

ז) בתכניות פיתוח ושקום אלו תהרום החקלאות לא יוהר מאשר שיטיח מהחוספת להעסקה, וזאת על אף חלקה הגבוה של החקלאות במשקים אלה כיום. מסקנה זו מוכתבת על ידי סבבלות השוק ומקורות המים. (פיתוח חקלאי מוגבל כדאי בגדה המערבית, ולא ברצועה או בצפון סיני. תכנית חקלאית גרבתה המבוססת על התפלת מים, כדוגמת תכנית אל-עריש, אינה כדאית מבחינה כלכלית, אפילו אם מחקן ההתפלה יינתן חינם וזאת בעיקר בגלל הוצאות החובלה הגדולות).

ח) אין הפרש נכר בין הסכומים הנדרשים לחסול מלא של מחנות הפליטים בגדה ובין אלה הנדרשים לשפוך המחנות וזילולם ובניה מגורים חדשים עבור קרוב למחצית מהושביהם. (בהוצאה הנקציבית הפרש זה יהיה בסה"כ בסדר גודל של 20 מיליון ל"י ובנחל ממשי לא יהיה קים כלל). בבחירה בין האפשרויות חשונות יש לכן להתחשב בעיקר בגורמים חברתיים.

ט) יש לגשת לביצוע כל תכנית פיתוח בצורה הדרגתית, זהירה ובלתי רעשנית, וזאת כיוון שיצירה צימיות מוגזמות בקרב הושבי השטחים המוחזקים עלולח לפגוע בנכונותם לחשתלב בתכניות שיקום. החחלה הדרגתית של כיוצ תכניות כלשהן תאפשר לימוד לקחים וחסקת מסקנות חוך כדי ניסוי קווי פעולה אלטרנטיביים, ושפירה הנמיטות בקביעת מחרונות לטווח ארוך.

הקריה, ס' כסלו חשב"ח
11 דצמבר 1967

מס' ני/639

ש.מ.ר

תפוצה מנכ"ל לים מצומצמת - פיליפי גינון
תפוצה מיוחדת

הנדון: מצב התעסוקה ביהודה ושומרון, עזה וצפון סיני

1. כללי

הנהונים שלהלן מחייטים לסיכומים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לגבי מצב התעסוקה בשטחים המוחזקים כפי שהתקבלו מתוצאות מפקד האוכלוסין, שנערך ביהודה ושומרון, וברצועת עזה וצפון סיני, בחודש ספטמבר.

2. יהודה ושומרון

מתוך אוכלוסייה גברים בגיל 15 שנה ומעלה של 141,000 איש נמצאו 7,000 גברים שחפשו עבודה ו-18,000 איש שעבדו לפני המלחמה ולא עבדו בשבוע שלפני המפקד. 6,800 גברים מתוך זה הם חקלאים, אשר לא עסקו בעבודתם מאחר והמפקד נערך בעונה, שבה נמוכה הפעילות החקלאית. כיום, בהתחשב בתעסוקה המלאה בחקלאות, נאמד מספר הגברים, אשר אינם מועסקים בכ-18,000 שהם 12.8% מכלל האוכלוסייה של גילאי 15 שנה ומעלה (בהנחה החזקה שלא חל שינוי נוסף לטובה בתעסוקה בענפים אחרים של המשק).

3. רצועת עזה וצפון סיני (כולל מחנות פליטים)

מתוך אוכלוסייה גברים בגיל 15 שנה ומעלה של 84,400 איש נמצאו כ-7,000 גברים שחפשו עבודה ו-10,000 איש שעבדו לפני המלחמה ולא עבדו בשבוע שלפני המפקד. 3,300 גברים מתוך זה הם דייגים וחקלאים, אשר לא עסקו בעבודתם מאחר והמפקד נערך בעונה, שבה הפעילות היתה נמוכה. כיום, בהתחשב בתעסוקה המלאה בחקלאות ובדיג, נאמד מספר הלא-מועסקים ברצועת עזה וצפון סיני בכ-14,000 גברים, שהם 16.5% מכלל האוכלוסייה של גילאי 15 ומעלה, (ובאוה ההנחה, שזויינה בסעיף 2 לעיל).

ב ב ר כ ה ,

דן חירט, אל"מ

לוטה: טבלאות 7,6, הוכנו ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

Page 1 of 2

SECRET

SECRET
CONFIDENTIAL

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

		הגדה המערבית				רצועת עזה וצפון סיני				משלה היד	
לא	פליטים	פליטים		סה"כ (2)	לא	פליטים		סה"כ (2)	סה"כ	סה"כ (2)	
		מחוז	במחנות			מחוז	במחנות				
		מחוז	למחנות	סה"כ	פליטים	מחוז	למחנות	סה"כ			
18,154	2,908	2,763	5,671	25,024	6,298	2,563	7,750	10,313	17,179	סך הכל	בעלי מקצועות חופשיים
342	34	10	44	442	197	43	102	145	375	מנהלים (אדמיניסטרטורים) ופקידים	סוחרים, סוכנים וזבנים
436	125	71	196	680	396	168	313	481	928	חקלאים, דייגים ודומיהם	עובדים בחחבורה ומקצועות קשר
776	195	119	314	1,176	499	335	726	1,061	1,570	עובדים בבניה	בעלי מלאכה
5,432	568	547	1,115	6,828	1,235	492	1,507	1,999	3,332	עובדי שירותים וספורט בידור	לא ידוע
677	223	110	333	1,043	502	168	479	647	1,212	לא עבדו לפני המלחמה	לא ידוע אם עבדו לפני המלחמה
5,032	852	854	1,706	7,078	809	330	1,046	1,376	2,262		
2,734	495	524	1,019	3,958	1,080	436	1,191	1,627	2,797		
638	107	158	265	944	643	232	952	1,184	1,859		
754	83	137	220	994	256	50	213	263	561		
924	159	167	326	1,325	575	275	1,141	1,416	2,063		
409	67	66	133	556	106	34	80	114	220		
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	סך הכל	בעלי מקצועות חופשיים
2.1	1.3	0.4	0.9	2.0	3.7	2.0	1.6	1.7	2.6	מנהלים ופקידים	סוחרים, סוכנים וזבנים
2.7	4.8	3.0	3.9	3.1	7.4	7.6	4.9	5.6	6.5	חקלאים ודייגים	עובדים בחחבורה
4.9	7.5	5.0	6.3	5.3	9.3	15.2	11.5	12.5	10.9	עובדים בבניה	בעלי מלאכה
33.8	21.9	22.8	22.3	30.8	23.0	22.3	23.9	23.5	23.2	עובדי שירותים	
4.2	8.6	4.6	6.7	4.7	9.4	7.6	7.6	7.6	8.5		
31.3	32.8	35.7	34.2	31.9	15.1	15.0	16.6	16.1	15.8		
17.0	19.0	21.9	20.4	17.9	20.1	19.8	18.8	19.1	19.5		
4.0	4.1	6.6	5.3	4.3	12.0	10.5	15.1	13.9	13.0		

(1) פליטים - לפי מקום המצאותו של ראש משק הבית ב-1948.
 (2) סה"כ כולל "לא ידוע אם פליטים הגרים מחוץ למחנות".
 (3) הבלתי מועסקים הם אלה שחפשו עבודה בטווח שלפני הפקידה ולא שאמרו כי "לא כדאי להפסד כי אין עבודה" ועבדו לפני המלחמה.
 (4) במחנות הפליטים נמצא גם מספר קטן של משפחות, שאינן משפחות פליטים לפי הגדרה שבהערה 1 דלעיל.

לוח 7 - גברים בני 15 שנה ומעלה לפי חכונות כח עבודה וסוג הפליטה (1)

הגדה המערבית				רצועת עזה וצפון סיני				חכונות כ"ע
לא	פליטים		סה"כ (2)	לא	פליטים		סה"כ (2)	
	מחוז למחנות	במחנות (3) פליטים			מחוז למחנות	במחנות (3) פליטים		
105,444	15,217	13,573	28,790	32,523	13,357	35,693	49,050	84,439
39,197	5,484	4,790	10,274	11,164	4,484	10,260	14,744	26,895
4,620	901	1,217	2,118	2,469	1,084	3,395	4,479	7,183
5,242	764	618	1,382	1,476	599	1,293	1,892	3,472
20,367	3,005	2,503	5,508	5,887	2,419	8,025	10,444	16,895
(6,833)	(998)	(957)	(1,955)	(2,058)	(940)	(3,670)	(4,610)	(6,899)
809	121	142	263	281	105	217	322	630
11,818	2,138	1,510	3,648	4,418	2,244	5,469	7,713	12,538
5,181	312	73	385	930	104	150	254	1,235
15,280	2,128	2,418	4,546	4,457	1,859	5,230	7,089	11,852
1,392	215	112	327	722	290	806	1,096	1,869
1,538	149	190	339	719	169	848	1,017	1,870
105,447	15,213	13,571	28,784	32,520	13,356	35,690	49,046	84,432
62,206	8,859	7,783	16,642	18,680	7,464	17,994	25,458	45,689
40,880	6,019	5,453	11,472	13,327	5,670	16,890	22,560	37,139
2,361	335	335	670	513	222	806	1,028	1,604

- (1) ראה הערה 1 בלוח 6
- (2) ראה הערה 2 בלוח 6
- (3) ראה הערה 4 בלוח 6

הוועדה לפתוח השטחים המוחזקים

צוות לתכנון כלכלי- חברתי

פיתוח השטחים המוחזקים - בדיקת אלטרנטיבות

(טיכום מחקרים כלכליים) (1)

הקדמה ומסקנות עיקריות

בעיית עתידם של השטחים שנכבשו בידי צה"ל מורכבת מכמה גורמים: בטחוניים, פוליטיים-חיצוניים, פוליטיים-פנימיים, דמוגרפיים, כלכליים ואחרים. נסינו כאן לסכם את המשמעות הכלכלית האפשרית של החזקת השטחים, מבלי להתייחס לצדדים האחרים. אין זה נסיון להמליץ על פתרון פוליטי אחד או אחר לבעיית עתיד השטחים, וודאי שהנתונים הכלכליים עשויים לתאם מסקנות פוליטיות שונות. עם זאת מובאות בקיצור, בסוף הסיכום, כמה הנחות על הסדרים מדיניים = כלכליים ובירור משמעותם הכלכלית.

המסקנות העיקריות בתחום הכלכלי המתייחסות לעתיד השטחים המוחזקים (פרט לרמת

הגולן) הן:

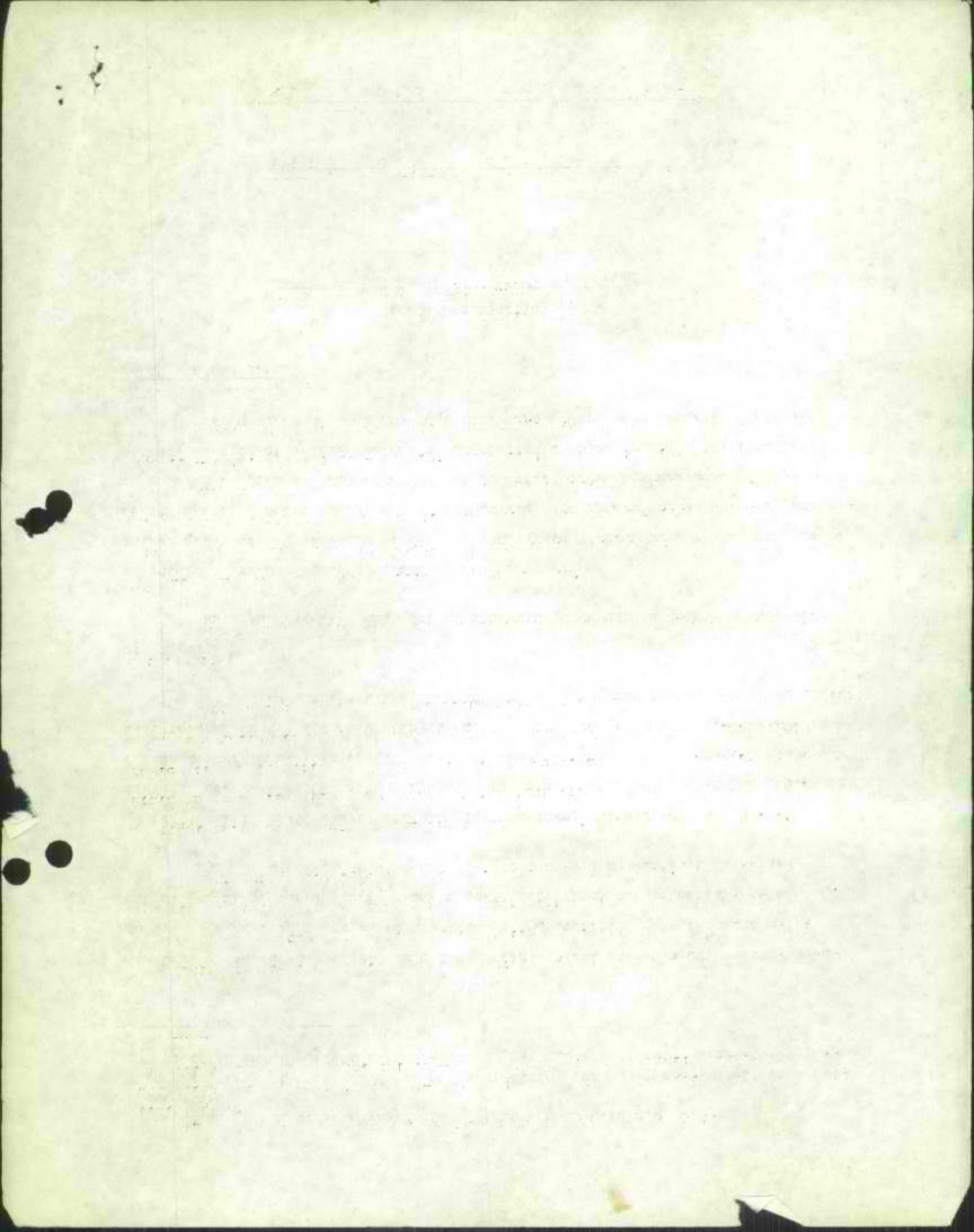
א. החזקת השטחים, תוך כדי החזרת היקף התעסוקה לרמה סבירה ותוך מגיעת הרחבת הפער ברמת החיים בין אוכלוסית הגדה המערבית וישראל - אך ללא שיקום פליטי רצועת עזה - נראית לנו כתכנית מינימום כלכלית, שלא תסול מעמסה ניכרת על המטק הישראלי. המחיר הנמוך של תכנית זו מקורו בעיקר בהיקף המצומצם, מבחינת הפעילות הכלכלית, של שטחים אלה. לא נכללו בדיון הוצאות הבטחון הכרוכות בהחזקת השטחים, וכך אוצרות הטבע בסיני.

ב. הנטל הריאלי על המטק הישראלי הכרוך בפיתוח השטחים, תוך כדי קליטה הדרגתית של תושבי מחנות הפליטים ובדיור קבוע, אינו עולה, בהנחות החמורות ביותר, על 50 מיליון דולר לשנה בארבע השנים הראשונות, וכ- 80 מיליון דולר לשנה בארבע השנים שלאחריהן. נטל זה יפחת בטליט, אם תימטך ההגירה אל מחוץ לאיזורים המוחזקים במימדים

---

(1) מבוסס על מחקרים שנערכו באוגוסט-ספטמבר 1967 ע"י צוות בהרכבו: מיכאל ברונז (יו"ר) מריס ביהם, יורם בן-פורת, חיים בן-זמר, איתן ברגלס, נדב הלוי, גיורא חנוך, עזרא סדן ויקיר פלסנר.
הדו"ח המובא בזה מותאם לתוצאות המפקד שנערך בשטחים המוחזקים בסוף 1967.

אלבן ארץ מושב
22.1.68

דומים לעבר. בכל מקרה יש להפחית מהסכומים האמורים העברות חד-צדדיות לתושבי השטחים המוחזקים (בהיקף של עד 30 מיליון דולר לשנה), וכל עזרה אחרת שישראל עשויה לקבל לטמטרה זו מן החוץ. רק חלק קטן מהנטל האמור יהווה הוצאה במטבע חוץ ממש. כן יש להפחית מן הנטל הריאלי, במידה שהוא כרוך בהעסקת גורמי ייצור מובטלים בישראל. ההוצעה הכרוכה בקליטת מספחת פליטים, כולל דיור, נאמדת ב- 20 עד 25 אלף ל"י.

ג. בשלבי ביצוע תכנית שיקום יתפוס ענף הבנייה מקום נכבד בתוספת לתעסוקה ולתוצר, בעיקר בטונים הראיונות. בטווח הארוך יחול גידול הדרגתי בחלקם של התעשייה והשרותים.

ד. בפיתוח כלכלת השטחים המוחזקים ובתכניות לשיקום הפליטים תתרום החקלאות לא יותר מאשר 15% מהתוספת לתעסוקה, וזאת על אף חלקה הגבוה של החקלאות במסקים אלה כיום. מסקנה זו מוכתבת על ידי מגבלות הטוק ומקורות המים. מיקומו של הפיתוח החקלאי המוגבל כדאי בעיקר בגדה המערבית, ולא ברצועה או בצפון סיני. תכנית חקלאית נרחבת המבוססת על התפלת מים, כדוגמאת תכנית אל-עריש, אינה כדאית מבחינה כלכלית, אפילו אם מתקן ההתפלה יינתן חינם.

ה. נראה שיש להעדיף תכנית פיתוח ובינוי המדינה את שיקום וזילובם של הפליטים בעיקר ביישובים קיימים, ולא ביישובים חדשים נפרדים.

ו. בהתחשב בחלקה המוגבל של החקלאות בתרונן אמיתי של בעיית הפליטים במסגרת השטחים המוחזקים, אין יסוד כלכלי לקביעת גבול עליון למספר הפליטים הסוגני שניתן לקלוט בתחומי שטחים אלה. לעומת זאת, הסיקולים הכלכליים הטובים לקביעת הקצב הרצוי של הקליטה. התכנית שהינחנו כאן תביא לשיקום תושבי מחנות הפליטים במסך כ- 8 טונים. יש להניח, שבכל מקצב הקליטה יהיה מהיר יותר, יגדל הנטל הכרוך בכך.

ז. יש לגשת לביצוע כל תכנית פיתוח בצורה הדרגתית, זהירה ובלתי רעשנית. התחלה הדרגתית של ביצוע תכנית כלשהי תאפשר לימוד לקחים והסקת מסקנות תוך כדי גיסוי קווי פעולה אלטרנטיביים, ושמירת הגמישות בקביעת פתרונות לסוגי ארוך.

מסקנות אלו מבוססות על ניתוח זכו הינחנו הגימטת ההמלצות שנכללו בדו"ח לזמן הקצר, בדבר קיום סחר חופשי בין השטחים המוחזקים לבין ישראל, ללא מעבר גומרי ייצור, ובעיקר עובדים. מסמעות שינויים בהנחות אלה ואחרות, נדונו גם הם בקצרה.

ה נ ח ו ת

למרות ה"ניטרליות" הפוליטית הננקטת כאן יש הכרח להניח שורה של הנחות לגבי מדיניותה של ממשלה ישראל, כדי לבדוק את המשמעות הכלכלית השונה שתהיה לצעדים פוליטיים שונים של הממשלה. בסיכום זה הנחנו שתי אלטרנטיבות עיקריות - האחת היא שממשלת ישראל תנקוט מדיניות טכונתה לקיים רמת חיים סבירה, ורמת פעילות כלכלית סבירה, בטוחים המוחזקים, מבלי נסיון מיוחד לפתור את בעיית הפליטים היושבים ברצועת עזה. האלטרנטיבה השניה מניחה שהופעל תכנית פיתוח שמטרתה פתרון בעיית הפליטים הנמצאים ברצועה, למסל על ידי העברתם לגדה המערבית וקליטתם שם. בשתי האלטרנטיבות עתידה להיפתר, למעשה, בעיית הפליטים יושבי המחנות בגדה.

קיימות גם הנחות נוספות לגבי ממדיה של הבעיה ולגבי מדיניות הממשלה. הנחות

אלו הן:

1. האוכלוסיה של הטוחים המוחזקים מונה קרוב למיליון נפש (מספר זה אינו כולל את האוכלוסיה הלא-יהודית של ירוסלים). הנחה זו תואמת את חוצאות המפקד שנערך לאחרונה.

2. תוך עטר השנים 1968 - 1978 עטויה אוכלוסיה זו לגדול, במקרה הקיצוני, עד כ- 1.4 מיליון. אם ימטך קצב ההגירה מהגדה המערבית שהיה קיים במטך 19 השנים האחרונות תגיע האוכלוסיה לכ- 1.1 מיליון בלבד ב- 1978.

3. מדיניות הממשלה תהיה של מסחר חפסי בין ישראל לאיזורים המוחזקים, ומאידך תיאטר תנועה חפסית של עובדים בין שני האיזורים.

מניחות החשבונות הלאומיים של הגדה ושל ישראל מתברר שגם בהנחות הקיצוניות ביותר (אוכלוסיה של 1.4 מיליון וביצועה של תכנית פיתוח לקליטת פליטי רצועת עזה) לא תהיה המעמסה הכלכלית על המטק הישראלי גבוהה, ובוודאי שתהיה נמוכה יותר בהנחות "נוחות" או זולות יותר.

בחיטובים סדלהלן הבדלנו בין שני סוגים של "מעמסה". האחת היא כמות ההוצאה הריאלית של המטק הישראלי על הטוחים המוחזקים במונחים של תוצר ישראלי. מוטג זה אומר על איזו כמות של סחורות וטירותים צריך המטק של ישראל לוותר כדי שבכלכלת הטוחים המוחזקים יוטגו תוצאות מסוימות. מן הראוי להדגיש כי ערך ההוצאה הריאלית של ישראל אינו חייב להיות שווה לערך הסחורות והטירותים הנוספים מהם נהנים הטוחים המוחזקים.

שני סכומים אלה שונים רק כאשר יש בישראל העסקה מלאה, כך שכל תוספת לסטחים באה על חשבון סחורות וטרותים שאחרת היו מסופקים לתושבי ישראל. אבל אם יש בישראל אבטלה של גורמי יצור, שאלמלא היצור בטביל הסטחים לא היו מופעלים, הרי אין היצור לסטחים בא על חשבון כלכלת ישראל. במקרה כזה ההוצאה הריאלית הישראלית היא נמוכה יותר, ועשויה להיות קרובה לאפס. ההוצאה הריאלית היא, על כן, גבוהה ביותר כאשר מניחים העסקה מלאה בישראל, וככל שאנו רחוקים מהעסקה מלאה כך היא נמוכה.

היטוב שני הוא של ההוצאה למסק הישראלי במטבע-חוץ. מובן שיצור בטביל הסטחים, ו"יצוא" ישראלי לטס, מחייבים הוצאת מטבע חוץ ע"י ישראל. מצד שני יש לסטחים אלה הכנסות במטבע-חוץ, אם ייצוא ואם מהעבודות חו-צדדיות שהאיזורים מקבלים מחו"ל, וישראל לא היתה נהנית מהם אלמלא היו הסטחים מוחזקים בידינו. חשבון זה נערך בנפרד מחשבון הנטל על התוצר. בכל החישובים הנחננו טער חליפין של 4.5 ל"י לדולר.

אלטרנטיבה א'

כאמור לעיל הרינו מניחים כאלטרנטיבה ראשונה שישראל תנסה להגיע, בטנים הבאות, לכך שרמת הפעילות הכלכלית בטטחים תעלה בהתמדה, ואתה רמת העסקה ורמת החיים - אבל לא יעשה נסיון לפתור פתרון מלא את בעייתם של הפליטים מרצועת עזה. בהנחות אלו הצטמצם במידה מסוימת האבטלה ברצועה, אבל היא תוסיף להיות גבוהה, ואילו בגדה המערבית היתה רמת העסקה גבוהה, והאבטלה לא תעלה על רמתה ערב המלחמה.

הונח שהמדיניות הכלכלית בטטחים תביא לעליה ברמת הצריכה לנפט ב-3% לשנה, שהיא מקבילה לגידול הצפוי ברמת הצריכה בישראל, כך שהפער בין רמות החיים לא ישתנה.

הדרך להשיג מטרות אלו, בטטח העסקה ורמת החיים, בצורה היעילה והזולה ביותר, היא על-ידי הטקעה שירוכזו בבניה, בעיקר למגורים, ו"ט חלקן בהטקעות בחקלאות, בתעשייה ובטרותים. אנו מציעים שממשלת ישראל הפעיל הטקעות בטטחים יסכום טיגיע ב-1968 ל-60 מיליון ל"י ויעלה ב-1971 ל-85 מיליון ל"י, ובס"ה 292 מיליון ל"י. בהק"פה 1968 - 1971. מסכום זה יוטקעו בבניה בתי מגורים 160 מיליון, בכבישים ומבני ציבור (כמו בתי ספר, בתי חולים וכו') כ-60 מיליון ואילו בענפי המסק האחרים רק 72 מיליון ל"י.

לחלוקה זו של ההטקעות כמה יתרונות. ראשית - אין טעם להטקיע בענפי המסק כל זמן טקיים כוטר יצור בלתי-מנוצל בגלל ההגירה מהגדה אחרי המלחמה. שנית - הטקעה בבניה דרושה כדי לפתור את בעיית הטיכון של תושבי מחנות הפליטים בגדה, בהנחה שרצוי חיטול המחנות הקיימים. בניה בהקף המוצע תספק במטך ארבע הטנים דיור ל-16 אלף משפחות בגדה,

מהן יותר מ- 10,000 משפחות פליטים יוטבי מחנות, במחיר של כ- 10 אלפים ל"י ליחידת דיור. שליטת - הסקעות בענף זה מחיבות פחות לגבי הסדרים מדיניים-כלכליים בעתיד מאשר הסקעות בענפים אחרים. רביעית - היא מתאימה לכסרים המקצועיים של האוכלוסיה המובטלת. חמישית - ההסקעה בבניה היא מצד אחד עתירת עבודה ומצד שני מחייבת הוצאה מועטה במס"ח על חמרים וציוד המיובא מחו"ל. חומר הגלם העיקרי הוא מלט, טיובא מישראל. במדה שאמנם מבוצע תכניה זו יראה החשבון הנוסף של הגדה המערבית ב- 1971 כדלהלן:

החשבון הנוסף של הגדה המערבית - 1971

(במיליוני ל"י)

מזה עם ישראל	ס"ה	
139	206	יבוא מוצרים וטרותים
22	39	יצוא מוצרים
4	34	יצוא טרותים
<u>26</u>	<u>73</u>	סה"כ יבוא
113	133	עודף יבוא

מטבלה זו מתברר כי עיקרו של עודף היבוא בא מעסקות הגדה עם ישראל - היבוא מישראל יהיה 139 מיליון ל"י ואילו היצוא לישראל רק 26 מיליון. ערכנו ניתוח נוסף במטרה לראות באיזו מידה מחייב היבוא מישראל יבוא לישראל של חמרים וטרותות מחו"ל, ומצד שני בדקנו מה הן ההכנסות הנוספות במטבע-חוץ שיבואו לגדה - ולישראל, פרט להכנסות היצוא.

מתברר כי בחשבון הנוסף יהיה לגדה ב- 1971 גרעון של 14.3 מיליון דולר, מזה 2.5 מיליון גרעון כתוצאה מעסקות הגדה עם חו"ל ואילו 11.8 מיליון דולר גרעון בדולרים של ישראל בגלל עודף המכירות שלה לגדה. מצד שני יהיו לגדה הכנסות אחרות במטבע-חוץ בסך 18.2 מיליון דולר, מזה 12.6 מיליון דולר העברות חד-צדדיות לטרטים (בעיקר מטלוח כסף ע"י בני משפחה הנמצאים בחו"ל) ו- 5.6 מיליון דולר העברות של סוכנות הטעד וההעסקה לפליטים (סמו"ח), כך שבחשבון כולל יהנה המטק המטותף של ישראל והגדה מעודף הכנסות במס"ח על ההוצאות בסך של כ- 4 מיליון דולר.

חישוב של כל התקופה 1968 - 1971 מראה שהמטק הישראלי יעביר לגדה מוצרים וטרותים נטו בערך של כ- 203 מיליון ל"י וערכם כ- 45.1 מיליון דולר, מצד שני יביא צרוף כלכלה הגדה למטק הישראלי עודף הכנסות במס"ח בסך 20.5 מיליון דולר.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text in the upper middle section.

Third block of faint, illegible text in the middle section.

Fourth block of faint, illegible text in the lower middle section.

Fifth block of faint, illegible text at the bottom of the page.

ההפרט בין סכומים אלה הוא כ- 25 מיליון דולר. מאחר שאנו מניחים כי המסק הישראלי לא יגיע בטנים אלו לתעסוקה מלאה, הרי הויתור הממטי שממסק הישראלי יהיה צריך לותר כתוצאה מחכניה פיתוח זו לגדה יהיה נמוך ביותר, ואולי אפס.

האפקט של חכניה פיתוח זו על התעסוקה יהיה תוספת של טט אלפים עובדים, (לעומת המצב ערב המלחמה), מהם טלוט אלפים בבניה, אלפים בטרוחים ואלף בחעטיה. מספר המועסקים בחקלאות לא יגדל, אם כי התפוקה למועסק גדל ב- 3 אחוז לשנה. עיקר הגידול ביצור החקלאי יהיה בירקות ובגידולי מקטה, טכן הגדה תתמחה בענפים אלה, ובמידה מסוימת - על חשבון ייצורם בישראל. מצד שני תתמחה ישראל במוצרים כמו תפוחי אדמה וגידולים תעטיים.

אפשרויות היצוא מישראל לגדה יביאו לכך שבמסק הישראלי יועסקו כ- 4,200 עובדים נוספים, מספר עובדי החעטיה יעלה ב- 3,000 והטרוחים ב- 1,400, ואילו מספר עובדי החקלאות יהיה נמוך ב- 200 לערך לעומת מצב בו לא קיים סחר עם הגדה.

מבחינת תקציב ממשלת ישראל פרוטה של החכניה, פרט להוצאות בשחון ולהכנסות מניצול מחצבים, טהוצאות ממשלת ישראל יעלו בגלל הגדה ב- 80 מיליון ל"י ב- 1968 והן יגדלו עד תוספת 100 מיליון ל"י ב- 1971. ההוצאה לארבע טנים אלו תהיה כ- 360 מיליון ל"י, טהן כ- 2% מהתקציב של הממשלה באותן טנים. אם כתוצאה מעליית דמת החיים יגדל החסכון, וחסכון זה יופנה בחלקו להטקעות, כמו בבניה, הרי הסכום הדרוש ממקורות ממלתיים יהיה נמוך עוד יותר. יש לחזור ולציין טההוצאה התקציבית אין פרוטה נטל ריאלי, במטמעות טהגדרנו קודם לכן, ואף לא הוצאה במטבע-חוף.

כל החיטובים שלעיל נעטו בהנחה טגידול האוכלוסיה יהיה 1% לשנה. אם הוא יהיה גבוה יותר - 3.5%, טהוא טעור הריבוי הטבעי ללא ההגירה טהיחה קיימת בעבר, יטחנו הנתונים, אבל טינוי טאינו טהוחי. במקרה זה יהיה צורך, כדי לקלוט בעבודה מפרנסים נוספים, בתוספת הטקעות של 40 מיליון ל"י ב- 1971, מזה 26 מיליון בבנינים וטאר בענפים אחרים. טן ההטקעות במטך ארבע הטנים יהיה גדול יותר ב- 108 מיליון, ויגיע ל- 400 מיליון ל"י בערך.

עודף היבוא של הגדה ב- 1971 לא יהיה 133 מיליון ל"י אלא 168 מיליון. ואילו הגרעון במטבע חוף של ישראל כתוצאה מאחירותה לגדה יהיה 2.2 מיליון דולר, ולא עודף של 4 מיליון. במטך ארבע הטנים יהיה עודף של 8.7 מיליון דולר, לעומת 20.5 מיליון. אם תפסקנה בכלל ההעברות החד-צדדיות יהיה גרעון כולל, בארבע הטנים של 64 מיליון דולר. ערך המוצרים והסחורות הישראליים יועברו לגדה בארבע הטנים יהיה 218 מיליון ל"י, ולא 203 מיליון.

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..

בסיכום ניתן לומר גם בהנחות הקיצוניות ביותר - של סיעור גידול אוכלוסיה -
 ב- 3.5% לשנה, הפסקת ההעברות מחו"ל, העדר כל הטקעה פרטית ואי גידול היצוא על אף
 חוספת הייצור, תהיה המעמסה הריאלית על המטק הישראלי קטנה ביותר. מאחר שחלק מסכום
 זה יבוא ממקורות סובטלים - יהיה הנטל הממטי אפסי כמעט.

התמונה ברצועת עזה שונה. ראשית - בגלל האבטלה הגדולה יותר, על סמך ההנחות
 של אלטרנטיבה א'. החוצר "הטבעי" - ללא פיתוח - יגדל בכל שנה ב- 7% בערך, אבל החעסוקה
 תעלה ב- 1% בלבד, סטום טעיקר הגידול בחוצר יהיה כתוצאה מהנחתם של פרדסים צעירים שיכנסו
 לפוריות. לעומת זאת יצטמצם טטח הירקות ממגדלים כיום בין עצי ההדרים. תכנית הפיתוח
 הממשלתית תהיה צריכה לספק עבודה למובטלים והתכנית המוצעת תספק חעסוקה ל- 20 אלף איט,
 לערך, ב- 1971. עיקר החעסוקה יהיה בבניה, בעבודות ציבוריות ובהקמת מפעלים.

ביצוע תכנית זו יחייב הוצאה של כ- 25 מיליון ל"י לשנה, מהם 15 מיליון מגורמי
 יצור מקומיים של הרצועה, וכ- 10 מיליון יבוא מישראל ומחו"ל.

החזקת הרצועה תביא בחטבון מט"ח עודף של 4 מיליון דולר, והנטל על חוצר המטק
 הישראלי יהיה כ- 33 מיליון ל"י. אם לא תהיינה העברות מחו"ל יראה חטבון מט"ח גרעון
 שנהי של 7 מיליון דולר.

הוצאות הממשלה על החזקת הרצועה יהיו כ- 45 מיליון ל"י לשנה, מהם 20 מיליון
 בתקציב טוטף ו- 25 מיליון בתקציב פיתוח. סכומים אלה יעסיקו 4,000 איט בעבודות
 שרותים ו- 20 אלף בתקציב פיתוח.

לסיכומה של אלטרנטיבה זו הרי טבלה, המניחה המטק ההעברות מחו"ל:

ההוצאה הכוללת על החזקת הטטחים - אלטרנטיבה א' - בארבע שנים - 1968-1971

סיעור הגידול באוכלוסיה הגדה	נטל ריאלי על חפוקת המטק הישראל במיליוני ל"י			גרעון במטבע חוץ של המטק הישראלי כולו במיליוני דולר			הטקעה גלמיה בטטחים המוחזקים במיליוני ל"י
	גדה	רצועה	ס"ה	גדה	רצועה	ס"ה	
1%	203	130	333	-20.5	-16	-36.5	292 100 392
3.5%	218	130	348	-8.7	-16	-24.7	400 100 500

האלטרנטיבה השנייה בה אנו דנים היא טנוסף להעלאת רמת התעסוקה והאריזקה באזורים המוחזקים תעשה פעולה מתוכננת לקלוט את הפליטים טברצועת עזה בגדה המערבית. חכניה מעין זו מחייבת הטקעות גדולות יותר וכן זמן ארוך יותר. מטוס כך נדון בחכניה ובהסלכותיה עד שנת 1975, תוך הסומת לב מיוחדת לארבע השנים הראשונות 1968 - 1971.

לצורך הניתוח הנחנו טהעברת הפליטים אל הגדה תתחיל בקצב 1,700 מטפחות ב- 1968 (בהנחה של 6 נפשות למטפחה), תעלה ל- 3,300 מטפחות בשנה ב- 1969 - 1971, ותגיע לכ- 4,000 מטפחות בשנה, בשנים 1972 - 1975. בקצב זה ניתן להעביר תוך שמונה שנים כ- 27,500 מטפחות, טבהן כ- 165 אלף נפש, ועל ידי כך לחסל את כל מחנות הפליטים ברצועה. בארבע השנים הראשונות, 1968 - 1971, יועברו בקצב זה כ- 70,000 נפש. מטוס כך ניתן לראות בהיקף הכולל של חכניה מעין זו קירוב לגבול העליון: ניתן לטנות הנחות אלו, להקטין או להגביר את קצב ההעברה, להעביר רק חלק מהמטפחות, או לקלוט את הפליטים באיזור אחר, למשל ברצועה עצמה או בצפון סיני. ההנחה על ביצוע החכניה תוך שמונה שנים, כוונתה לקבוע סדרי גודל הנראים ריאליים לביצוע. ההנחה השנייה - טהפליטים יועברו לגדה - ננקטה מטוס חכניה זו נראית בכללותה זולה ומעטית יותר מאשר התייטבות רבת ממדים בצפון סיני או ברצועה עזה, מסיבות טיפורטו להלן.

בהנחות אלו יהיה גידול האוכלוסיה בגדה 4% לשנה. כאשר 3% מתוך זה יבואו מפליטי הרצועה העובריים לגדה. ואילו מגמות הריבוי הטבעי וההגירה של אוכלוסיה הגדה עצמה יסארו כטס טהיו עד 1967.

קליטה של מטפחה פליטים בת 6 נפשות מחייבת הטקעה בסדר גודל של 20 עד 25 אלף ל"י. מחירה של יחידת דיור הוא כ- 10,000 - 12,000, ההוצאה ליצירת מקום עבודה למפרנס אחד היא בממוצע 10,000 ל"י, בהחטב במבנה הענפים והתעסוקה הנראה כמתאים ביותר.

ביצועה של חכניה זו יחייב הטקעה בגדה בטכום של 570 מיליון ל"י בטכך ארבע השנים 1968 - 1971. מהטכום הכולל יוטקעו בבניה למגורים 306 מיליון ל"י, מהם למעלה ממחצית לאוכלוסיה הקיימת והסאר למועבריים. בכבישים ומבני ציבור יוטקעו 60 מיליון ובענפי טטק 204 מיליון ל"י. בטמונה השנים 1968 - 1975 יוטקעו 1180 מיליון ל"י, מהם 640 מיליון ל"י בבניה למגורים, 120 מיליון בכבישים ומבני ציבור, 420 מיליון בענפי טטק אחרים.

אומדן מאזן התשלומים של הגדה ל- 1971 מראה שהיבוא של הגדה יהיה 327 מיליון ל"י ואילו היצוא 123 מיליון. בעיסקות הגדה עם ישראל יהיה היבוא מישראל 208 מיליון ואילו היצוא לישראל 57 מיליון ל"י. חשבון זה אינו מצייך, כמובן, את חשבוננו הכולל במט"ח של המטק הישראלי, כולל הגדה, שכן חלק ניכר מהיבוא מישראל הוא של מוצרים וסירותים שיוצרו בישראל, וכלא היו מוצרים אלפלא כווננו לגדה. ניתוח מאזן התשלומים של הגדה עם חו"ל, בין אם היבוא הוא יסיר ובין אם היבוא עקיף ו"מתגלם" ביבוא מישראל, מראה שהיבוא מחו"ל לצרכי הגדה יהיה ב- 1971 49.7 מיליון דולר, והיצוא 26.4 מיליון, כך שהגרעון הטוטף יהיה 23.3 מיליון. מסכום זה יכוסו 18.2 מיליון דולר על ידי העברות חד-צדדיות של קרובים ושל סו"ח, כך שתוספת ההוצאה במט"ח לישראל כתוצאה מהחזקת הגדה תהיה 5.1 מיליון דולר.

אם ננסה לבדוק מה הנטל המקסימלי שיטפל על תפוקת המטק הישראלי לפי אלטרנטיבה זו הרי הוא יגיע, לכל היותר, ל- 256 מיליון ל"י בארבע השנים 1968-71. תוספת ההוצאה במט"ח בארבע השנים תהיה 5.3 מיליון דולר, שכן בשנים הראשונות יהיה אפילו עודף. זאת - בהנחה שההעברות החד-צדדיות תימסכנה. במקרה שהן תיפסקנה תהיה תוספת ההוצאה במט"ח 78.1 מיליון דולר בארבע שנים.

תוספת המועסקים כתוצאה מביצוע תכנית זו עד שנת 1971 (לעומת 1968 לאחר נורמליזציה) נאמדה ב- 19 אלף. מהם יועסקו 11 אלף בבניה, שלוש אלפים בחקלאות, שלש אלפים בתעשייה ואלפים במאר הענפים. גידול מספר המועסקים הכולל עד 1975 נאמד ב- 41 אלף. מהם 16 אלף בבניה, 6 אלפים בחקלאות ו- 8 אלפים בתעשייה.

נתונים אלה מראים לאן יכוונו העובדים. הכניה תקלוט עד 1975 כ- 40 אחוז מתוספת העובדים, גם בגלל הצורך בעובדים כדי לבצע את תכנית ההעברה וגם בגלל מעלותיו האחרות של ענף זה - עתירות העובדים והצורך המועט בהון. החקלאות תקלוט רק חלק נמוך, כ- 15 אחוז, בגלל הגבלות הטוק, ומסום שכתוצאה ממציאותו של הטוק הישראלי יגדל הפיריון בחקלאות הגדה ותצטמצם האבטלה הסמויה. התעשייה תתפתח באופן איטי ובהדרגה, בגלל הקטיים בהיעוט ובהכשרה עובדים, ורק במטך הזמן תהפוך גורם חשוב בתעסוקה.

במטק הישראלי יביא הסחר עם הגדה לתוספת של 5,000 עובדים. תהיה תוספת תעסוקה של 4,300 איש בתעשייה ו- 2,000 איש בענפים אחרים, בעוד שמספר החקלאים יהיה צריך להצטמצם ב- 1,200 משום שחקלאי הגדה ייצרו לטוק הישראלי.

מבחינה התקציב הממשלתי תחייב תכנית הפיתוח, לכל היותר, הוצאה של 640 מיליון ל"י במטך ארבע השנים 1968-71, והוצאה ממוצעת של לא יותר מ- 200 מיליון ל"י לשנה במטך שמונה השנים 75 - 1968. במידה שחלק מההשקעות ימומן על ידי חסכון פרטי יהיה סכום זה נמוך יותר.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Main body of faint, illegible text, appearing to be several paragraphs of a document.

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a footer or concluding paragraph.

גם כאן יש לחזור ולהדגיש שאין סכום זה מהווה נטל ריאלי על המטק הישראלי כל זמן שאין העסקה מלאה של גורמי היצור.

במקרה שההגירה תופסק כליל, תגדל אוכלוסיית הגדה ב- 6.5 אחוז לטנה, טכן הריבוי הטבעי יהיה 3.5 אחוז והאוכלוסייה המועברת מהרצועה תגדיל את האוכלוסייה ב- 3% לטנה. במקרה זה יהיה צורך בהגדלת ההסקעות ב- 90 מיליון ל"י לטנה, מעל לנחונים שלעיל במטוצע לטמונה טנים. התוספת המקסימלית לנטל הריאלי על המטק הישראלי, כולל הגדלת הנטל במט"ח, תהיה כ- 60 מיליון ל"י לטנה.

אטר לרצועת עזה, הרי העברת האוכלוסייה תקל על הלחץ ועל ההוצאות בה. הנטל הריאלי המקסימלי על התוצר הישראלי במטך ארבע השנים יהיה 120 מיליון ל"י; בטוחי מט"ח יהיה עודף טנתי של 7 מיליון דולר במידה שתימסכנה ההעברות, וגרעון של 4 מיליון באט הן תיפסקנה.

לסיכומה של אלטרנטיבה זו עבור 4 השנים הראשונות הרי טבלה, המניחה המטך העברות מט"ח מחו"ל:

ההוצאה הכוללת על החזקת הטטחים - אלטרנטיבה ב'. בארבע שנים 1968 - 1971

הסקעה גולמית בטטחים המוחזקים במליוני ל"י	גרעון במטבע חוץ של המטק הישראלי כולו במליוני דולר			מקסימום נטל ריאלי על המטק הישראלי במליוני ל"י			טיעור הבידול באוכלוסיית הגדה
	גדה	רצועה	ס"ה	גדה	רצועה	ס"ה	
570 — 570	5.3	-28	-22.7	256	120	376	4%
720 — 720	14.0	-28	-14.0	323	120	443	6.5%

פיתוח החקלאות

כיום מועסק חלק גדול מתושבי הגדה בחקלאות, מטום כך קיימת נטיה לראות ב"יטוב חקלאי" פתרון מרכזי לבעיית הפליטים. למעשה מוגבל כוטר הקליטה של ענף זה בגלל טחי מגבלות - מגבלת הטוק ומגבלת המים.

מגבלת הטוק פירושה, כי לאחר מחקלאות הגדה "הפלוט" לטוק הישראלי במוצרים בהם מתמחה חקלאות זו - ירקות וגדולי מקטה - ותחבטס בו, תעמוד החקלאות של שני האזורים בפני הקשיים המוכרים של הדירה לטוק העולמי. זאת - על אף ההנחה שיימסך היצוא החקלאי מהגדה לארצות הסכנות. בעיה זו קיימת בעיקר בענפים עתירי עבודה, דהיינו - אותם ענפים בהם נראה שיש מקום להתמחות דוקא בגדה. במידה שיפותחו מקורות מים נוספים, בהתקעה נוספת של 200 מיליון ל"י במסך ארבע השנים 71 - 1968, יש מקום להגדלת היצור החקלאי. אולם הגדלה זו תביא להוספת העטוקה של עד 7,000 איט, ואין בה פתרון של ממש לבעיות.

יצוין כי כדאי יותר לקלוט את מרבית החקלאים הנוספים בגדה במסגרת של כפרים קיימים, ולא כפרים חדשים. יש להשתחרר מההנחה שניתן ליישב חקלאים יהודים באיזורי הגדה במסגרת מוטבית וזאת בגלל הסינויים הצפויים בחקלאות בישראל, שיפגעו בראש וראשונה במוטבית בישראל. המבנה האפשרי של יישובים באיזורים אלה אינו מתאים למוטבית.

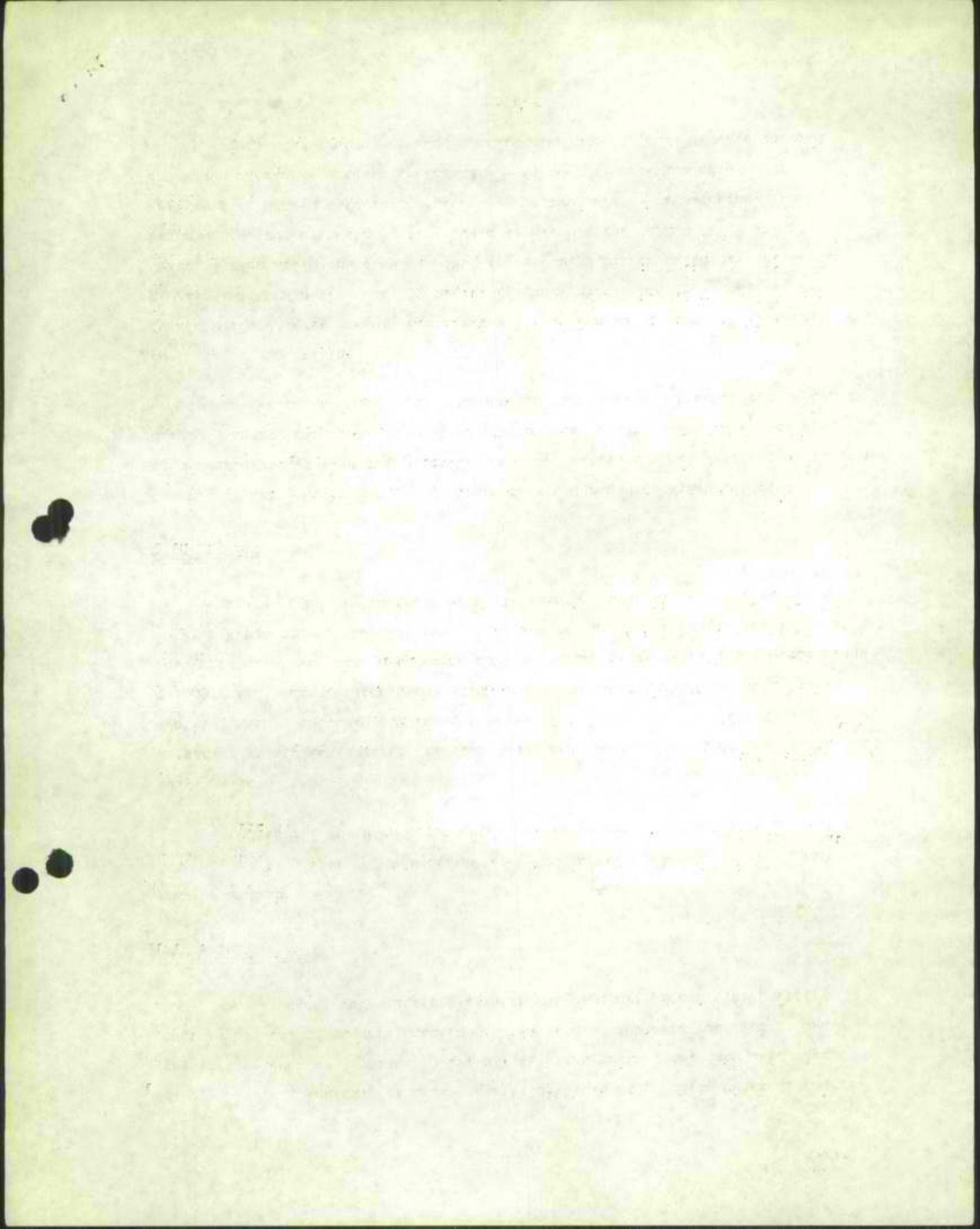
פיתוח התעסיה

היקפה של התעסיה באיזורים המוחזקים מצומצם. לאחר הנורמליזציה יועסקו בגדה כ- 12 אלף איט במלאכה ובתעסיה. באם תופעל אלטרנטיבה א' יהיה הגידול בתעסיה איטי, והוך ארבע שנים יגדל מספר העוסקים בה בכאלף. במידה שתופעל אלטרנטיבה ב' יגדל המספר כ- 3,000 איט. הענפים הנראים כמתאימים לגדה הם עתירי עבודה, ובעיקר עבודה בלתי מקצועית, וענפים המתבססים על עודפי תוצרת חקלאית. ענפים אלה הם מזון, טקסטיל ובעיקר קונפקציה, עבודות יד ומחצבות. כן נראה שאפשר לפתח את ענפי העור, הנגרות, עיבוד מתכת ועיבוד נייר.

הבעיות בהן נחקלת כל תכניה לפיתוח תעסיה הן מחסור ביוזמים, בכוח עבודה מקצועי ובביקוש היצוני. נראה שיש מקום ליוזמה ישראלית, שתכוון ע"י הממשלה. כן יש מקום להכשרה מקצועית.

קיומו של סחר חפטי

במתי האלטרנטיבות שהוצגו לעיל הונח סחר חפטי בין "ישראל היטנה" ובין האזורים המוחזקים. המטענות הכלכלית של הנחה זו היא שכמה מענפי החקלאות הישראלית יפגעו, בגלל ההתחרות של מוצרים חקלאיים זולים יותר מהגדה. כפי שכבר הוצע בתזכיר קודם יש לפצות את החקלאים הישראלים על אבדן הכנסותיהם במסך תקופת ההסתגלות לסינויים,

עד שהיערכות חדשה של החקלאות תחזור ותבטיח את הכנסותיהם. האלטרנטיבה למדיניות זו - סגירת הסוק הישראלי לפני חקלאות הגדה - חפגע בסיכוי לבצע את תכנית הפיתוח של אלטרנטיבה ב' נוסף לפגיעה בצרכנים הישראליים, וכך פחות חקלאים יוכלו להיקלט בגדה.

תכנית אל-עריט

תכנית אלטרנטיבית לטיקום פליטי עזה שהועלתה היתה ייטובת החקלאי באיזורי הרצועה, צפון סיני ואיזורי אל-עריט. בדיון על אלטרנטיבה ב', לעיל, נאמר שאין הבדל ניכר במחיר בין ייטובת העירוני והתעשייתי של הפליטים ברצועה או בגדה. לעומת זאת קיים הבדל גדול במחיר בין תכנית פיתוח חקלאית בגדה לבין תכנית לייטוב חקלאי ברצועה ובצפון סיני, בעיקר בטל מחיר המים. כדי לבצע את "תכנית אל-עריט" זהא הכרח בהקמת מתקן התפלה. אפילו הערכה אוטומטית לגבי ההכנסה שתקבל ממכירת המוצרה, ואפילו הנחה שהקמת מתקן ההתפלה לא תעלה כלום - עדיין מראה שתכנית זו אינה כדאית. העסקתם של העובדים בתעשייה תהיה זולה וכדאית יותר, ובמידה ניכרת, מכל פיתוח חקלאי עתיר-עבודה המבוסס על מים מוחפלים, למרות הקטנים שבדאי יהיו בסיבולם של הפליטים לעבודה.

מעבר חפטי של כוח אדם

ההנחה עליה התבססו שתי האלטרנטיבות היתה של תנועה חפסית של סחורות תוך איסור על תנועת כוח עבודה. הנחה זו ניתנה לערעור בהתחשב בקוטי המנהלי בסמירה על האיסור הזה. נראה שיש להניח שמידה מסוימת של "נזילה" כוח אדם מהטחמים המוחזקים לישראל אפטרית, ובלתי-נמנעת, ובערט יירוטלים חוסף להיות "גטר" בין הטחמים. עם זה נראה שבמידה שהפרדה הבטחונית-פוליטית בין שני סוגי הטחמים תטמר בקפידה יהיה קל יותר למנוע "נזילה". גורם נוסף הוא כלכלי. במידה שקיימת אבטלה בישראל יהיה היקף הנזילה נמוך יותר, ואילו תעסוקה מלאה תטמט גורם מוסך לערביי הגדה לעבור לישראל.

בחנאי תעסוקה מלאה שהוה מעבר חפטי של הכרזדים הערבים אינטגרציה של הגדה עם המטק הישראלי. דבר זה יעביר חלק ניכר מהעבודה הבלתי-מקצועית לידי ערבים. מנקודת ראות כלכלית שהורה עטוי דבר זה להביא לעלייה רמת החיים וההכנסה בישראל וגם להקלה בקליטתם של הפליטים, אולם המטעויות החברתיות, האידאולוגיות והפוליטיות - ברורות.

בחנאי אבטלה הרי כניסת פועלים ערבים למטק הישראלי היא בעלת מטעויות

חמורות ביותר מכל הבחינות.

Faint, illegible text covering the page, possibly bleed-through from the reverse side. The text is too light to transcribe accurately.

מזוט כך נראה שלעתיד הקרוב יש לטמור על האיסור במעבר כוח עבודה. רק
מטביע לתעסוקה מלאה ולתעסוקה עודפת, ובזמן של לחץ על רמת השכר, יש מקום למתן היתר
סלקטיבי למעבר כוח אדם באותם סטחים בהם הלחץ לכך גדול ביותר.

מעבר חפטי של הון

במידה שיותר מעבר חפטי של הון מישראל לגדה יש להבחין באם הון זה זורם לגדה
מטוט הבדלים במיסוי, טאז אין הדבר רצוי מבחינת ישראל, או באם ההון עובר מטוט שהוא
יכול לקבל בגדה המורה גבוהה יותר עקב הנאי יסוד כלכליים - כגון שכר העבודה. אם יש
בישראל תעסוקה מלאה, אין במשטר זה של הון פגיעה חמורה, אולם כאשר ההון יעבור בעת
סתחיים אבטלה של גורמי ייצור בישראל יביא מעבר זה לפיתוח הגדה ביתר מהירות, על
חשבון האטה בקצב הפעילות בישראל וקצב חזרתה לתעסוקה מלאה.

בכל מקרה זרימת הון לגדה והעסקת עובדים שהם ברובם בלתי מקצועיים תהיה על
חשבון ציבור העובדים הבלתי מקצועיים בישראל. נראה שעדיף להשקיע כספים בהעלאת הידע
המקצועי של העובד הישראלי מאשר לתת הגנה למוצר הישראלי - שתמנע ריכוז הייצור בענפים
שבהם יש לישראל יתרונות יחסיים.

מתן היתר למעבר חפטי של עבודה והון מישראל לגדה ולהיפך פירוטו אינסטגרציה
מלאה של שני המסכים. המטמעות המדיניות שיש לכך ברורה, ולאור הנאמר לעיל אין ספק
שהטיקול הכלכלי הוא מטביע לעומת הטיקולים המדיניים.

30.12.1967

1912

...

...

...

...

...

...

...

...

בנק ישראל

ירושלים, כ"ד בטבת תשכ"ח
25 בינואר 1968

לכבוד
פרופ' מ' ברונו
המחלקה לכלכלה
האוניברסיטה העברית
ירושלים

ברונצ'יק שלום רב,

השורות הבאות מצויות עם בכתב-יד זה זמן מה אלא שעקב עומס עבודה פתאומי כאן לא היה סיפק בידי לשגרם אליך. בינתיים למדתי שהועדה לפיתוח השטחים המוחזקים פעילה עדיין ולכן יתכן שתמצא מן הערך בהערות מספר שהיו לי לגבי פרק ו' של הדו"ח "פיתוח השטחים המוחזקים (בדיקת אלטרנטיבות)".

בתחילה כמה הערות כלליות,

א. נדמה לי, כי שלא בטובתם נתערבו בניתוחו של הפרק הנ"ל שלושה נושאים הנוגעים זה בזה, אולם אינם חופפים, וראויים להיות מנותחים כל אחד כשלעצמו. הכוונה לנושאים: התפלת מי-ים, עתיד פיתוח החקלאות, ויישוב הפליטים הערביים. ולמשל: המסקנה שאי-אפשר לפתור את בעיית יישוב הפליטים הערביים במסגרת פיתוח החקלאות אינה מספקת כדי לשלול את אפשרות הפיתוח החקלאי. ומאידך, ניתוח חלקי של אפשרויות הפיתוח החקלאי אינו יכול לשכנע סופית בדבר אי-האפשרות ליישב מספר זה או אחר של פליטים.

ב. פיתוח החקלאות באזור הרצועה וסיני אינו מותנה בגידול ירקות דוקא. קיימות כמה וכמה אפשרויות נוספות הנראות בסקירה ראשונית מבטיחות. לדוגמא: הדרים, שקדים, שאר אגוזים, זיתים, סובטרופיים, קקיון, אגוזי-אדמה, סמר (יונקוס), וכו'.

ג. ללא הנחות בדבר הגידולים האפשריים, אגרוטכנית וכלכלית, אי-אפשר לקבוע מהי איכות המים הנדרשת. על אחת כמה וכמה ששיטות השקייה שונות, המותאמות לסוגי הקרקע והגידולים השונים, מסוגלות לנצל מים באיכויות שונות (לדוגמא: שיטת הטיפסוף). מאידך "מחיר" המים המותפלים תלוי במקור המים המותפלים (שיכול להיות לאו דוקא מי-ים) ובדרגת התפלה הנדרשת. ידיעותינו, משלב זה, על מקורות המים באזורים הנקובים ועל השימושים שיעשו בהם קלושות למדי.

ומכאן להערות מפורטות יותר אשר לשם נוחיות אגע בהן כסדר הופעתן ולא דוקא בהתאם לחשיבותן.

א. יתרונות לגודל בהתפלת מים - בפרק ו' מדובר בצריכת מים באזור אל-עריש של כ-150 מ"ק מים לשנה. הספקו של המפעל הדו-תכליתי עליו מדובר נע אף הוא בין 100-150 מ"ק לשנה. ~~לכן~~ לא ברור לכן למה הכוונה כשמדובר בדו"ח על "ניצול יתרונות לגודל בהתפלת המים".

_____

SECRET

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

SECRET

ב. יבול ירקות לדונם - מבלי שיפורט ההרכב המשוער של גידולי הירקות קשה להעריך את ההנחה בדבר יבול ממוצע של 1.2 טון לדונם ירקות, המצוי בדו"ח. בהנחה שיעילות הייצור באזור לאחר תקופת "הרצה" סבירה תהייה לפחות כזו שבמשק הערבי בישראל נראה היבול הנקוב בדו"ח נמוך במיוחד. מומחי משרד החקלאות (ובפרט מר שולברג מהמחלקה לגידול ירקות) טוענים שלגבי גידולי ירקות אין כל הבדל בין היבולים המתקבלים במשק היהודי ובמשק הערבי. בשני המשקים מקבלים, לדוגמא, בין 3-5 טון עגבניות לדונם (ברוטו, סוג א'), בהתאם לעונות השונות. הערכת מומחים אלה היא שיבולי העגבניות, למשל, באזור אל-עריש וכו' יגיעו בממוצע לכ-4-3 טון לדונם (סוג א'). יבולים ממוצעים לדונם של ירקות אחרים באזורים מקבלים בישראל ובעונות היצוא העיקריות הם כדלקמן: חצילים - 4 טון, גזר - 3-4 טון, פלפל - 2.25 טון, תפוא"ד - 3-25 טון, בצל - 4-5 טון.

נראה לכן כסביר להניח שהיבול הממוצע לדונם ירקות ליצוא, בעונות המתאימות, יגיע באזור אל-עריש לכ-3 טון לפחות.

ג. התמורה לטון ירקות - כאמור, יש תחילה לקבוע את "סל הירקות" לפני שאפשר להעריך את התמורה הממוצעת. בהנחה שהרכב גידולי הירקות ליצוא באזור אל-עריש יהיה מקביל לזה החזוי לכלל המשק הישראלי בשנת 1970/71 תגיע התמורה הממוצעת לטון, במחירו 1970/71, לכ-137 דולר פו"ב, או לכ-147 דולר פו"ב במידה ולא ייוצא הבצל. מחיר ממוצע זה נראה סביר, ואולי אף מוטה כלפי מטה. העגבניות, למשל, נכללות בו במחיר של 240 דולר הטון פו"ב. בדיקת נחוני יבוא-יצוא של השוק האירופאי המשותף, לשנים 65-1964, מגלות שהמחיר הממוצע בחדשים ינואר-יוני נע בגבולות 351-472 דולר ~~הטון~~ הטון לכמות של 100-120 אלף טון. המחיר הממוצע השנתי נע בגבולות 280-304 דולר הטון לכמות של 279-306 אלף טון.

מחיר ממוצע לטון ירקות של 137-147 דולר פו"ב מהרגם, בהתאם לתמריצים השונים שהיו נהוגים בזמנו, לכ-480-520 ל"י בשער הנמל. בהנחה מירבית ובלתי סבירה, שההוצאות מן המגדל ועד הנמל מהוות 50% תשאר בידי המגדל תמורה של כ-240-260 ל"י הטון. מכאן שהמחיר הנקוב בדו"ח הנזכר לטון ירקות אינו רחוק כל כך מן המציאות, כפי שהדו"ח משער.

ד. תמורה לדונם - בהנחה של יבול ממוצע בן 3 טון לדונם (סוג א') ממנו 60% מיועדים לייצוא, במחיר 250 ל"י לטון, והיתרה מיועדת לתעשייה (שמורים, הקפאה, ייבוש), במחיר של כ-160 ל"י לטון, מתקבלת תמורה של כ-640 ל"י לדונם, לעומת תמורה של 300 ל"י לדונם הנקובה בדו"ח האמור.

ה. ערך מוסף גלמי - החשיבים שונים של הוצאות ייצור במשק מושבי, בעל מרכיב עבודה מירבי, מורים שההנחה בדבר 80% ערך מוסף גלמי מוגזמת במקצה. סביר להניח ערך מוסף גלמי בגבולות 60-70 אחוזים.

ו. צריכת המים - בהנחה שיעילות הייצור באל-עריש תהייה, כאמור, מקבילה לפחות לזו שבמשק הערבי בישראל תגיע צריכת המים לדונם ירקות, בעונות המתאימות, לכ-500-550 מ"ק לעונה. הפרש של כ-200-250 מ"ק מים מאומדני דו"ח פיתוח השטחים המוחזקים.

ז. התמורה למים - שיחזור חישוב התמורה למים שנערך בדו"ח הנ"ל, בהתאם לנתונים מתוקנים מראה איפוא:

640 ל"י	תמורה משיווק, לדונם
" 416	ערך מוסף גלמי (65% מהנ"ל)
<u>" -120</u>	פחות: תמורה לעבודה (6 ל"י ליום × 20 יום)
296 ל"י	תמורה למים ולהון
$\frac{296}{550} \text{ מ"ק} = 54 \text{ אג'}$	תמורה למ"ק מים (בהנחה שאין תמורה להון)

מסתבר מכאן שהתמורה למים בהנחות הנ"ל, עולה על המחיר הריאלי של מים, בהנחות הדו"ח, ואף מותירה תמורה להון.

ברור לי שהחישובים השונים שערכתי בשורות הנ"ל גסים ונחונים להטיות שונות. הם גם אינם באים בשום פנים ואופן, להוכיח, כי התפלת מי-ים כדאית, אולם נראה לי שדיים כדי לערער את המסקנה הראשונית בפרק ו' שבדו"ח פיתוח השטחים המוחזקים, כי גידול ירקות באיזור אל-עריש אינו כדאי.

בברכה,
ד"ר משה בן-דוד
מחלקת המחקר

מ ר ג ב ל

מפקדו   אזור
 יהודה ושומרון
 ענף   כלכלה
 מנ-1   - 289
 2   עבר' 68

תפוצה ר'

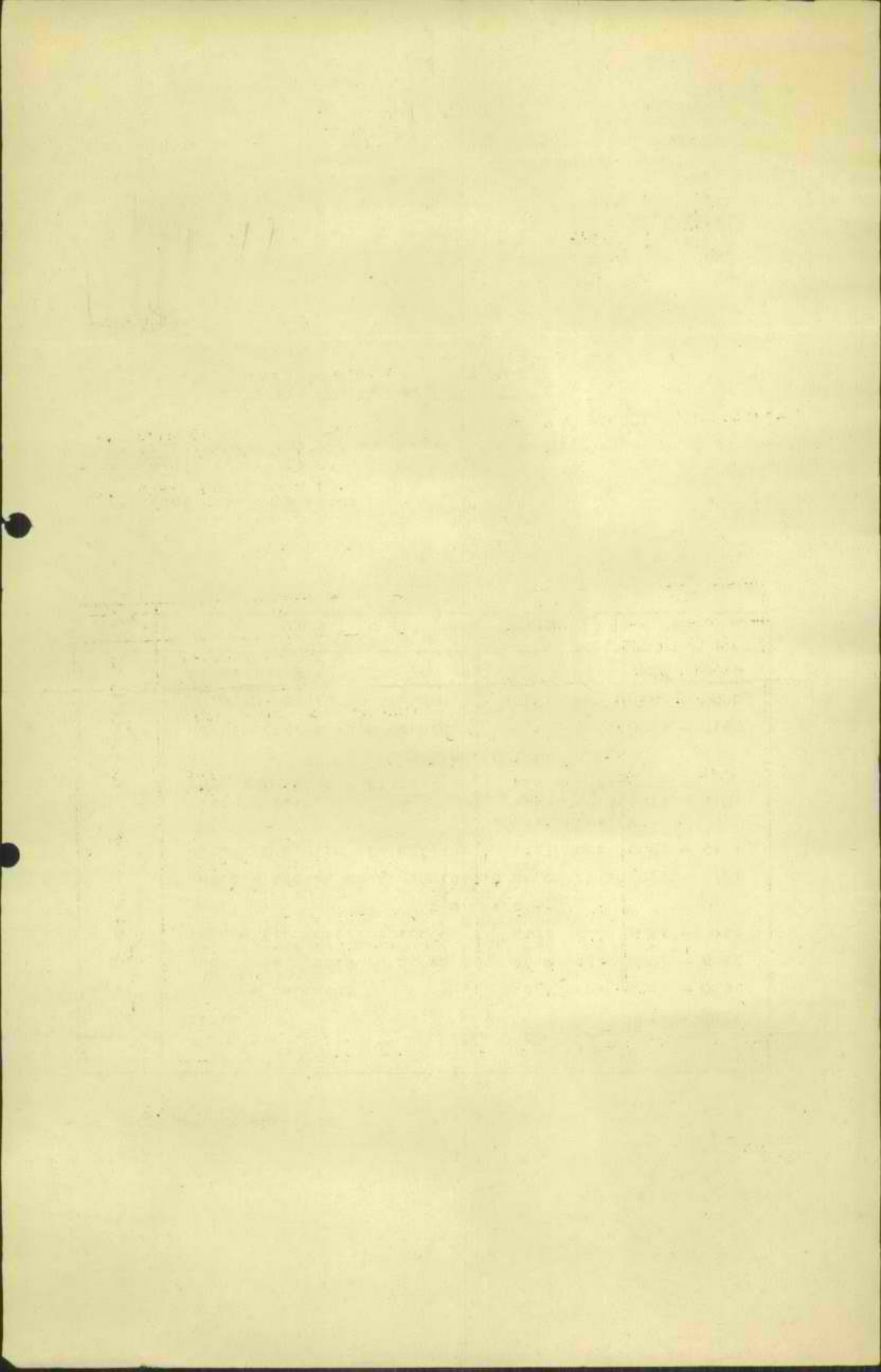
הנדון: השתלמות בנושאי ממל

1. ביום 13 באפריל ה' קיים השתלמות בנושאי ממל בבית המלון אמבסדור. שעה התחלמה 0745.
2. להלן תכנית השתלמות:

שעה	המרצה	הנושא	מס' סד
0800 - 0745		רישוי והתיצבות	1
0800 - 0810	מפקד	פתיחת השתלמות	2
0810 - 1000	פרופ' ברונ	הכנון כלכלי בשטחים המוחזקים	3
	כ ל ב ו ד		4
1015 - 1105	ד"ר ש. שמיר ד"ר ע. מרקס ד"ר י. בן-פורת	מחקר מחנה פליטים בג'לזון - סיכום ביניים	5
1115 - 1205	רס"ן פרחי	הלכי רוח ביהודה ובשומרון	6
1215 - 1305	רס"מ ד. חירם	הקציבים וכספים בשטחים המוחזקים	7
	צ ה ר י מ		8
1410 - 1500	סא"ל ארבל	פעילות נגד ארגוני החבלה	9
1510 - 1600	אל"מ שמגר	חוק ומשפט בשטחים המוחזקים	10
1610 - 1700	רס"ן פרחי	הדחות ומוסדותיהם	11
1700 - 1730	המפקד	סיכום	12

3. השתתפותכם חובה.

 יואב גיא, סרן
 עוזר רע"נ כלכלה

13.2.68
 1
 ①. רמת המים הקטנה - 170 מ"מ
 ②. רמת המים הגבוהה - 150 מ"מ
 ③. רמת המים הנוכחית - 148 מ"מ

הערה

148 מ"מ (150 מ"מ) - רמת המים
 170 מ"מ (170 מ"מ) - רמת המים

התקן - 20% עומק 10% - 20%

רמת המים הנוכחית (148 מ"מ) - רמת המים
 (150 מ"מ - 170 מ"מ)

רמת המים הנוכחית (148 מ"מ) - רמת המים
 (150 מ"מ - 170 מ"מ)

108 (108) - רמת המים
 26.5 (26.5) - רמת המים

88 (88) - רמת המים
 42 (42) - רמת המים

40 10
 5 5
 25 25

3.5-4
 26

26
 25
 5

98
 70
 28

היקף היקף קטן
24/10/10

(כ"א 17 ימים) קטן 26

מטרי אג"מ 8

(כ"א 12 ימים - 25) 580 4

מטרי 2

(כ"א 3 ימים) פ.ד 4

מטרי 4

71

75

7

85

68

70 G דור - ימים 5

60

מטרי

8

2

10

6

12

18

33

100

60

70

(50-60 קטן)

117

400-450

300-350

10-20

Y

C

I

הוצעה לפתוח השטחים המוזקקים

ירושלים, ט"ו בשבט תשכ"ח
14 במרואי 1968

לכבוד
פרופ' מ' ברונר
מכון "פאלק"
רח' קרן היסוד 17
ירושלים

א"נ,

הנך מוזמן לישיבה הוצעה אשר התקיים ביום ב', 26.2.68,
בשעה 18.00 באקדמיה למדעים.

סדר היום

1. דיון בסיכום של מחקרי הצוות הנוברתי (מוזמנת ד"ר בר-יוסף).
2. המנח הדיון על סיום עבודה הצוות.

ב"ב רז"ב סיכום מישיבה ט"ז 14.

בכבוד רב,

יאיר ארן

הוצעה לפתוח השטחים המוזקקים

2011 10 21
10:00 AM
10:00 AM
10:00 AM

10:00 AM

10:00 AM

10:00 AM

10:00 AM

הוועדה לפתוח השטחים המוחזקים

ישיבה מס' 14

13 בסברואר 1968

השתתפו: א' דבורצקי - יו"ר; ש"נ איזנשטדט; י' ארגון; ר' בקין; ר' ווייזן;
ד' פטינקין; צ' צור; מ' ברונז (ראש צוות); א' רוזנמן (ראש צוות);
י' ארן - מזכיר; ר' בר-יוסף (סעיף 1).

1. עבודת הצוות החברתי

ד"ר בר-יוסף מוטרט שכעוד מספר ימים תחלק סיכום של ששת המחקרים הספציפיים אשר נערכו ע"י חוקרי הצוות. הדו"ח הסופיים יהיו מוכנים בעוד שבועיים עד שלושה בערך. סוכס לקיים דיון בתמצית המחקרים בישיבה הבאה. כמו כן סוכס שרף הסיווג הבחונני יקבע אם לתת פרטום למחקר או לאו.

2. דו"ח הצוות לתכנון התישבותי

פרופ' א' דבורצקי מברך את מר רוזנמן על עבודתו המוצלחת של הצוות ועל צורתו הנאה של הדו"ח. מאז קיום הדיון בטיוטאח הדו"ח נוספה אלטרנטיבה של העברה 150,000 מליטים לגדה דרך אינטרפולציה והנספחים המפורטים. הדו"ח ימסר לראש הממשלה יחד עם דו"ח"יהם של שאר הצוותות.

3. סיום עבודת הועדה

פרופ' דבורצקי מציע לקיים עוד ישיבה לשם דיון בסיכום מחקרי הצוות ובזה לסיים את העבודה. האימפקט העקרי של הועדה היה בהחילה. מאז החליטה הממשלה שלא לקבוע לפי שעה את מדיניותה לגבי השטחים ובזה נעלמו ההנחיות הראשונות לפעולה הועדה.

פרופ' פטינקין נוסע בתחילת מרץ וכסה חברים עיפו מהעבודה בחנאים הנוכחים.

פרופ' דבורצקי הודיע לראש הממשלה על סיומה הקרוב של עבודה הועדה. ראש הממשלה הציע שהועדה תחדש את פעולתה אחרי הפסקה מסוימת, אבל אח"כ קבל את השקמתו. ראש הממשלה הביע משאלה להפגש עם הועדה לפני הסיום.

מספר חברים המכו בפרופ' דבורצקי וציינו שהצוותות הכלכליים וההתישבותי במרו אח עבודתם ולמעשה כבר לא קיימים. החברים מרגישים שנחנו את הרופתם ואין ערך להמשיך בעבודה במסיבות הקיטות. יהכן גם שקיום הועדה משמש אליבי לא רצוי לחוסר פעילות מחקר מטלתיה מדירה בענין השטחים.

1954

1954

1. GENERAL PRINCIPLES
The following principles are adopted as a basis for the study of the history of the United States.

2. THE FOUNDING FATHERS

The Founding Fathers of the United States were men of great vision and courage who laid the foundation for a new nation. They were men of diverse backgrounds and beliefs, but they shared a common goal: to create a government that would protect the rights of all its citizens.

3. THE CONSTITUTION

The Constitution is the supreme law of the United States. It sets out the structure of the government and the rights of the people. It is a document of great importance and has shaped the course of American history.

4. THE PRESIDENT

The President is the head of the executive branch of the government. He is elected by the people and has the power to enforce the laws of the United States. He is also the commander in chief of the armed forces.

The President is elected for a four-year term and may be re-elected once.

The President is elected by the Electoral College, which is made up of electors from each state. The electors vote for the President and Vice President.

The President is elected by the people of the United States. He is the highest office in the land and is responsible for the execution of the laws of the United States. He is also the commander in chief of the United States Armed Forces.

לעומת זה סענו הכרים אחרים ששובה המדינה דורשת את המשך פעולת הועדה חוץ
כדי שינוי התקדימה וטכניקה עבודתה. נזה יותר לעבוד באמצעות ועדה מאשר דרך משרד
ממשלתי, הכרח שיהיה גורם שירכז את המאקרים הבסיסיים הדרושים.

סוכם: פרופ' דבורצקי; ר"א צורן; פרופ' איזנשטדט (ואולי עוד חברים)
יפגשו וינסו להביא הצעה לישיבה הבאה. הם יחשבו גם על הצורה
שיש לתת למירסום על סיום עבודת הועדה במחכונתה הנוכחית.

ישיבת הועדה הבאה תתקיים ביום ב', 26.2.68, בשעה 18.00.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
57 SOUTH EAST ASIAN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60607

RECEIVED
JAN 15 1964
FROM: [illegible]
TO: [illegible]

RECEIVED FROM: [illegible]

הוועדה למתן הסתיים המוזקים

ירושלים, כ"א בשבט תשכ"ח
20.2.68

לכבוד

פרופ' ס' ברונר
כ.א.ג.

א"נ

לקראת ישיבת הוועדה שנועדה ליום שני הבא -
26.2.68, בשעה 6.00 בערב, הנני מתכבד לשלוח לכם בזה
סיכום מפגישת שהתקיימה אמש, בהתאם להצעה שנתקבלה
בישיבת האחרונה ביום 13.2.68.

בכבוד רב

יהיאל אהרן

מזכיר הוועדה למתן הסתיים המוזקים

1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025

הוועדה לפיתוח השטחים המוחזקים

סכום של מגישה

19 בפברואר 1968

השטח: א' דבורצקי - יו"ר; ש"ג אייזנשטרט, ר' בקי, ד' טיינקלין,
צ' צור, מזכיר - י' ארן.

רב-אלוף צור מעלה את התנאים העיקריים הרצויים לקראת הסכם המחקרים הבסיסיים בקשר
לשטחים והסו עיבוד הכניה-אב, קביעת קריטריונים לבחירת מחקרים, מעקב אחר
מחקרים, סיכום תוצאות וריכוז המלאכה לאחרי שנת עבודה.

הדיון התנהל לפי הקווים כדלקמן:-

הרכב הוועדה

קיימת ברירה בין הסכם העבודה במתכונת הנוכחת או מינוי ועדה חדשה ממון
שינויים פרטנליים.

המקרי הוועדה

הוועדה מוכנה להציע מחקרים חדשים, לתת כוון ויעוץ ולמקח על הרמה. אין
ביכולתה של הוועדה להמין הכניה-אב, לקבל אחריות על אספקת מחקרים, לראוב
למעקב ולהמין סיכומים שנתיים.

דרכי הפעולה

ראוי שבמקום הצומחה המקצועיים של הוועדה ישעלו להבא גופים קיימים כגון:
הישוב לחכנון כלכלי, המחלקה הסוציולוגית של האוניברסיטה העברית, משרד
החקלאות וכו'.

וריקוז המינהלי ישאר במסגרת הוועדה.

לפי בקשת החברים הסכים מרוב' דבורצקי להיפגש עם ראש הממשלה בקשר לשאלות הנ"ל.

כ"ז בשבט תשכ"ח

26.2.1968

לכבוד
רב אלוף צבי צור
עוזר שר הבטחון
הקריה,
תל - אביב

שלום לך,

בהתאם לבקשתך עברתי על התערוכה מיום 9.2.1968 בענין ההשוואה בין המלצות הדו"ח של הצוות הכלכלי לבין ההחלטות על הקציב 1968/69 לשטחים המוחזקים. כלליה אני מסכים על ההבדלים שצינו ואדגיש רק מספר נקודות:

1. אין הבדל של טמט בינינו לבני אומדן הרמה הכללית של הקציב הרגיל המתוכנן - כמו כן לא הייתי מיהם ששיבוה רבה להבדלים בהרכב הקציב הרגיל. אומדני ההרכב הוכנו בעזרת הערכות מוקדמות של אנשי המיסל מאובוסט - ספטמבר 1967, ואין זה מפתיע שבאומדנים אלה יכול היה לחול שינוי.

2. לעומת זאת צריך להדגיש הבדל רב מאוד ועקרוני בגובה קציב הפיתוח המוצע שהיה גבוה באומדנים שלנו פי שלושה מן הקציב המתוכנן הלכה למעשה עתה. אנחנו הצענו להוציא סכום של כ-60 מיליון לירות בקציב פיתוח ליהודה ושומרון, בעיקר טחון מחשבה של היעדים של החזרה היקף הפעילות והיקף רמת החיים לאלו של ערב המלחמה. אני בספק רב אם יעד החזרה חמת החיים שאמם קבעתם אותו כרצוי אכן יקויים אם היקף קציב הפיתוח יהיה זה המתוכנן כעת (18 מיליון לירות בלבד).

3. יש לציין בסיפוק רב את ההקדמות הרבה שחלה בחומו הליברליזציה של הכתר ביהודה ושומרון הן עם המזרח והן עם ישראל בגבולותיה הקודמים. יחד עם זאת גם היום עדיין נראה לי כחשוב להדגיש את הצורך בהחלת הליברליזציה של סחר עם ישראל גם לבני מוצרים חקלאיים.

4. לבטוח כרצוני לחזור ולהזכיר דבר שהודגש רבות בדוחות שלנו - שהמחיר של החזקת השטחים מנקודת ראות המשק אינו יכול להסדד במונחים של הנטל הקציבי על ממשלה ישראל, אלא הוא נמוך ממנו בהרבה. לא הייתי מזכיר זאת כאן אלמלא היה קיים אצלי החשש (בעיקר על יסוד קריאת דברים הנאמרים בהקשר לתקציב בעתונות ובסקומות אחרים שהציבור (והממשלה) עשויים לחשב שגרעון קציבי של 100 מיליון לירות פירושו מהיר למשק בסכום סה.

המחיר למשק צריך, כידוע, להיסדד במונחים של עודף היבוא אל השטחים עליצוא מן השטחים פחות מימון הלקי ע"י העברות מחוץ לארץ כגון סס"ח וחון הפתחה הנוהעה מהפעלת גורמי ייצור אצלנו שלא היו מועסקים אלמלא כן - כל זאת מסתכם בסכום נמוך בהרבה מ-100 מיליון לירות ויתכן שהוא אפסי. שיקול זה חשוב משנה חשיבוה כשבאים לדון על גובה רצוי זה או אחר של קציב הפיתוח.

במרכה,

מיכאל קרונו

10/10/50
10/10/50
10/10/50
10/10/50

10/10/50

The first part of the report is devoted to a description of the general situation in the country at the end of 1949. It is based on the information received from the various sources mentioned in the text.

1. The first part of the report is devoted to a description of the general situation in the country at the end of 1949. It is based on the information received from the various sources mentioned in the text.

2. The second part of the report is devoted to a description of the economic situation in the country at the end of 1949. It is based on the information received from the various sources mentioned in the text.

3. The third part of the report is devoted to a description of the political situation in the country at the end of 1949. It is based on the information received from the various sources mentioned in the text.

4. The fourth part of the report is devoted to a description of the social situation in the country at the end of 1949. It is based on the information received from the various sources mentioned in the text.

5. The fifth part of the report is devoted to a description of the cultural situation in the country at the end of 1949. It is based on the information received from the various sources mentioned in the text.

10/10/50

10/10/50

כ"ז בשבט תשכ"ח
26.2.1968

לכבוד
רב אלוף צבי צור
עוזר שר הבטחון
הקריה,
תל - אביב

שלום לך,

בהתאם לבקשתך עברתי על ההערות מיום 9.2.1968 בענין ההשואה בין המלצות הדו"ח של הצוות הכלכלי לבין ההחלטות על הקציב 1968/69 לשטחים המוחזקים. כלליית אני מסכים על ההבדלים שצוינו ואדביש רק מספר נקודות:

1. אין הבדל של מסע בינינו לבני אומדן הרימה הכללית של הקציב הרגיל הממוכנן - כמו כן לא הייתי מיהס ששיבות רבה להבדלים בהרכב הקציב הרגיל. אומדני ההרכב הוכנו בעזרת הערכות מוקדמות של אנשי המיסל מאובוטס - ספטמבר 1967, ואין זה מפגיע שבאומדנים אלה יכול היה לחול שינוי.

2. לעומת זאת צריך להדגיש הבדל רב מאוד ועקרוני בגובה הקציב הפיתוח המוצע שהיה גבוה באומדנים שלנו פי שלושה מן הקציב הממוכנן הלכה למעשה עמה. אנחנו הצענו להוציא סכום של כ-60 מיליון לירות בהקציב פיתוח ליהודה ושומרון, בעיקר ממון מחשבה של היעדים של החזרה היקף הפעילות והיקף רמת החיים לאלו של ערב המלחמה. אני בטוח רב אם יעד החזרה תחת החיים שאחס קבעתם אותו כרצוי אכן יקויים אם היקף הקציב הפיתוח יהיה זה הממוכנן כעת (18 מיליון לירות בלבד).

3. יש לציין בסיפוק רב את ההתקדמות הרבה שהלה כחחום הליברליזציה של הסחר ביהודה ושומרון הן עם המזרח והן עם ישראל בנבולותיה הקודמים. יחד עם זאת גם היום עדיין נראה לי כחשוב להדגיש את הצורך בהחלה הליברליזציה של סחר עם ישראל גם לבני מוצרים חקלאיים.

4. לבסוף ברצוני לחזור ולהזכיר דבר שהודגש רבות בדוחות שלנו - שהמחיר של החזקה השטחים מנקודה ראיה הטשק אינו יכול להמדר בטונחים של הנטל הקציבי על הממלה ישראל, אלא הוא נמוך ממנו במרבה. לא הייתי מזכיר זאת כאן אלמלא היה קיים אצלי החשש (בעיקר על יסוד קריאת דברים הנאמרים בהקשר להקציב כעתונות ובמקומות אחרים שהציבור (והממשלה) עשויים לחשב שגרעון הקציבי של 100 מיליון לירות שידושו מחיר למשק בסכום סה.

המחיר למשק צריך, כידוע, להיסדר בטונחים של עווף היבוא אל השטחים עליצוא מן השטחים פחות מימון חלקי ע"י העברות מחוץ לארץ כגון סט"ח וחך המחלה הנוהעת מהפעלת נורמי ייצור אצלנו שלא היו מועסקים אלמלא כן - כל זאת מטמכת בסכום נמוך בהרבה מ-100 מיליון לירות וימכך שהוא אפסי. שיקול זה חשוב משנה חשיבותו כשבאים לדון על גובה רצוי זה או אחר של הקציב הפיתוח.

בברכה,

פיכאל קרונו

10/1, 1965
10/1, 1965
10/1, 1965

10/1, 1965

10/1, 1965

10/1, 1965

10/1, 1965

10/1, 1965

10/1, 1965

10/1, 1965

כ"ז בשבט תשכ"ח
26.2.1968

לכבוד
רב אלוף צבי צור
עוזר שר הבטחון
הקריה,
תל - אביב

שלום לך,

בהתאם לבקשתך עברתי על ההערות מיום 9.2.1968 בענין ההשואה בין המלצות הדו"ח של הצוות הכלכלי לבין ההחלטות על הקציב 1968/69 לשטחים המוחזקים. כלליה אני מסכים על ההבדלים שצוינו ואדגיש רק מספר נקודות:

1. אינן הבדל של מטש בינינו לגבי אומדן הרמה הכללית של הקציב הרגיל המתוכנן - כמו כן לא הייתי מיחס ששיבות רבה להבדלים בהרכב הקציב הרגיל. אומדני ההרכב הוכנו בעזרת הערכות מוקדמות של אנשי המיחל מאובוסט - ספטמבר 1967, ואין זה מפתיע שכאומדנים אלה יכול היה לחול שינוי.

2. לעומת זאת צריך להדגיש הבדל רב מאוד ועקרוני בגובה הקציב הפיתוח המוצע שהיה גבוה באומדנים שלנו פי שלושה מן הקציב המתוכנן הלכה למעשה קמה. אנחנו הצענו להוציא סכום של כ-60 מיליון לירות כקציב פיתוח ליהודה ושומרון, בעיקר מחוץ מחשבה של היעדים של החזרת היקף הפעילות והיקף רמת החיים לאלו של ערב המלחמה. אני בטוח רב אם יעד החזרת רמת החיים שאם קבעתם אותו כרצוי אכן יקויים אם היקף הקציב הפיתוח יהיה זה המתוכנן כעת (18 מיליון לירות בלבד).

3. יש לציין בסיפוק רב את ההתקדמות הרבה שחלה בחומו הליברליזציה של הסחר ביהודה ושומרון הן עם המזרח והן עם ישראל בגבולותיה הקודמים. יחד עם זאת גם היום עדיין נראה לי כחשוב להדגיש את הצורך בהחלת הליברליזציה של סחר עם ישראל גם לגבי מוצרים חקלאיים.

4. לבסוף ברצוני לחזור ולהזכיר דבר שהודגש רבות בדו"ח שלנו - שהמחיר של החזקת השטחים מנקודת ראות המטק אינו יכול להסדר כמונחים של הנטל הקציבי על ממשלת ישראל, אלא הוא נסוץ סמנו בהרכבה. לא הייתי מזכיר זאת כאן אלמלא היה קיים אצלי החשש (בעיקר על יסוד קריאת דברים הנאמרים בהקשר לחקציב בעתונות ובמקומות אחרים שהציבור (והממשלה) עשויים להטב שגרעון קציבי של 100 מיליון לירות פירושו מחיר למטק בסכום זה.

המחיר למטק צריך, כידוע, להיסדר המונחים של עודף היבוא אל השטחים עליבוא מן השטחים שחזת מיפון חלקי ע"י העברות מחוץ לארץ כגון סו"ח וחוך הפחתה הנוהעת שהפעלה גורמי ייצור אצלנו שלא היו מועסקים אלמלא כן - כל זאת מטחמם בסכום נמוך בהרבה מ-100 מיליון לירות ויחכן שהוא אפסי. שיקול זה חשוב משנה השיבות כשכאים לדון על גובה רצוי זה או אחר של הקציב הפיתוח.

כברכה,

מיכאל קרונו

הוועדה לפתוח השטחים המוחזקים

ירושלים, כ"ח בשבט תשכ"ח
27 בפברואר 1968

לכבוד
ראש הממשלה
מר לוי אשכול
ירושלים.

אדוני ראש הממשלה,

הנני מחבר להודיעך על סיום עבודתה של הוועדה לפיתוח השטחים המוחזקים,
אשר מיניה במכתבך מיום 23.7.67 בהתאם להחלטת הממשלה מיום 16.7.67.

בהתאם לכתב מינויה התיכזה הוועדה באספקטים הכלכליים, החברתיים וההתיישבותיים
של הבעיה ולא בצדדיה המוליטיים והבטחוניים.

בתיקור קביעת רשמיה של מדיניות ממשלתית לגבי השטחים לא יכלה הוועדה לנתח
באופן מלא את המסעקות הכלכליות, החברתיות וכו' של קו פעולה מוסכם. היא נאלצה לכן
לבדוק את המסעקות של כמה הכניות אלטרנטיביות - הכניות אלו נבחרו ע"י הוועדה לאחר
מגעים עמך. אמטריות אלו השתנו מפעם לפעם הוון כדי עבודה הוועדה, לכן לא נראה הרבר
נכון להשקיע מאמצים גדולים בעבוד נהוזים ממצים והיא הסתפקה בבדיקות כלליות ובחדגמות
של הכנון ממורט.

כבר בראשית אוגוסט 1967 המליצה הוועדה, על סמך דו"ח של הצוות הכלכלי, על הקמת
מסטר של סחר חופטי בין ישראל והשטחים הוון איסור הנזעה כוה עבודה וגורמי ייצור אחרים.
היא הציעה את הנהגת הלירה הישראלית כמטבע חוקי בשטחים. כ"כ ראתה הוועדה את המשך
הסחר עם הגדה המזרחית כתופעה חיובית.

הוועדה סמכה ידיה על מסקנותיו הכלליות של דו"ח הצוות הכלכלי מיום 10.9.67,
אך היה צורך לתאם את נתוני דו"ח זה עם מסמכים חדשים, בעיקר אלה של מפקד האוכלוסין
בשטחים, ותאום זה נעשה בדו"ח שהוגס ע"י הצוות הכלכלי ביום 30.12.67.

הדו"ח הנ"ל דן באטריות הבאות:

- א. החזרת היקף התקטוקה בשטחים לרמה סבירה הוון מניעת הרחבת הפער ברמת
החיים בין אוכלוסיית הגדה וישראל, ללא שיקום שליטי הרצועה.
- ב. פיתוח השטחים הוון כדי העברה הירגמית של תושבי מהגות הפליטים לזיוור
קבע וקליטתם בתקטוקה.

הנטל הכלכלי הריאלי על המסק הישראלי יהיה באטריות (א) קטן ואף באטריות (ב)
סובבל יחסית.

במגים הראשונות יש לרכז את המאמצים בפעולות בנייה. במשך הזמן יחול גדול הירגמית
בחלקם של התקטיה והשרותים. החקלאות התרוט פחות טטטיה של החוטמה לחקטוקה.

למני נטיעתך להו"ל בתחילה ינואר 1968 סומק לך, לפי דרישתך, חומר רקע מיוחד על
הבעיות הכלכליות של השטחים המוחזקים והפליטים.

1945

1945

1945

1945

1945

1945

1945

1945

1945

1945

1945

1945

1945

1945

הוועדה דנה בדו"ח הביניים של הצוות החטיבותי. דו"ח זה מכיל הכניה מקימה של העברה פליטים מהרצועה לגדה (לפי שתי ברירות: 150 אלף ; 250 אלף) תוך שטירה על עלייה רמה חיים סבירה לכל אוכלוסייה השטחים. החכניה מציינת את דרכי הפיתוח של ענפי הספק העיקריים תוך כדי גיבוש כמה פרויקטים קונקרטיים.

הוועדה סמכה ידה על מסקנות הביניים של הצוות החברתי מיום 10.9.67. לדעת הוועדה יש לבצע פרויקטים לשיקום הפליטים בהיקף מצומצם לטעם נסוי, מבלי להבליט את מטרתם הפוליטית ובחגיגת אותיים החומניטרי. רצוי לשתף את הפליטים ואת אנשי סט"ח בתכנון המבצעים. חשוב להכין חכניות דיור בישובים קיימים ולא בשיכונים חדשים נפרדים.

נוסף לעבודה הכללית של הצוות איטרה הוועדה ששה מחקרים לטעם העמקה בכמה בעיות חברתיות. סיכומים ממחקרים אלה מועברים אליך ר"ב יחד עם הפרסומים האחרים של הוועדה. בקרוב יועברו אליך הדו"חות המלאים.

בחקף המטיבות הלו, בסטף התקומה מאז מינוייה של הוועדה, שינויים בתפקידים שהוטלו עליה. נראה לוועדה כי עם מסירת הדו"חות המפורטים מסיימים הוועדה והצוותות עליה, את הפעולה אשר הוטלה עליהם.

הוועדה סבורה כי חשוב ביותר לא להזניח את עבודות המחקר אשר, בבוא העת, תאפשרנה הצעת חכניות פתרון.

מטת החטיבות שהוועדה מייחסת למחקרים שכבר הוחל בהם ולמחקרים אחרים, מסכימה הוועדה, לפי פנייתך במגישיה ביום 26.2.68, לא להתפור ולחמשיך להחקיים בעתיד ב"וועדה מייצגת למחקרים בנושאים הקטורים בטטחים המוזקיים".

בברכה ובכבוד רב

3.10

אריה דבורצקי
בשם הוועדה לפתוח השטחים המוזקיים

הוועדה לטתוח השטחים המוחזקים

ישיבת מס' 15

26 בפברואר 1968

השתתפו: א' דבורצקי - יו"ר, ש"ג אייזנשטדט, י' ארנון, ר' בקי, ר' וייץ,
ד' מטינקין, צ' צור, מ' ברונז (ראש צוות), א' רוזנמן (ראש צוות),
י' ארן (מזכיר), ר' בר-יוסף (סעיפים 1 ו-2).

1. מחקרים חברתיים ביהודה, שומרון ורצועת עזה - ממקנות והמלצות - (הדו"ח חולק)

לאחר דיון עם ד"ר בר-יוסף סוכסו-

אחרי שהיבט עם החוקרים, הביא ד"ר בר-יוסף את ההמלצות המוסכמות על כולם יחד עם הלא
מוסכמות בפני הוועדה.

בינהיים תועבר המצית המחקרים, אשר הוכנה ע"י ד"ר בר-יוסף, לראש הממשלה בלי ההמלצות.

2. הצעות מחקרים נוספים

ד"ר בר-יוסף מפגיאה רשימה של נושאים למחקר חברתי.

פרופ' ברונז מציע את המחקרים הבאים:

1. ההשתתפות הסחר בין הגדה וישראל ובין הגדה וירדן.

2. מצב התעסוקה בטתחים.

3. ההשתתפות הכלכלית בגדה מ-1948 עד 5.6.68.

4. מערכת השבונות לאומיים של הגדה.

מחקרים אלה יוכלו להתבצע אחרי עריכת הפקידות הנהוצות ע"י הלשכה המרכזית לסטטיקטיקה.

פרופ' בקי מעיר שלדעתו דרוש סקו כוח אדם ברחימות. השבונות לאומית ונתונים לגבי
הסחר יוכנו רק לקראת סוף השנה.

ד"ר וייץ יביא הצעה של פרומיסוריים בסכניון על החליך מורניזציה בכפר המטורתי.

3. המשך העבודה

פרופ' דבורצקי קורא את סיכום מגישתו מיום 19.2.68 עם ה"ה אייזנשטדט, בקי, מטינקין,
צור וארן בקטר להמשך עבודה הוועדה.

ראש הממשלה אמר לו היום שיטמח את הוועדה המשיך במעולתה. לדעת ראש הממשלה אין להכניס
שינויים בהרכב הוועדה.

סוכס נוסח מכתב לראש הממשלה (העתק ר"ב).

לא ינהן פרטום לסיזום עבודה הוועדה.

הוועדה החדשה תבקט ממשרד ראש הממשלה לטנה הבאה תקציב של 30,000 ל"י להוצאות שוטפות
כולל העסקת פקידה ע"י האקרימיה, אשר תבצע את העבודה הסכנית עבור הוועדה.

הוועדה תפנה הצעות תקציב למחקרים לד"ר ארנון, כיו"ר ועדה המנכ"לים, לשם העברתן למשרד
הבטחון.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
530 SOUTH EAST ASIAN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60607

RECEIVED BY THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
530 SOUTH EAST ASIAN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60607

RECEIVED BY THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
530 SOUTH EAST ASIAN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60607

RECEIVED BY THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
530 SOUTH EAST ASIAN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60607

RECEIVED BY THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
530 SOUTH EAST ASIAN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60607

1.3.68

א ל : פנוי 4.2.71

מאח : אחרון גילשון

הנידון: הטיעון בשאלת מינום וצורת יישוב הפליטים

ההתעניינות הרבה בחכניות יישוב הפליטים התבטאה עד כה בעיקר בפרטים טכניים (הטובים כשלעצמם) כגון, באיזה היקף לבשת לפתרון, איך לחלקו בין חרזקה וסיני לבדה, לכמה משקים יספיקו המים שבנקעת הירדן ויריחו, הפקרון של ביסוס על חקלאות או חשייה, כמה יעלה הדבר וכו'.

יש מקום להרחיב את היריעה ולרונ "איסטרטגיה" של הפתרון הוך מחשבה גם על ההשלכות הגיאוגרפיות, הפוליטיות והכרתיות של צורת אפתרון זו או אחרת, ולא רק בההליכים הפנימיים שלו.

בחזכיר הר"ב הנני מנסה להביא טיעון מנומק בזכות "פתרון חקלאי" לשאלת הפליטים, בעקבות ססקנה שיש זהות כין פתרון כזה לכין מיקומו בחיקף המרחב המזרח היכוני. מובן מאליו שהעזמת פתרון זה מקורה במידה רבה בשיקולים פוליטיים, אם כי הטיעון בנוי על נימוקים כלכליים וחברתיים.

גם אם אפשר לחלוק, הן על הנימוקים והן על המסקנות, דוסני שמן הראוי לכתון את "חרזקו".

הכרונה היא להפיץ את התזכיר למספר אנשים הנוגעים בדבר במשרד החוץ, הרשות לתכתון כלכלי, משרד הבטחון, האוניברסיטה ובנק ישראל, והיזכן גם לפרסמו בבמה מתאימה.

אשמח לקבל את הערותיך לטיוטה זו.

בלל

ב בר כ ה,
א. גילשון

חשוב לנסח תלום וזקוק ליועץ חוקי בין לקיים
עקומה קול אלה של אמת. העסקה של חלק
באם עלו אופטיים יתקן א המסג
היוה ארגוה אקטור - האלה חק "קלוא" ירעה
ס קקלקה המזבילקיים יקב המון א יעל
יתקין קן אילא גיתק הנתנו של אלה ין

הוא יעלה
הוא יעלה
הוא יעלה
הוא יעלה
הוא יעלה
הוא יעלה
הוא יעלה
הוא יעלה
הוא יעלה
הוא יעלה

הוא יעלה - הן יעלה בקולו קלמטי

יישוב הפליטים - מיקום וצורה

המצית הסיעון

- א. קיים קשר בין צורת יישוב הפליטים לבין המקום בו ייעשה הדבר.
- ב. פתרון מלא של הסעיה שיחבסס בעיקרו על הקלאוח אינו אפשרי "במעגל הפנימי" של איזור המזרח התיכון, עקב סיגבלות מצד החצע ומצד הביקוש כאחד. "המעגל הפנימי" מוגדר כ: ישראל, ירדן, דרום סוריה ולבנון, צמון סיני.
- ג. "פתרון הקלאי" אפשרי אם כוללים בתחום יישוב הפליטים גם את "המעגל החיצון" של המזרח התיכון, בו לא קיימת סיגבלה מקורות מצד החצע אולם עדיין קיימת כפי הנראה סיגבלה רצינית מצד הביקוש. "המעגל החיצון" כולל בעיקר את עמקי הנחרות בעיראק וצפון-מזרח סוריה ואת דרום-מערב סיני.
- ד. יש להעזיף "פתרון הקלאי" רחב ככל האפשר מסיבות של איזון סביבתי, חברתי ותרבותי. פתרון כזה הוא את הרקע החברתי והתרבותי של המזרח התיכון. במקרה זה חייבת המתכונת הכלכלית של המשקים החקלאיים שיוקמו להיות שונה לחלוטין מזו המסורתית הקיימת. המשקים צריכים להיות מודרניים יותר, בעלי עתידות הון גבוהה יותר, המשתמשים בטכנולוגיה חדישה. גם דרישות אלה שחוצבנה ביסודו של "פתרון הקלאי" הצעדנה את האיזור קדימה, מבחינה פיתוחו החברתי והכלכלי, ותחשנה במידה ניכרת את החליכי השסנוי החברתי. אולם עצמת החחליכים הללו חחא מתונה יותר מאקצב המחפכני שייכמה ע"י "פתרון לא הקלאי" ביסודו, ולפיכך פתרון הקלאי יהא רווי פחות ממה חברתי וכרוך במחנה זעזועים תרבותיים ופוליטיים, העלולים להתרחש בסווח הארוך.

ORDER OF COURT

1. That the undersigned, Clerk of the County of Dallas, Texas, do hereby certify that the within and foregoing is a true and correct copy of the original as the same appears in the records of the County of Dallas, Texas.
2. That the within and foregoing is a true and correct copy of the original as the same appears in the records of the County of Dallas, Texas.
3. That the within and foregoing is a true and correct copy of the original as the same appears in the records of the County of Dallas, Texas.
4. That the within and foregoing is a true and correct copy of the original as the same appears in the records of the County of Dallas, Texas.

X

והבטחה, שבעיניו כוודאי תיראינה מעורפלות ולא בטוחות. משמע שבכל פתרון
כולל יש להביא בחשבון שיצירת חוסת מקורה פרנסה בחקלאות בערך השווה ל-10,000-
15,000 מועסקים בחקלאות ו-15,000 עד 24,000 מועסקים שלא בחקלאות, (כשליש מהם בחוסי
שליחה של ישראל) הינם נחונים וקבועים ולמעשה אין כל ברירה לגביהם, לא לגבי
המקום ולא לגבי הענף.

חשוב איפא להחריד בין בעיית "הפתרון המשלים "

(Supplementary Solution or Consolidation) לבין הפתרון המלא.

("Full Solution", or initial Settlement)

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
(... ..)
... ..

פתרון מלא

Handwritten note: } מיליון

פתרון תקלאי מלא אומר שיש להקים 40,000-25,000 יחידות משק תקלאיות ובתוך יועסקו 50,000-30,000 מפרנסים, ומשקים אלה יהוו בסיס לעוד 90,000-70,000 מועסקים בשירותים בייצור תעשייתי לאספקה לתקלאות, לעיבוד ושיווק התוצרת, ולסיפוק הוספת הביקוש לצריכה עקב עליה ההכנסות.

חלקם של המפרנסים בתקלאות - 30% - הינו נפוץ מהמוצק כיום המגיע בירדן ל-50% ובארצות אחרות אף יותר. הסיבה לכך נעוצה בהנחה של משקים תקלאיים מודרניים יחסית, שקשרי הגומלין שלהם עם יתר הענפים נרחבים למדי ורמת ההכנסה והצריכה שלהם גבוהה מן הממוצע*. "פתרון תקלאי מלא" הינו איפא גזה הנוטה להגדיל ככל האפשר את משקל התקלאות ביישוב הפליטים, אך מפריש מתוך הפליטים גם את המועסקים הדרושים ליתר הענפים עקב הביקוש הנובע מהתיישבות תקלאית זו.

אם תוקמנה יחידות אלה במעגל הפנימי, הרי בחוספת "הפתרון המשלים" תהיינה חוספת כושר הייצור שוות-ערך ל-35,000-55,000 יחידות משק. לשם השוואה, בישראל מגיע מספר יחידות המשק בתקלאות, כולל המשק הערבי, ל-50,000-60,000. בשטח מזרח הירדן ובגדה המערבית ישנם גם כן כ-50,000 משקים (כ-70,000 מועסקים). משמע שמדובר בחוספת של כ-35%-50% לפוטנציאל הייצור הקיים בשתי המדינות.

להגדלת פוטנציאל התקלאי באיזור זה, בקנה מידה כזה, יש משמעות כמולתה: של לחץ על גורמי הייצור, במיוחד קרקע ומים, שהינם במחסור בחומי איזור זה, ולחץ נוסף על מחירי התוצרת התקלאית באיזור הסוכל מעודפים (בעיקר בישראל). אמנם לפי תורת דעתם של מספר מומחים (שבהלקם למחות, הינם בעלי אינטרס צר בפיתוח התיישבות תקלאית או הבדלת הביקוש למים) ייהכן שיטנן כיום כמויות מים 100-200 מיליון מ³ בלתי מנוצלים, במקומות פטרייטים, בעיקר בקעת הירדן. אך יש לזכור שבטווח הארוך צפוי גידול ניכר בביקוש למים ולקרקע מצד היחידות התקלאיות הקיימות, נוכח התקדמות הטכנולוגיה המהירה הצפויה ומנגנון הייצור התקלאי בישראל יוכל בודאי "לבלוע" את הכמויות הכלתי מנוצלות הנראות * צורת התכנון בראשה פרופ' מ. ברונר מציע שחלקם של התקלאים בחוספת המועסקים יהיה 20-25%, וזאת כאשר אין מדגישים "פתרון תקלאי מלא".

15%

Handwritten signature

SECRET

1. The purpose of this document is to provide information regarding the activities of the [redacted] in the [redacted] area. This information is being provided to you for your information and is not to be disseminated outside of your organization.

2. The [redacted] has been identified as a [redacted] and is currently active in the [redacted] area. The [redacted] is believed to be involved in [redacted] activities and is currently operating in the [redacted] area. The [redacted] is believed to be involved in [redacted] activities and is currently operating in the [redacted] area.

3. The [redacted] is believed to be involved in [redacted] activities and is currently operating in the [redacted] area. The [redacted] is believed to be involved in [redacted] activities and is currently operating in the [redacted] area. The [redacted] is believed to be involved in [redacted] activities and is currently operating in the [redacted] area.

4. The [redacted] is believed to be involved in [redacted] activities and is currently operating in the [redacted] area. The [redacted] is believed to be involved in [redacted] activities and is currently operating in the [redacted] area. The [redacted] is believed to be involved in [redacted] activities and is currently operating in the [redacted] area.

5. The [redacted] is believed to be involved in [redacted] activities and is currently operating in the [redacted] area. The [redacted] is believed to be involved in [redacted] activities and is currently operating in the [redacted] area. The [redacted] is believed to be involved in [redacted] activities and is currently operating in the [redacted] area.

[Handwritten signature]
12/1

לעין, במידה והן תועמדה לרשות. נוכח התפתחות זו אין ספק שתוך תקופה לא ארוכה, ינוצלו בעתיד כל כמויות המים הללו, וגם לאחר זאת יתגבר ההליך הפליטה של עובדים מהקלאות שיחבצו סידורם בענפי משק אחרים. תוספת הקלאים רק תכביד ותחמיר בעיות אלה.

ההליך דומה של החרה צפוי גם בתחום השידוק, שכן יש כל הסיבות לחשוש שהצדק של חוצרת הקלאי יגדל מאד יותר מגידול הביקוש לו. המדובר הוא לא רק ב"מעגל הפנימי" אלא במרחב המזרח המיכון כולו. שכן יש לזכור שכיום אין המזרח המיכון סגור יבואן נטו גדול של חוצרת הקלאית. עיקר הסגורים המיוכאים הינם גרעינים, שמנים וסוכר. מוצרים שלא יזור אין ייחרון יחסי בייצורם. וכל כמה שיגדל השוק הפנימי לחוצרת הקלאית אחרת, כמו מוצרי בעלי חיים, ירקות ופירות, (לרבות התרחבות של "הקיבה הגדולה" הנקראת כורית ונסיכיות הספוך הפרסי...) הרי יש לצפות לכך שהגידול בפירון חייצור והתקדמות הטכנולוגיה של החקלאות הקיימת, יוכלו ללא קושי למלא את תוספת הביקוש.

אם תינקט מדיניות של "פתרון הקלאי מלא", כיוונו חייב יהיה להיות ייצור לשם יצוא אל מחוץ לאיזור, "מחוץ לאיזור", פירושו למעשה "השוק המשותף" ובריטניה, א שווקים שישראל מנסה זה שנים להרחיב את יצואה החקלאי אליהן, במאמצים ובמחיר רב, חוץ הצלחה מועטה, בינתיים. הסיבות לקשייה של ישראל כפיתוח יצוא זה אינן נובעות דווקא דבק סממחסור בכוח עבודה זול אלא גם מבעיות טכנולוגיות מרובות וקשיי התחבורה הנובעים מהריחוק הגיאוגרפי. קשה לתאר שדווקא המשק הלא ישראלי כמזרח המיכון יצליח להתגבר על מכשלה זו בה מלבטת ישראל.

כיוון אחר של ייצור הקלאי אפשרי הוא ייצור גרעינים לחלפת יבוא, וייצור גידולי תעשייה - כותנה, גרעיני שמן, סלק סוכר וכו'. בשנים האחרונות היה פיתוח מתיר של גידולים אלה באיזור, ונראה כי הוא מותנה סתם בחגברות על קשיים טכנולוגיים. אולם ברור שנוכח כמויות המים והקרפף הדרושים לגידולים אלה, פתרון זה אפשרי בעיקר בתחומי עסקי הנחרות במפון סוריה ובקיראק, וכן ע"י פיתוח מפעלי תעשייה ממזרח לתעלה סואץ חוץ שימוש במי הנילוס.

בסיכום הספק הקיים, במקרה הטוב, לגבי מציאותם של עודפי מים בשורת הארון בתחומי "המעגל הפנימי" אינם מאפשרים להסתכן ב"פתרון הקלאי מלא" של בעיית הפליטים בתחומיו. פתרון כזה אפשרי בתחומי "המעגל החיצון" בתנאי שיכוון למוצרי ייצוא ותחליפי יבוא.

פתרון חלקי

מבחינת גורמי הייצור ובעיות השיווק, ומנקודת הראות של מודרניזציה כמבנה הכלכלי של האיזור, עדיף לכוון את "הפתרון המלא" לא לתקלואה, ולהגביל את הפתרון הקלאי רק למסגרת "הפתרון המשלים".

העדפת פתרון למרבית הפליטים במלאכה, תעשייה ושירותים, מוצדקת גם משיקולי מיסון. אם כי למראית עין נראה כאילו למרבית הפליטים יש ידע ונסיון בתקלואה, ומשום כך פתרון הקלאי הוא יותר "פרודוקטיבי", הרי הסתכלות מקרוב בענין זה חוכיה כי זו אשליה. שכן אין מדובר בחקמת משקים מטיפוס של לפני אלפיים שנה, אלא במשק מתקדם למדי, שיכלול בעלי חיים, מטעים ומפעלי השקיה. ההשקעה בנכסים קבועים במשק כזה היא בסכום של כ-10,000 \$ ליחידה (כל בית המגורים) ואולי גם יותר (אם כוללים מפעלי פיתוח ציבוריים להובלת מים והכשרת קרקע)*.

אמנם גם בתעשייה ושירותים ישנם מקרים של השקעה גבוהה כזו למועסק, אך בממוצע ההשקעה אינה כה גבוהה, ובוודאי לא כאשר אין מדובר בתעשיות מורכבות מאד מבחינה טכנולוגית אלא דווקא בתעשיות עתירות עבודה ברמה מקצועית נמוכה ובינונית**.

אם נוסיף לכך אף שלשם ניהול משק הקלאי כנ"ל יש להוציא סכומים ניכרים להכשרת מקצועית ממושכת, ולקיום רשת הדרכה (שלובר נושאת בה המדינה) הרי ההכשרה המקצועית אצטבא, אלאאאא אמת אאאא לתעשייה היא חרבה יותר זולה וקצרה. מכאן שמנקודת הראות של ההשקעה הכוללת עדיף פתרון לא קלאי.

* הצוות של ברונז נוקב בהשקעה ישירה של 50,000 ל"י למועסק, בחוות של גידולי תעשייה. ו-20,000 ל"י למשק קלאי ממוצע.

** המדובר הוא בתעשיית מזון, (ייבוש ושיאור ירקות ומירות) אריגה וקונפקציה, בניין ותעשיות בניין, ושירותים להיירות ושירותים אחרים. חלקם של המלשתיבאים המועסקים בנסיכויות המערץ הפרסי ומפורזיה במסחר, פיקודת הזואה אצבא ומלאכה הוא גבוה ביותר.

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

יחרונו של פתרון לא חקלאי הוא איפוא בכך שהוא כנראה דול יותר ואין
מניעה לבצעו בחלק גדול יותר בתחומי "המעגל הפנימי". שיקולים פוליטיים של
סוה קצר ושיקולי יוקרה עשויים להביא לכך שדווקא הוא יועדף ע"י מנהיגי מדינות
ערב. מאידך, משיקולים של הסוה הארוך, ובעיקר של האימפליקציות החברתיות,
החברתיות והפוליטיות של יישוב המליטים, עדיף לחזור ל"פתרון חקלאי מלא",
שמטענתו היא, כאמור, הטנייה הפתרון לתחומי ה"מעגל החיצון".

... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...

13

משרד העבודה

ירושלים, בניסן תשכ"ח
4 באפריל 1968
מס' 1103/ח

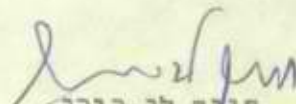
לשכת המנהל הכללי
ירושלים, מגרש הרוסים
ת.ד. 915, טלפון 27341
כתובת למברקים: מועדון העבודה ירושלים

לכבוד
פרופ' מיכאל ברונז
רח' חובבי ציון 15
ירושלים
פרופ' ברונז הנכבד,

ברצוני להודות לך על הסכמתך להרצות בפני מנהלי
היחידות של משרד העבודה, בהשתתפות השר, על פיתוח
כלכלי בשסחים המוחזקים.

הפגישה תתקיים, בהתאם למתואם, בלשכת שר העבודה
בירושלים ביום ד', 10 באפריל 1968, בשעה 12.00
בצהריים.

ב ב ר כ ה

חברך לב-כוכב
המנהל הכללי

אוניברסיטת תל-אביב
מכון שילוח/לחקר המזה"ח ואפריקה

מסכ"ל/אמ"ן
מחלקת מחקר

כ' בחמוז חשכ"ח
16 ביולי 1968

לכבוד
פיוס' איתן ביולי

א.נ.

הנך מוזמן ליום עיון על הנושא "הפלסטינים". מטרתו של יום העיון היא לנתח ולסכם את הפוטנציאל הפוליטי של החברה הפלסטינית מנקודת הראות של האינטרס הישראלי וזאת על יסוד היפותיזות ניסיוניות. יום העיון יחל בשורה פתיחות אינפורמטיביות ולאחריהן ייערך דיון.

יום העיון ייערך ביום ד', 7 באוגוסט, בבנין גילמן, חדר 277.
ארוחת צהרים חוגש באוניברסיטה.

רצ"ב סדר-היום של יום העיון. ראשי פרקים של הפתיחות ומיבנה מפורט של הדיון יישלחו מאוחר יותר.

הדיון נערך בפורום סגור ומספר המשתתפים הוא מוגבל. הוא נא לאשר על הטופס המצורף את השתתפותך.

בכרכה,

ד"ר שמעון שמיר

1914

1914

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

"ה פ ל ס ט י נ י ס"

יום עיון

סדר היום

12.30-10.00 חלק א' - הרצאות פתיחה

1. מוקדי הזדהות של הפלסטינים - העמדות ושרשיהן; (ד"ר ש. שמיר - מכוון שילוח)
2. האליטה של אוכלוסית יהודה והשומרון ומגמוחיה (ד"ר ד. פרחי - מפקדת הפוליטיוה; יו"ט/האוניברסיטה העברית)
3. נחונים כלכליים ודמוגרפיים של הגדה המערבית; (אל"מ ד. חירם - משרד הבטחון)
4. הפלסטינים מחוץ לגדה המערבית - ארגון, מגמות, (מר א. איזביצקי - אמ"ן) וקשרים עם ארצות ערב.

13.30-12.30 ארוחת צהריים .

16.00-13.30 חלק ב' - דיון

- הנחות יסוד: - 1. הסדר עם חוסיין אינו מושג ע"י ממשלת ישראל;
2. ממשלת ישראל אינה מספחת את יהודה והשומרון .

בעיה הדיון: - קיום נפרד של הגדה המערבית -

1. מסגרות אפשריות;
2. אפשרויות ההקמה ואפשרויות ההתקיימות של כל מסגרת;
3. סיכויים וסכנות הסמונים בכל מסגרת לגבי מדינת ישראל.

1914

1915

1916

1917

1918

1919

1920

1921

1922

1923

1924

1925

1926

1927

אוניברסיטה תל-אביב
מכון שילוח לחקר המזה"ח ואפריקה

מסכ"ל/אמ"ן
מחלקת מחקר

ד' באב תשכ"ח
29 ביולי 1968

לכבוד
ד"ר יעקב שניידר
_____

א.נ.נ.

רצ"כ מבנה הדיון. המסגרות חידוניה עפ"י הסדר הא: א'; ב'-ד'; ה'.

מסיבות טכניות לא נחאפשר לנו להמציא את ראשי הפרקים של ארבע
הרצאות הפתיחה.

בכרחה,
ד"ר שמעון שמיר
ד"ר שמעון שמיר

הנהגות המנהל
היו כדלקמן
הנהגות המנהל הן:

הנהגות המנהל הן: 2021

הנהגות המנהל

① הנהגות המנהל הן כדלקמן
הנהגות המנהל הן:

② הנהגות המנהל הן כדלקמן
הנהגות המנהל הן:

מבנה הדיון

1. הנחות יסוד לצורך הדיון

1. ירון ושאר מדינות ערב אינן מצליחות לכפות החזרת שטחי יהודה ושומרון לידיהן;
2. הסדר עם חוסיין אינו מושג על ידי ישראל;
3. ישראל אינה מספחת את שטחי יהודה ושומרון.

2. מסגרות לבדיקה

הערה: חמשת טיפוסים המסגרות המובאים להלן הם הטיפוסים העיקריים הנמצאים כיום בדיון כציבור היהודי והערבי והנופלים במסגרת הנחות היסוד הנ"ל. הם הרבאו ללא כל ניפוי מבחינת סבירות התממשותם, וזאת על מנת להציג את קשת האפשרויות במלואה. ההגדרה של כל טיפוס על פני קשת זו היא שרירותית במידה רבה ויש מקום לוריאציות שונות. סדר הבאת המסגרות הוא בהתאם לדירוגן על פי היקף המחשל הישראלי הישיר המחקיים בכל מסגרת.

א. נאמנות בינלאומית

שטחי יהודה ושומרון נמסרים לנאמנות בינלאומית המנהלה אותם בשיתוף עם הפלסטינים, בכפיפות למספר כללים שנקבעו בתיאום עם ישראל ונועדו להבטיח את שלומה ואח בטחונה. הנאמנות היא זמנית במהותה והיא שלב מעבר לקראת הסדר כולל.

(קונטקסט כללי: קונסטלציה פוליטית גלובלית בלתי נוחה הדוחפת כנורן פחרון זה בבחינת הרע במיעוטו.)

ב. מדינה פלסטינית

בשטחי יהודה ושומרון מוקמת מדינה פלסטינית ריבונית המקיימת יחסי שלום וקשרים הדוקים עם ישראל. על הרפס פעולתה של מדינה זו מוטלים סייגים בתחומי הבטחון זמדיניות החוץ הבאים להבטיח את בטחונה של ישראל, לפחות כל עוד לא שורר שלום בין ישראל לבין שאר מדינות ערב.

(קונטקסט כללי: יזמה מדינית של ישראל הכנויה על קבלת סיכון מחושב.)

ג. פדרציה או קונפדרציה

בשטחים מוקמת מדינה פלסטינית כנ"ל. מדינה זו נהנית מאוטונומיה פנימית רחבה אך היא כפופה לממשלה פדרלית או למוסדות גג קונפדרליים בנושאים של מדיניות חוץ, בטחון, כלכלה ועוד. מוסדות הממשלה המשותפת יורכבו על פי יחסי גודלן של שתי האוכלוסיות ומקום מושבם יהיה בירושלים.

(קונטקסט כללי: יזמה מדינית ישראלית בקונסטלציה נוחה בשטחים ובמישור הבינלאומי.)

ד. סובלעות בטחון

ישראל שומרת לעצמה שטחים בעלי חשיבות לבטחונה: עמק הירדן, או מאחזים בגב ההר, או צירי תנועה וכדומה. בשאר השטח חוקם מדינה פלסטינית המקיימת יחסי שלום וקשרים הדוקים עם ישראל ואשר על עצמאותה מוטלים סייגים כמתואר לעיל.

(קונטקסט כללי: יזמה מדינית ישראלית בקונסטלציה נוחה מאד בשטחים ובמישור הבינלאומי.)

ה. אחיזת צה"ל ואוטונומיה מנהלית

3. בעיות הדיון

קבוצה א' - בעיות מימוש וקיום

מה עשויה להיות עמדת חושבי השטחים למסגרת זו? - האם ניתן לאתר ולעודד מנהיגות שתממש מסגרת זו? האם עלולה להתפתח הסיסה כללית שתכשיל אותה? העלויות לצמח קבוצות פוליטיות, מחתריות או גלויות, שיכשילו אותה?

האם מסגרת זו יכולה לקיים באופן סדיר את המינהל בשטח: הינוך בכל הדרגים, שרותי העסקה, שרוחים כלכליים, אספקה וכיו"ב?

מה מידת הקוהזיה הפנימית של מסגרת זו?

האם מבחינה כלכלית מסגרת זו היא בת קיימא ובעלת סיכויים סבירים להשיג יציבות? היש לה פוטנציאל פיתוח המבטיח התקדמות ברמת החיים?

האם מגמות הריבוי הטבעי ותנועת האוכלוסיה אינן מסכנות את התפתחותה?

האם ניתן לפתור במסגרת זו את בעיה הפליטים?

היש לצרף את רצועת עזה למסגרת זו?

מהי משמעות סיפוח ירושלים לגבי מסגרת זו?

מה הוא המשקל של הלחץ הצפוי מצד מדינות ערב (ובמיוחד ירדן ומצרים) לגבי סיכויי התבססותה של מסגרת זו?

מה יהיה משקל הלחץ על מסגרת זו מצד הפלסטינים, וארגוני החבלה שלהם, מחוץ לשטחים?

כיצד תשפיע על מסגרת זו נפילת המשטר האסמי והשחלטות פלסטינים בגדה המזרחית?

האם המעצמות (וביחוד ארה"ב) עשויות לקבל מסגרת זו?

(הגורם הפוליטי הישראלי לא יכלל בדיון.)

קבוצה ב' - סיכויים וסכנות לישראל

האם מסגרת זו יוצרת הנאי כטחון סבירים בגיזרה זו?--מהי מידת עמידותה של המסגרת בפני השחלטות מדינה ערבית עוינת? האם היא עלולה במרוצת הזמן לחזור ולשמש בסיס צבאי המאיים על שטחי ישראל? האם היא עלולה לשמש בסיס לפעילות חבלנית נגד ישראל?

מה עשויה להיות תרומתה של מסגרת זו לקידום השלום עם ארצות ערב?--האם יכולה מסגרת זו להתפתח לשטח מפגש בהנאים של שלום-למעשה בין ישראלים לבין נתיני ארצות ערב? האם תסתך מסגרת זו את קוטביותו של הקונפליקט ותיטול את עוקצו? האם הוכל ההנהגה הפלסטינית של מסגרת זו לשמש גורם מתווך בין ישראל לשאר ארצות ערב?

האם קיימת סכנה של ערעור איטי של יחסי הכוחות בין ישראל לבין מסגרת זו בסל מגמות דמוגרפיות, מגמות פוליטיות בינלאומיות וכדומה?

מהן ההשלכות של קיום מסגרת זו על מדינת ישראל עצמה: האינטרסים הכלכליים שלה? דמותה החברתית והתרבותית? מעמדה בעולם?

למחרת חזרתי ללמוד
בבית הוראי 1000

פוליסה - 1000
ב-1000

החלטתי ללמוד (הוא אף)
בבית הוראי

החלטתי ללמוד - בבית הוראי

בבית הוראי - בבית הוראי

בבית הוראי

בבית הוראי - בבית הוראי
בבית הוראי

בבית הוראי - בבית הוראי

בבית הוראי - בבית הוראי X

בבית הוראי - בבית הוראי

בבית הוראי - בבית הוראי

בבית הוראי

הוועדה לפתוח השטחים המוחזקים

סיוטא

לכבוד
ראש הממשלה
מר לוי אשכול
ירושלים.

אדוני ראש הממשלה,

הנני מתכבד להודיעך על סיום עבודתה של הוועדה לפתוח השטחים המוחזקים, אשר
מינתה במכתבך מיום 23.7.67 בהתאם להחלטת הממשלה מיום 16.7.67.

בהתאם לכתב מינויה התרכזה הוועדה באספקטים הכלכליים, החברתיים והחמישבתיים
של הבעיה ולא בצדדיה הפוליטיים והבטחוניים.

בהעדר קביעה רשמית של מדיניות ממשלתית לגבי השטחים לא יכלה הוועדה לנחש
באופן מלא את השמעות הכלכליות, התברתיות וכד' של קו פעולה מוסכם. היא נאלצה לכן
לכרוך את המסקנות של כמה תכניות אלטרנטיביות - תכניות אלו נבחרו ע"י הוועדה לאחר
מגעים עמך. אלטרנטיבות אלה השתנו ממעם למעם תוך כדי עבודה הוועדה, לכן לא נראה הדבר
נכון להשיק מאמצים גדולים בעבור נתוחים טמעים והיא הסתמקה בבדיקות כלליות ובהדגמות
של תכנון מפורט.

כבר בראשית אוגוסט 1967 המליצה הוועדה, על סמך דו"ח של הצוות הכלכלי, על
הקמת משרד של סחר חופשי בין ישראל והשטחים הוך איסור תנועה כוח עבודה וגורמי ייצור
אחרים. היא הציעה את הנחמה הלירה הישראלית כמטבע הוקי בשטחים. כ"כ ראתה הוועדה את
המשך הסחר עם הגדה המזרחית כתומעה חיובית. ~~אנו מציינים שהממשלה פגלה לעצמה את~~
~~ההשקעות הללו וזוהי בי הנטייה איפה את דעת הוועדה בעניין זה.~~

הוועדה סמכה ידיה על מסקנותיו הכלליות של דו"ח הצוות הכלכלי מיום 10.9.67,
אך היה צורך לתאם את נחוני דו"ח זה עם ממצאים חדשים, בעיקר אלה של מסקר האוכלוסין
בשטחים, והאום זה נעשה בדו"ח שהוגש ע"י הצוות הכלכלי ביום 30.12.67.

הדו"ח הנ"ל דן באלטרנטיבות הבאות:

(א) החזרה היקף התעסוקה בטעמים לרמה טבירה תוך מגיעת הרחבת הפער ברמת החיים בין אוכלוסיית הגדה וישראל, ללא שקום מליטי הרצועה.

(ב) מתוח הטעמים תוך כדי העברה הדרגתית של תושבי מהנות המליטים לדיון קבע וקליטתם בתעסוקה.

הנטל הכלכלי הימלי על הספק הישראלי יהיה באלטרנטיבה (א) קטן ואף באלטרנטיבה (ב) מוגבל יחסית.

בשנים הראשונות יש לרכז את הכאמצים במעולות בנייה. במשך הזמן יהול גדול הדרגתי בחלקם של התקשית והשרותים. החקלאות התרום נחות טעמית של התוספת לתעסוקה. לפני נסיעתך לחו"ל בתחילת ינואר 1968 סומק לך, לפי דרישתך, חומר רקע מיוחד על הבעיות הכלכליות של הטעמים המוחזקים והמליטים.

תוועדה רנה בדו"ח הביניים של הצוות ההתישבותי. דו"ח זה מכיל תכנית מקיפה של העברת מליטים מתרצועה לגדה (לפי שתי ברירות: 150 אלף ; 250 אלף) תוך שמירה על עליית רמת חיים טבירה לכל אוכלוסיית הטעמים. התכנית מציינת את דרכי הפיתוח של ענפי הספק העיקריים תוך כדי גיבוש כמה מריווקטים קונקרטיים.

תוועדה טמכה ירה על מסקנות הביניים של הצוות החברתי מיום 10.9.67. לדעת תוועדה יש לבצע מריווקטים לשיקום המליטים בהיקף סוצמטם לעם נסוי, מבלי להכלים את סטרתם המוליטית ובחדגשה אומיים התומניטרי. רצוי לשהף את המליטים ואת אנשי טסו"ת בתכנון המבצעים. חשוב להכין תכניות דיון ביטובים קיימים ולא בהכונים חדשים נטרדיים.

נוסף לעבודה הכללית של הצוות איטרה תוועדה ששה מחקרים של חוקרי הצוות לשם העמקה בבעיות טעמיות. מחקרים אלה נמצאים עתה בשלב סיכום ויועברו אליך לכטיטחזימו.

תוועדה טבורה שהמשך הטפול בבעיות מתוח הטעמים המוחזקים הייב להיעשות ע"י יחידה

טאורגנה לכך בתוך המנגנון הטמטלתי. יחידה זו תטפל בעדכון טתמיד של הנתונים הרלוונטיים ותתאים את עבודתה לצרכים המיוחדים אשר יטתמנו עם התמורות המדיניות לגבי הטעמים. היא תעסוק בעיבוד מריווקטים נוספים ותקדיש את תשומת לבה לשאלות יסוד, כגון: בעית המליטים וההגירה, שלא היה סימק בידי תוועדה לחקרן ביסודיות הדרושה. עם טיום עבודה טמליצה תוועדה על הקמת לאלתר של יחידה כנ"ל.

בברכה ובכבוד רב

אריה דבורצקי
בשם תוועדה לפתוח הטעמים המוחזקים

ט י ו ט א

לכבוד
מר דוד הורוביץ
נגיד בנק ישראל
ירושלים

כבוד הנגיד,

עם סיפמא הרשמי של עבודה הועדה לפיהוח השטחים המוחזקים רציהי להודוח
לך על עזרחה של מחלקת המחקר של בנק ישראל בהעמדה חומר לרשותו של הצוח
הכלכלי ובמיוחר על שהסכמה לאפשר למיכאל ברונזו להחפנות לזמן מה, בעיקר כחדשים
יולי - אוקטובר מעבודה ייעוץ בכנק ישראל לצורך ריכוז עבודה הצוח הכלכלי
של הועדה.

בכרחה,

פרופ" אריה דבורצקי
יו"ר הועדה לפיהוח השטחים המוחזקים

SECRET

TO: SAC, NEW YORK
FROM: SAC, PHOENIX
SUBJECT: [Illegible]

RE: [Illegible]

[Illegible body text]

[Illegible]

[Illegible]

יכול אדם בימינו גם בגיל גבוה להחליף עיסוק על ידי החלפת מקצוע

המכון לפיתוח העבודה והייצור

טלגרמות מחוץ לארץ

שגרירות ישראל בבואנוס איירס:

פצצות גרמו לדליקה בתערוכה בישראלית

שגריר ארגנטינה בארץ מביע צער

קול פלשתיני: נתגלו פצצות שלא התפוצצו בתערוכה

במסגרת פגישתו עם שגריר ארגנטינה בישראל, שר החוץ אביגדור כהנא הודיע כי פצצות שהונחו לתערוכה בארגנטינה, אך לא התפוצצו, נמצאו בארץ. כהנא אמר כי הוא מביע צער על כך, אך הדגיש כי אין זה מקרה נדיר, וכי יש להמשיך ולתמוך בתערוכה.

קול פלשתיני: (צ"ע) המנהל שתי פצצות שלא התפוצצו נתגלו בשטח התערוכה הישראלית בבואנוס איירס שבארגנטינה. שר החוץ אביגדור כהנא אמר כי הוא מביע צער על כך, אך הדגיש כי אין זה מקרה נדיר, וכי יש להמשיך ולתמוך בתערוכה.

קול פלשתיני: (צ"ע) המנהל שתי פצצות שלא התפוצצו נתגלו בשטח התערוכה הישראלית בבואנוס איירס שבארגנטינה. שר החוץ אביגדור כהנא אמר כי הוא מביע צער על כך, אך הדגיש כי אין זה מקרה נדיר, וכי יש להמשיך ולתמוך בתערוכה.

קול פלשתיני: (צ"ע) המנהל שתי פצצות שלא התפוצצו נתגלו בשטח התערוכה הישראלית בבואנוס איירס שבארגנטינה. שר החוץ אביגדור כהנא אמר כי הוא מביע צער על כך, אך הדגיש כי אין זה מקרה נדיר, וכי יש להמשיך ולתמוך בתערוכה.

קול פלשתיני: (צ"ע) המנהל שתי פצצות שלא התפוצצו נתגלו בשטח התערוכה הישראלית בבואנוס איירס שבארגנטינה. שר החוץ אביגדור כהנא אמר כי הוא מביע צער על כך, אך הדגיש כי אין זה מקרה נדיר, וכי יש להמשיך ולתמוך בתערוכה.

קול פלשתיני: (צ"ע) המנהל שתי פצצות שלא התפוצצו נתגלו בשטח התערוכה הישראלית בבואנוס איירס שבארגנטינה. שר החוץ אביגדור כהנא אמר כי הוא מביע צער על כך, אך הדגיש כי אין זה מקרה נדיר, וכי יש להמשיך ולתמוך בתערוכה.

קול פלשתיני: (צ"ע) המנהל שתי פצצות שלא התפוצצו נתגלו בשטח התערוכה הישראלית בבואנוס איירס שבארגנטינה. שר החוץ אביגדור כהנא אמר כי הוא מביע צער על כך, אך הדגיש כי אין זה מקרה נדיר, וכי יש להמשיך ולתמוך בתערוכה.

אבן בפאריס: שלום קבע בגבולות בטוחים, בלי כפייה

שאלת המיראזים בשיחתו עם דברה

פאריס, 26 (צ"ע). שרי החוץ, מר אבא אבן, הגדיר היום כפוי כפייה את המיראזים, כלומר, את השאלה של שיתוף השלום במזרח התיכון. אבן אמר כי הוא מוכן לקבל את השלום, אך רק בתנאים שיהיו בטוחים ובלתי כפויים. הוא הדגיש כי הוא לא יקבל את השלום אם הוא יבוא על חשבון ישראל.

דו"ח תאגיד: סכנה צפויה לשלום העולם

מרכז א.א. 26 (צ"ע). מר אבא אבן, שר החוץ, אמר היום כי הוא חש שמצב העולם הביטחוני הוא סכנה לשלום העולם. הוא הדגיש כי הוא מוכן לקבל את השלום, אך רק בתנאים שיהיו בטוחים ובלתי כפויים.

המרכז החופשי דורש כינוס דחוף של הכנסת

מאת שמואל מאמס, סופר. המרכז החופשי דורש כינוס דחוף של הכנסת כדי לדון על מצב העולם הביטחוני. הוא הדגיש כי הוא מוכן לקבל את השלום, אך רק בתנאים שיהיו בטוחים ובלתי כפויים.

מנגנון המשקיפים אינו כתובת להעברת עצמות שיטנה

מאת סופר המיני. המנגנון המשקיפים אינו כתובת להעברת עצמות שיטנה. הוא הדגיש כי הוא מוכן לקבל את השלום, אך רק בתנאים שיהיו בטוחים ובלתי כפויים.

פצצת בוקר ירדנית לעבר ז'לדה

אתמול בשעה 5.10 בבוקר בוצעה פצצת בוקר ירדנית לעבר ז'לדה. הפצצה נפלה במרחק של כ-10 ק"מ מז'לדה.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו פני ברדה

הלויה תצא מביתה וז' בירושלים היום, יום ו' 27.9.68 בשעה 12.00.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו טובה לוי ז"ל

הלויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 12.00 בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בקריית שאול.

בטאון לבנוני: סוריה סיכלה נסיון להעביר עצמות אלי כהן לישראל

מאת סופר הארץ. נסיון להעביר עצמות אלי כהן לישראל נסכל על ידי סוריה.

אזהרת בריה"מ בלתי רלוואנטית

הפלישה לצ'כוסלובקיה בגלגל, 26 (צ"ע). קיסר ארית, מר אבא אבן, אמר היום כי אזהרת בריה"מ בלתי רלוואנטית.

מריים (מיה) לוינון ז"ל

תובא למנוחות בבית העלמין בכפר שמריהו ביום ששי 27.9.68 בשעה 14.30.

מירקו שפורר ז"ל

הנהלת, צבעי תעשיית צבעים בע"מ. הלוויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 10.00 לפנה"צ בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בנחלת יצחק.

דוד יצחק ביאליק ז"ל

הלוויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 10.00 לפנה"צ בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בנחלת יצחק.

מרת אליציה דלה פרגולה בדונר ז"ל

הלוויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 10.00 לפנה"צ בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בנחלת יצחק.

מרת אליציה דלה פרגולה בדונר ז"ל

הלוויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 10.00 לפנה"צ בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בנחלת יצחק.

מרת אליציה דלה פרגולה בדונר ז"ל

הלוויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 10.00 לפנה"צ בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בנחלת יצחק.

מרת אליציה דלה פרגולה בדונר ז"ל

הלוויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 10.00 לפנה"צ בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בנחלת יצחק.

מרת אתל לדרמן ז"ל

הלוויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 11.30 לפנה"צ בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בקריית שאול.

מריים (מיה) לוינון ז"ל

תובא למנוחות בבית העלמין בכפר שמריהו ביום ששי 27.9.68 בשעה 14.30.

מירקו שפורר ז"ל

הנהלת, צבעי תעשיית צבעים בע"מ. הלוויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 10.00 לפנה"צ בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בנחלת יצחק.

דוד יצחק ביאליק ז"ל

הלוויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 10.00 לפנה"צ בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בנחלת יצחק.

מרת אליציה דלה פרגולה בדונר ז"ל

הלוויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 10.00 לפנה"צ בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בנחלת יצחק.

מרת אליציה דלה פרגולה בדונר ז"ל

הלוויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 10.00 לפנה"צ בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בנחלת יצחק.

מרת אליציה דלה פרגולה בדונר ז"ל

הלוויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 10.00 לפנה"צ בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בנחלת יצחק.

מרת אליציה דלה פרגולה בדונר ז"ל

הלוויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 10.00 לפנה"צ בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בנחלת יצחק.

מרת אליציה דלה פרגולה בדונר ז"ל

הלוויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 10.00 לפנה"צ בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בנחלת יצחק.

מרת אתל לדרמן ז"ל

הלוויה תצא היום, יום ששי ה' בתשרי תשכ"ט (27.9.68) בשעה 11.30 לפנה"צ בבית הלוויה העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א. לביית העלמין בקריית שאול.

נושאים למחקר חברתי

1. סוכנות הסעד וההעסקה

מחקר כלכלי חברתי משולב - בו יכלול:

- א. סקר של פעולות ססו"ת, הערכתן, תוצאותיהן ומחיר פיתוחן או היסולן.
- ב. מחקר על סגל ססו"ת. (כדאי לבנותו כהמשך המחקר בו הוחל), חוץ הדגש על דעותיהם, נכונותם לפעול בכוונים קונסטרוקטיביים ונכונותם לשנוי.
- ג. המגע בין ססו"ת והפליטים. השפעת הפעולות על הפליטים, בעיה החלוח בסעד. מלוי הפונקציות החורגות מתחום פעולת ססו"ת - כגון פעילות פוליטית, אנדוקטרינציה, חיזוק הססטום-קוו.
- ד. החוויה חכניות חדשות והתנאים בהם כדאי ואפשרי לשלבן בפעולות ססו"ת, או לבצען במסגרות אחרות.
- ה. הערכת התוצאות החזויות של פעולות סעד המקבילות לפעולות ססו"ת ומבוצעות על ידי מנגנון ישראלי.

2. מחקר כלכלי-חברתי השואתי של מחנות פליטים

סקר כלכלי של מספר מחנות בגדה וברצועה. הדגש על:

1. המשאבים הכלכליים של המשפחות - ססו"ת
עבודה חוץ
כספי חו"ל
עבודה בתוך המחנה.
2. סקר כח אדם וסקר "מקרי הסעד".
3. מבנה המנהיגות והטמכות.
4. איתור קבוצות מוצא ומשפחות מורחבות והערכת הקשר הממשי בקבוצות אלה.
5. הקשר בין המחנה לבין: ארצות ערב (ירדן)
ישראל
הסביבה הקרובה.
6. מעקב אחרי שנויים עקב השפעת השלטון הישראלי.
7. הנוער, פעילותו, שאיפותיו המקצועיות, מעמדו מול המבוגרים.

3. מחקר השוואתי של ריכוזים עירוניים וכפריים

השאלות למחקר:

1. מעמדה של המנהיגות המטורחית
  2. המעמד הבינוני והאנטליגנציה
  3. "דלת העם" - רמת התארגנותה, השפעתה על מבנה העיר (הכפר)
  4. המגע בין הפליטים ובין האוכלוסיה היציבה בתחום:
כלכלי
פוליטי
חברתי
  5. השפעה המנהיגות הדתית
  6. מגע עם ישראל והממשל
  7. השנויים שחלו בזמן האחרון ואלו הצטויים בקרוב, מתוך שימה לב מיוחדת על:
שינוי בדרישות לשרותים
שנויים במבנה התעסוקה ורמת החיים
שנוי בטושבים ודמויים
שנוי במערכת השכבתית
  8. קבוצות "מיעוט" כגון נוצרים (ערבים)
שומרוניים
דרוזים
ארמנים
- השפעתן, מעמדם, וצפיותיהן מישראל.

הצעת תכנית ליישוב ופיתוח של השטחים המוזקקים
(אומדן ראשון)

ה' 1977

הנחות יסוד

הצעת תכנית הפיתוח לשטחי הגדה המערבית, הרצועה וצפון סיני מושתתת על
הנחות היסוד הבאות:

- (א) כל תכנית פיתוח צריכה להביא בחשבון קודם כל את בסחונה של ישראל בעתיד. חובתנו העליונה היא כלפי הדור הבא אשר ידרש - אולי - לעמוד במבחן הסכוב הרביעי.
- (ב) בעית הפליטים צריכה לבא על פתרונה במקומות המתאימים ראשית בהתחשב עם תנאי הבטחון של מדינת ישראל ושנית בהתאם לתנאים הכלכליים הנוחים ביותר. יש לעודד את הגירת הפליטים לארצות מעבר לים בתעמולה, ארגון ואמצעים.
- (ג) על תכנית הפיתוח להתאים למסגרות הפוליטיות הסבירות והאפשריות.
- (ד) על התכנית להביא בחשבון את ההשלכות הכלכליות והדמוגרפיות הן לגבי האוכלוסיה בגדה וברצועה והן לגבי ישראל. זאת בהתאם למסגרות הפוליטיות האפשריות והסבירות.

עקרי התכנית

תכנית הפיתוח המוצעת מכוננת לתקופה של 10 שנים כלומר 1967 - 1977 ועקריה

הן:

- (א) בקעת הירדן: יצירת חיץ התישבותי לאורך בקעת הירדן מטירת-צבי ועד ים-המלח. חיץ זה יעמוד על 30 ישובים עבריים חקלאיים ועיר חדשה במרכז. סה"כ תכלול האוכלוסיה הכפרית כ-17,000 נפש (2,700 משפחות חקלאיות ו-1,500 משפחות בשרותים) והאוכלוסיה בעיר כ-15,000 נפש. סה"כ אוכלוסיה יהודית 32,000 נפש חוץ 10 שנים. לשם כך יוקצו 100 מיליון ממע"ק מים בשנה וכ-100,000 דונם קרקע לשלחין. החקלאות העברית תהיה מכוננת לנצול התנאים הטבעיים המיוחדים של אזור בקעת הירדן שתעמוד על משקים מתמחים לייצוא. ערך הייצוא החקלאי יגיע לכדי 30 מיליון דולר לשנה, פר"ב
- (ב) יישוב 4,000 משפחות פליטים ערביים ב-15 כפרים רב-גרעיניים והקמת מרכזי שירות חצי-עירוניים. סה"כ תקלט אוכלוסיה ערבית נוספת של 40,000 נפש לערך. לשם כך יוקצאו 50 מיליון ממע"ק מים בשנה להשקאת 35,000 דונם לשלחין. מבנה המשק מותאם לרמת ההכנסה הממוצעת באזורים הכפריים בגדה וקצב גידול הייצור תואם את הקצב החזוי עבור כלכלת הגדה.

מ"מ יוקצו ישובי
חקלאיים
מרכזי שירות
מספר משפחות
מספר דונם
מספר מ"מ

Section 104

Section 105

Section 105

- (1) ...
- (2) ...
- (3) ...
- (4) ...

Section 106

Section 106

- (a) ...
- (b) ...

(ג) מתוך 270 מיליון ממע"ק מים והנתנים לניצול בבקעת הירדן יוקצו 100 מיליון להתישבות היהודית, 50 מיליון לפליטים ועוד 120 מיליון ממע"ק מים יופנו להשקאת השטחים המתאימים אשר בעמקים הפנימיים של הגדה.

(א) הגדה המערבית: הקצאת 120 מיליון ממע"ק מים לפיתוח חקלאי; 80 מיליון ממע"ק מים לאינטנסיפיקציה של החקלאות הערבית הקיימת ו-40 מיליון ממע"ק ליישובן של 4,000 משפחות פליטים בעמקים פנימיים; וכן ליצירת מקומות תעסוקה בוספים עבור 10,000 מועסקים בחקלאות. מספר זה תואם את תכנית הפיתוח הכללית.

17

(ב) פיתוח שטחי השליחין בגדה יאפשר לייצר באזור את המוצרים הדרושים לאוכלוסיה גרפה וכן את אלו המיועדים לייצוא לשוק הישראלי (בעקר ירקות) ולשווקי העולם.

(ג) גידול התוצר החזוי בגדה הוא בתחום של 6%-7% לשנה. גידול כוח העבודה (פרט לחקלאות) יהיה בתחום 48,000 מועסקים בפרנסות מחוץ לחקלאות. מספר זה תואם את מבנה התעסוקה החזוי בהתאם לרובי הסבעי, קליטת 5,000 משפחות פליטים בהתישבות עירונית.

17

(א) צפון סיני: צפון סיני יהיה מיועד לקליטת כל הפליטים אשר ברצועת עזה כיום וכן את מרבית הרבוי הסבעי החזוי במשך 10 השנים. עקר הפיתוח יתרכז במשולש רפיח - אל-עריש - אבו-עגילה. אל-עריש תשמש מרכז עירוני עם מתקני במל מתאימים.

(ב) לצורך ההתישבות החקלאית בצפון סיני יופנו בשלב ראשון (עד 7 שנים) 60 מיליון ממע"ק מים מן המפעל הארצי הישראלי ובשלב שני עוד 105 מיליון ממע"ק מים ממפעל התפלה אשר יבנה בישראל. מחיר המים הממוצע - בהנחה של מימון בין-לאומי בלי רבית - יהיה במקום 15 אגורות לערך.

17

(ג) סה"כ תקלוט ההתישבות בצפון סיני 270,000 גפש מהן 115,000 בחקלאות והיתר בשרותים, מפעלים ופרנסות עירונית. מספר זה תואם את כל הפליטים אשר יעברו מן הרצועה וכן את עודף הגידול הסבעי אשר לא יוכל להקלט ברצועה גרפה. התישבות זו יכולה להוות "חי הברשא את עצמו" מבחינה כלכלית.

17

(2) The Board shall have the authority to suspend or revoke the license of any person who is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, if the Board finds that such person has been guilty of any of the following offenses:

(a) Section 101 (1) Any person who is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, shall be deemed to be a broker or agent for the sale of securities, if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, and if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, and if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities.

(2) Any person who is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, shall be deemed to be a broker or agent for the sale of securities, if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, and if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, and if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities.

(3) Any person who is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, shall be deemed to be a broker or agent for the sale of securities, if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, and if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, and if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities.

(4) Section 102 (1) Any person who is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, shall be deemed to be a broker or agent for the sale of securities, if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, and if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, and if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities.

(2) Any person who is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, shall be deemed to be a broker or agent for the sale of securities, if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, and if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, and if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities.

(3) Any person who is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, shall be deemed to be a broker or agent for the sale of securities, if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, and if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities, and if he is engaged in the business of acting as a broker or agent for the sale of securities.

- רצועת עזה: (א) 40 מיליון ממע"ק מים יוקצו מן המוביל הארצי לכסוי שאיבת-יתר וצריכת המטעים הצעירים.
- (ב) מרביתם של הפליטים וכן של הרבוי הטבעי ברצועה יתישבו בצפון סיני כמפורט לעיל.
- (ג) יוקמו 4-5 ישובים יהודים בתחום הרצועה בעקר בסביבות רפיח.
- (ד) המערכת הכלכלית של הרצועה תשולב בכלכלת ישראל.

- ישראל: (א) כלכלת ישראל תותאם בהדרגה - תוך 3-4 שנים - להנהגת סחר חפשי עם הגדה וצפון-סיני. תאום זה יהיה כרוך בעקר בשנויים בהתישבות החקלאית. הפנית כוח ייצור חקלאי להתישבות בעמק הירדן תקל על הדבר.
- (ב) השנויים בייצור החקלאי בישראל - פרט להתישבות החדשה אשר בבקעת הירדן - והפנית שספונות החורף של הירמוק לכנרת יאפשרו הקצאת 100 מיליון ממע"ק של מים מן המוביל הארצי לפיתוח צפון סיני וכסוי שאיבת-היתר וצרכי המטעים ברצועת-עזה.
- (ג) לקראת שנת 1974 יפעל מתקן התפלה דו-תכליתי אשר יספק כ-220 מיליון ממע"ק מים (105 לצפון סיני והמותר לצרכי ישראל כולל הרצועה) ו-200-300 מגוואט חשמל עבור ישראל ובתנאים מסוימים גם עבור פיתוח הגדה.
- (ד) יוקמו 15 ישובים חקלאיים נוספים בחבל הבשור וחלקם בערבה לשם חזק ובצור גבולותינו. והגדלת שטחי ההדרים והמטעים טוב-טרופים לצרכי ייצוא.
- (ה) יוקמו 10-12 ישובים לאורך הגבול הסורי ובגליל העליון בהתאם לצרכים הנסחזניים וישוביים שם.
- (ו) לא התיחסנו בתכנית זו לבעית הרמה הסורית בשל חוסר נתונים מספיקים.

המסגרות הפוליטיות

- (א) לדעתנו יש להמנע ככל האפשר מספוח שטחים אשר יביא להגדלה של המיעוט הערבי בישראל. משום כך הובא בחשבון רק ספוחה של רצועת-עזה לפי הפרטים המובאים קודם. אף ענין זה ראוי לו שיבדק במטרה למצא פתרון אחר.
- (ב) אזור החיץ בבקעת הירדן יהווה חלק בלתי נפרד ממדינת ישראל. משום כך יתוכנן ישוב הפליטים שם ממערב לאזור זה.
- (ג) הסכם עם מצרים (דבר שאינו נראה סביר בתנאים של היום) יהיה קשור עם פרוז חצי האי סיני. הקמת 'מחוז צפון-סיני' אשר קיומו על אספת מים מישראל רק יבטיח ביתר תוקף את בסחוננו.

(ד) הסכם עם ירדן - אם אמנם יבא - יהיה כרוך בנתוקה של מדינה זו מתחום השפעתה של מצרים. במקרה כזה אפשר יהיה להחזיר את הגדה לירדן. החיץ הישראלי בבקעת הירדן יבטיח את פרוזה של הגדה. במקרה כזה אפשר יהיה גם להבטיח את הרציפות הטריטוריאלית בין שתי גדות הירדן באמצעות מזרון ברוחב קטן שיעבור דרך אזור החיץ הישראלי.

בנסיבות מטוימות אפשר יהיה להציע את ספוחו של "מחוז צפון סיני" לממלכת ירדן על עיר הנמל אל-עריש. הקשר אל המחוז יתנהל בדרך היס מעקבה.

(ה) בהעדר הסכם עם ירדן אפשר יהיה להקים "מדינה פלסטינאית" בגדה ולספח אליה - עד להסכם אחר עם מצרים - את "מחוז צפון-סיני". הקשר ביניהן יערך באמצעות כביש מיוחד אקס-טריטוריאלי - דרך ישראל.

תזכיר זה הנו בבחיבת אומדן ראשון בלבד והנו טעון למוד נוסף מכל בחינותיו. בשל כך נמצעו - בשלב זה - מהכנס לכל הבעיות הכלכליות והכספיות הכרוכות בהצעה הנוכחית.

רענן ויץ

ירושלים השלמה
תחילת אוגוסט 1967.

- לוטה נספחים: (א) אזור החיץ בבקעת הירדן.
(ב) התישבות פליטים בבקעת הירדן.
(ג) מסגרת פיתוח וקליטה בגדה המערבית.
(ד) מחוז צפון סיני.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records. It emphasizes that these records are essential for the proper functioning of the organization and for the protection of its interests. The text also mentions the need for regular audits and reviews to ensure that the records are up-to-date and reliable.

In addition, the document highlights the role of the management in ensuring that the records are properly maintained. It states that the management should be responsible for providing the necessary resources and support for the record-keeping process. This includes training staff and providing them with the tools and equipment they need to do their jobs effectively.

Finally, the document concludes by stating that the records are a valuable asset of the organization and should be treated as such. It advises that the records should be protected from loss, damage, and unauthorized access. This can be achieved through the implementation of appropriate security measures and the use of fire-resistant storage facilities.

Page 12

References:
1. [illegible]
2. [illegible]

2. [illegible]
- a) [illegible]
  - b) [illegible]
  - c) [illegible]
  - d) [illegible]

א. אזור החיץ בבקעת הירדן

1. מים וקרקע: מתוך 270 מיליון ממע"ק מים הניתנים לניצול בבקעת הירדן (ראה "תכנית ליישוב חקלאי של פליטים בשטחים המוחזקים ע"י צ.ה.ל" דו"ח המרכז לתכנון ותה"ל מיום 20 ליולי 1967, וכן דו"ח המהנדסים ציר ומלמד מאוגוסט 1967 יוקצו 100 מיליון ממע"ק מים להתישבות יהודית שתוקם באזור זה. ועוד 50 מיליון ממע"ק מים להתישבות פליטים בבקעה.

120 מיליון ממע"ק מים בוספים ישמשו לאינטגרציה של המשק החקלאי הערבי ביישובי הגדה הקיימים וליישוב מספר מסוים של פליטים.

שטח הקרקע עליו תבוצע ההתישבות היהודית יהיה 100,000 דונם, הראויים לעיבוד ללא הכשרה מיוחדת או אחרי הכשרה קלה, או שטיפה.

2. היקף ההתישבות החקלאית: כפי שנראה להלן מהמבנה הסכמתי המוצע של סיפוי המשק יהיו דרושים ליחידת משק 33 דונם אדמת שלחין נכ-35,000 ממע"ק מים. בהתאם לכמויות אלו אפשר יהיה ליישב באזור בקעת הירדן 2,700 משפחות חקלאיות שהן כ-12,000 נפש. בהנחה שכפר חקלאי ימנה מס' 80-120 משפחות חקלאיות יוקמו באזור 30 ישובים. בוסף לכך תהיינה בכל ישוב 30%-50% של משפחות לא-חקלאיות.

3. התישבות לא חקלאית: ההתישבות הלא חקלאית תהיה מורכבת ממרכזי שרות לחקלאים ומעיר מרכזית. הללו יוכלו להגיע תוך תקופת הפיתוח לאוכלוסייה של עד 15,000 נפש. בשלב מאוחר יש להביח שהעיר תפתח מעבר לתחום זה. סה"כ האוכלוסייה באזור יהיה בשלב הנדון - 32,000-35,000 נפש.

4. ענפים חקלאיים: תכנית הייצור החקלאי באזור תתבסס בעיקר על גידולים שמחוץ לעונה לייצוא. אלה יכללו בעיקר ירקות, פירות (ענבים, בננות) וגידולים אינטגרטיביים מיוחדים כמו פקעות, תות שדה וכדומה. היות ועיקר הגידולים יהיו בחורף חושב ניצול השטח לפי גידול אחד במוצע לשנה, כלומר מקדם ניצול של 100%. מקדם זה יכול - כמובן - להיות יותר גדול אולם ענין זה טעון בחינה בעתיד. להלן סוגי הגידולים העיקריים

49,000 דונם	ירקות (עגבניות, סולגניים אחרים, גזר, דלועים) ומלונים
" 18,000	מסעי גפן ובננות
" 4,000	גידולים אינטגרטיביים מיוחדים: פרחים, פקעות תות שדה
" 19,000	שדות
90,000 דונם	סה"כ לעיבוד
10,000 דונם	חצרות משק, מיבנים וכו'
" 100,000	סה"כ שטח

ה-ניצול?

STATE OF TEXAS

COUNTY OF DALLAS

Know all men by these presents, that I, the undersigned, do hereby certify that the following is a true and correct copy of the original as the same appears in the records of the County of Dallas, State of Texas, to-wit:

That the original is a copy of the original as the same appears in the records of the County of Dallas, State of Texas, to-wit:

That the original is a copy of the original as the same appears in the records of the County of Dallas, State of Texas, to-wit:

That the original is a copy of the original as the same appears in the records of the County of Dallas, State of Texas, to-wit:

That the original is a copy of the original as the same appears in the records of the County of Dallas, State of Texas, to-wit:

That the original is a copy of the original as the same appears in the records of the County of Dallas, State of Texas, to-wit:

That the original is a copy of the original as the same appears in the records of the County of Dallas, State of Texas, to-wit:

5. הייצור החקלאי וערכו:

41.5	מיליון ל"י	=	850	א ל"י	=	49,000	ד' ירקות ומלובים
15.3	"	=	850	א מטעים		18,000	ד' מטעים
5.7	"	=	300	א שובים		19,000	ד' שובים
8.0	"	=	2,000	א גידולים אינטנסיביים		4,000	ד' גידולים אינטנסיביים
70.5	מיליון ל"י						א מיוחדים
ס"ה ערך התפוקה							

בהנחה שמחיר המים 10-12 אגורות תגענה הוצאות הייצור (למעט עבודה) לכדי 32.2 מיליון ל"י כדלקמן:

19.6	מיליון ל"י		400	א ל"י		49,000	ירקות ומלובים
6.3	"		350	א מטעים		18,000	ד' מטעים
4	"		1,000	א גידולים אינטנסיביים		4,000	ד' גידולים אינטנסיביים
2.3	"		120	א שובות		19,000	ד' שובות
32.2	מיליון ל"י						ס"ה הוצאות ישירות

העודף ברוטו יהיה איפוא 38.3 מיליון לירות כדלקמן:

70.5	מיליון ל"י						סה"כ ערך התפוקה
32.2	"						תשומה ישירה
38.3	מיליון ל"י						עודף ברוטו

6. הייצור לייצוא וערכו: רוב התוצרת החקלאית תיועד לייצוא ורק העדפים

שאינם ראויים לייצוא יופנו לשוק המקומי. שער הייצוא החזוי הוא כדלקמן: בירקות - 60%; פירות 75%; גידולים אינטנסיביים מיוחדים 75%. בהתאם לכך יגיע ערך הייצוא בדולרים בשער המשק לכדי 29 מיליון דולר ואילו ערך הייצוא פו"ב יהיה 30 מיליון דולר כדלקמן:

ערך הייצוא פו"ב - \$	ערך תוצרת הייצוא ב\$ בשער המשק	שטח בד'	סוג התוצרת
16.5	9.2	49,000	ירקות ומלובים
6.0	4.5	18,000	פירות
3.7	2.3	4,000	פרחים, תות שדה וכו'
3.7	2.6	19,000	שובות
29.9	18.6	90,000	סה"כ

7. גובה ההכנסה, ומספר יחידות המשק: ההכנסה המתוכננת ליחידת משק

מבוססת על תחזית ההכנסה בתום תקופה של כ-10 שנים, כלומר בשנת 1977.

בהתאם לדו"ח בנק ישראל לשנת 1966 הגיע השכר הממוצע לפועל תעשייה

באותה שנה ל-540 ל"י לחודש ובשרותים ציבוריים (פקידות וכו') לכדי 600 ל"י

לחודש. השכר השנתי של עובדים אלה היה איפוא 6,480 בתעשייה ו-7,200 ל"י בשרותים.

אם בצא מתוך העקרון שהכנסת החקלאי בעיר צריכה להיות תואמת את הכנסת המפרנס הממוצע בעיר כי אז היתה הכנסתו צריכה לעמוד כיום על כ-6,700 ל"י בשנה.

בהנחה ששעור העליה בהכנסות ב-10 השנים הקרובות יהיה ממוצע 2,5% לשנה נגיע להכנסה מצטברת של 10,000 ל"י לערך בשנת 1977. ההכנסה של 10,000 ל"י לשנה נטו מצריכה עודף ברוטו של כ-14,000 ל"י. כדי לאפשר לכל יחידת משק הכנסה של כ-14,000 ל"י עודף ברוטו, ובהסתמך על ההכנסה הכוללת החזויה באזור שהיא 38.3 מיליון ל"י, אפשר יהיה ליישב באזור הגדרן 2,700 יחידות משק חקלאיות.

8. פירוט סיפוט המשק: סיפוט המשק המתוכנן לאזור הוא כאמור משק ייצוא. מכסת הקרקע למשפחה לפי 14,000 ל"י לעיבוד ו-2,700 משפחות היא כ-33 דונם. להלן מבנה המשק, תצרוכת המים והעבודה:

<u>ק ר ק ע :</u>	
35 דונם	סה"כ קרקע לעיבוד
" 26,5	גידולי שדה
" 6,5	מסעים
" 2	בית וחצר
35,000 ממע"ק.	<u>מ י ט :</u>

פירוט הגידולים

גידולי שדה:

18 דונם	ירקות ומלונים
" 1.5	גידולים אינטנסיביים מיוחדים (פרחים, פקעות, תרת שדה וכו')
26,5 דונם	<u>" 7.0</u> גידולי שדה שונים אחרים

מסעים:

6.5 דונם	ענבים לייצוא, בננות, תמרים
33.0 דונם	ס"ה שטח עיבוד

תצרוכת המים:

18,000 ממע"ק	18 ד' ירקות ומלונים א 1,000 ממע"ק
" 1,500	" 1,000 א 1.5 ד' פרחים וכו'
" 9,700	" 1,500 א 6.5 ד' מסעי ייצוא
" <u>4,800</u>	" 700 א 7.0 ד' שונות
" 34,000	ס"ה לגידולים
" <u>1,000</u>	צרכי בית
35,000 ממע"ק	ס"ה תצרוכת מים
=====	

סה"כ י"ע בשנה	י"ע לד'	ש ט ח	תצרוכת העבודה
220	12	18	ירקות, מלובים וכו'
52	35	1.5	פרחים, פקעות וכו'
24	34	7	שובות
<u>96</u>	15	<u>6.5</u>	מטעים
392		33	סי"ה
===		==	

עודף ברוטו	סי"ה תשומה	סי"ה תפוקה	תפוקה לד'	שטח	הגידול
8,100	7,200	15,300	850	18	ירקות, מלובים
1,500	1,500	3,000	2,000	1,5	פרחים, פקעות וכו'
1,260	840	2,100	300	7	שובות
<u>3,250</u>	<u>2,275</u>	<u>5,525</u>	<u>850</u>	<u>6,5</u>	מטעים
14,110	11,815	25,925		33	סי"ה
=====	=====	=====		==	

ב. התישבות פליטים במקעת הירדן

1. מים וקרקע להתישבות הפליטים יוקצו כ-50 מיליון ממע"ק מים
וכ-50,000 דונם.

2. היקף ההתישבות החקלאית: לפי המבנה הסכמטי המוצע להלן של סיפור
המשק יהיו דרושים ליחידת משק 12.5 דונם ו-12,000 ממע"ק מים. בהתאם לכמויות
אלה אפשר ליישב במקעת 4,000 משפחות ובהנחה שכפר רב גרעיני ימנה כ-300 יח'
יוקמו 12-15 כפרים עם 25,000 בפש.

3. התישבות לא חקלאית: תהיה מורכבת ממרכזי שירותים חקלאיים שיגיעו
בשלב א' (8-10 שנים) לאוכלוסיה של 10,000 בפש. ס"ה האוכלוסיה בשלב א' באזור
כ-35,000 בפש.

4. ענפים חקלאיים: התכנית החקלאית באזור תתבסס על ייצור המיועד
לצרכי משפחת החקלאי ובחלקה על תוספת לשיווק. אמנם תנאי האקלים והקרקע מאפשרים
לפתח גידולי ייצוא מחוץ לעונה אך הקשיים בהכשרת המתישבים לסוג זה של חקלאות
מגבילים את האפשרויות. הענפים המוצעים לפיתוח במגבלה של 30 מיליון ממע"ק מים
(לפי מכסה ממוצעת של 1,000 ממע"ק מים לדונם גידול) גידולי שדה (ירקות, קטניות,
גרעינים, מקשה וכו') 28,000 ד'
מטע מעורב (זיתים וענבים, סובטרופיים) 16,000 ד'
שוניות (משק חצר וכו') 6,000 ד'
50,000 ד'

5. הייצור החקלאי - תפוקה והכנסה: ערך הייצור החקלאי הכולל יגיע ל-
16.6 מיליון ל"י וההכנסה הנקיה ל-7.6 מיליון ל"י לפי הפרוט דלקמן:

מיליון ל"י	ס"ה הנשאר במיליון ל"י	תשומה לד'	ס"ה תפוקה במיליון ל"י	תפוקה לד' בל"י	דונם	
3.4	5	180	8.4	300	28,000	גידולי שדה
2.6	3	185	5.6	350	16,000	מטעים
<u>1.6</u>	<u>1</u>	170	<u>2.6</u>	430	<u>6,000</u>	משק חצר
7.6	9		16.6		50,000	ס"ה

ג. מסגרת פיתוח וקליטה בגדה המערבית

1. כללי: כפי שראינו לעיל, הוצע להקצות 100 מיליון ממע"ק מים מתוך

270 מיליון ממע"ק מים המצויים בגדה להתישבות יהודית ולהשאיר 170 מיליון ממע"ק מים לאינטנסיפיקציה של החקלאות הלא יהודית וכן ליישוב מספר מתאים של בבקעת הירדן פליטים אבטמקים הפנימיים שבגדה המערבית. חקלאות זו של הגדה צריכה לטפח ירקות שריים לשימוש אוכלוסית המדינה במקום שטחי ירקות אשר יצומצמו במקומות שונים במדינה בעקב הפניית מים מהמאזן הארצי להצועת-עזה ולהתישבות בסיני.

2. חלוקת תוספת המים בגדה: מתוך 120 מיליון ממע"ק מים שיופנו לגדה עצמה

מוצע לייעד כ-80 מיליון ממע"ק מים לשם אינטנסיפיקציה של המשקים הקיימים וקליטת חלק של הרבוי הטבעי בעמקים הפנימיים ואילו 40 מיליון ממע"ק מים ליישוב פליטים בעמקים הפנימיים של הגדה.

3. הייצור החקלאי החזוי: בהתאם לתכנית 5 השנים 1965/7 - 1970/71 יגיע

הביקוש לירקות בישראל בתום התקופה לכדי 620,000 מיליון שיגודלו על שטח של 223,000 דונם ויצרכו 107 מיליון ממע"ק מים. חלק מייצור זה מוצע להעביר לגדה. נקודת המוצא של החישוב הבא היא שהגדה מייצרת כיום את תצרוכתה בירקות ותגדיל את הייצור הדרוש לתושבי הגדה לפי גידול האוכלוסייה. הייצור הנוסף שיבוא בעקב האינטנסיפיקציה האמורה יופנה לכן ברובו לאוכלוסייה של מדינת ישראל שלפני מלחמת ששת הימים. דבר זה יאפשר להגדיל את שטחי הירקות בשלחין בגדה בכדי 120,000 דונם; בהתאם ליבולים החזויים לאזור זה יגיע הייצור משטח זה לכדי 250,000 טון. האינטנסיפיקציה בגדה תאפשר בדרך זו לצמצם את ייצור הירקות בשטח מדינת ישראל שמלפני מלחמת ששת הימים מכ-620,000 טון עד ל-470,000 טון. הישגים העבריים שיצמצמו את ייצור הירקות יעברו לייצור גידולים מיוחדים הנותנים הכנסה גבוהה ליחידת שטח קטנה (גידולים חסריים לייצוא, פרחים וכו').

820
470
350

כתוצאה מאינטנסיפיקציה של החקלאות בגדה תגדל התעסוקה בחקלאות. העברת

120,000 דונם לגידול ירקות בשלחין תגדיל את התעסוקה בכ-1,080,000 ימי עבודה נטו, אחרי הפחתת ימי העבודה הנוכחיים בשטח כזה המעובד כיום בבעל. (החישוב הוא לפי 9 ימי עבודה בוספים ע"י העברת גידולי בעל לגידול ירקות בשלחין) תוספת של 60 מיליון ממע"ק מים לגידולים אחרים בגדה (מטעים וכו') תאפשר להרחיב את שטחם של גידולים אלה בכ-100,000 דונם ולהגדיל את התעסוקה בהר במיליון ימי עבודה. (תוספת נטו של 8-12 ימי עבודה לדונם מטע או גידול שדה שלחין במחזור). בטה"כ תביא איפוא האינטנסיפיקציה בגדה המערבית לתוספת של שני מיליון ימי עבודה בשנה, שמשמעותו קליטה של 10,000 מועסקים בוספים בחקלאות. 40 מיליון ממע"ק מים שיופנו לוקמת התישבות חקלאית של פליטים יאפשרו ליישב בחקלאות כ-4,000 משפחות בוספות - שהן כ-6,000 עובדים (למעט עבודת בשים).

4. מבנה התעסוקה החזוי: בהתאם לנתונים שנאספו בדבר התעסוקה והאבטלה

בגדה עד למלחמת ששת הימים מתברר ששעור האבטלה בגדה היה גמון ביותר ולא הגיע אלא לכדי 6-7 אחוזים מהשיירים לכוח העבודה. מסתבר איפוא שמרביתם של הפליטים עברו לפחות באופן חלקי. כמובן שעתה, לאחר כבוש הגדה גדלה מאד האבטלה בגלל הפסקת הפעילות הכלכלית, החקלאות הוא הענף שבו האבטלה היא מועטה ביותר.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

The first part of the history of the United States is the period from the discovery of the continent by Christopher Columbus in 1492 to the beginning of the American Revolution in 1776. During this period, the British colonies were established and grew in number and size. The colonies were subject to the laws of the British Parliament, but they began to assert their independence and to demand more rights for themselves.

The second part of the history of the United States is the period from the beginning of the American Revolution in 1776 to the end of the Civil War in 1865. During this period, the United States fought a long and bloody war for independence from Great Britain. The war was followed by a period of reconstruction and the establishment of a new government.

The third part of the history of the United States is the period from the end of the Civil War in 1865 to the present. During this period, the United States has experienced a period of rapid growth and development. The country has become a world power and has played a leading role in the world. The United States has also experienced a period of social and economic change, including the rise of the Industrial Revolution and the Great Depression.

The fourth part of the history of the United States is the period from the end of World War II in 1945 to the present. During this period, the United States has become a superpower and has played a leading role in the world. The country has also experienced a period of social and economic change, including the Civil Rights Movement and the Vietnam War.

The fifth part of the history of the United States is the period from the end of the Vietnam War in 1975 to the present. During this period, the United States has continued to play a leading role in the world. The country has also experienced a period of social and economic change, including the end of the Cold War and the rise of the Internet.

לפי הנתונים הזכוכיים (דו"ח של ח. טמיט "תחזית כח אדם בגדה המערבית" 30 ביולי 1967) יגדל כוח העבודה בגדה מ-155,000 כיום (אחרי מלחמת ששת הימים) עד 215,000 ב-1970 בתום עשר שנים. כוח העבודה בחקלאות שהוא עתה 68,000 איש יגדל עד 80,000.

הנחבו גידול של 3.5% באוכלוסיה וגידול של 6-7% בתוצר הכולל לשנה וערכבו אומדן של ההשלכות שיש לגידול כזה בתוצר של מבנה התעסוקה. כתוצאה של אומדן זה הגענו למספרים הבאים: מספר המועסקים בחקלאות יגדל בעשור הקרוב ב-16,000 עובדים. את הגידול האחר בכוח העבודה (פרט לחקלאות) ושנאמד ב-48,000 עובדים, וכן את תוספת התעסוקה שתדרש עבור אלה שהיו עד למלחמת ששת הימים בבחינת עובדים אך למעשה עבדו רק באופן חלקי - יהיה צורך להעסיק בעיקר בפרנסות שאין חקלאיות במישרין. לחלק קטן מהם אפשרות להגביר את תעסוקתו ופרנסתו גם בחקלאות, ע"י שיפורים שונים ברוסף לאינטנסיפיקציה שהזכרנו לעיל. אולם עקר הקליטה יהיה בסקטור השרותים, במלאכה ובתעשייה על כל ההשלכות הנובעות מכך.

הנחבו גידול של 3.5% באוכלוסיה וגידול של 6-7% בתוצר הכולל לשנה וערכבו אומדן של ההשלכות שיש לגידול כזה בתוצר של מבנה התעסוקה. כתוצאה של אומדן זה הגענו למספרים הבאים: מספר המועסקים בחקלאות יגדל בעשור הקרוב ב-16,000 עובדים. את הגידול האחר בכוח העבודה (פרט לחקלאות) ושנאמד ב-48,000 עובדים, וכן את תוספת התעסוקה שתדרש עבור אלה שהיו עד למלחמת ששת הימים בבחינת עובדים אך למעשה עבדו רק באופן חלקי - יהיה צורך להעסיק בעיקר בפרנסות שאין חקלאיות במישרין. לחלק קטן מהם אפשרות להגביר את תעסוקתו ופרנסתו גם בחקלאות, ע"י שיפורים שונים ברוסף לאינטנסיפיקציה שהזכרנו לעיל. אולם עקר הקליטה יהיה בסקטור השרותים, במלאכה ובתעשייה על כל ההשלכות הנובעות מכך.

THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS, WASHINGTON, D. C. 20540
NBS MONITORING SYSTEM (NBSMS) FOR THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS
NBSMS MONITORING SYSTEM (NBSMS) FOR THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS
NBSMS MONITORING SYSTEM (NBSMS) FOR THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS

THIS SYSTEM IS A MONITORING SYSTEM FOR THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS
NBSMS MONITORING SYSTEM (NBSMS) FOR THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS
NBSMS MONITORING SYSTEM (NBSMS) FOR THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS
NBSMS MONITORING SYSTEM (NBSMS) FOR THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS
NBSMS MONITORING SYSTEM (NBSMS) FOR THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS
NBSMS MONITORING SYSTEM (NBSMS) FOR THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS
NBSMS MONITORING SYSTEM (NBSMS) FOR THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS
NBSMS MONITORING SYSTEM (NBSMS) FOR THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS
NBSMS MONITORING SYSTEM (NBSMS) FOR THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS
NBSMS MONITORING SYSTEM (NBSMS) FOR THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS

מחוז צפון סיני

1. קרקע וסיים: שטחי הקרקע הראויים לעיבוד בצפון סיני באזורי רפיח - אל עריש הם גרובים וגורם הקרקע אינו מהווה איפוא מגבלה. תכנית אספקת המים המוצעת מבוססת על הקצבת 205 מיליון ממע"ק מיט לאזור זה כדלקמן:

מיט ממתקני התפלה	105 מיליון ממע"ק לשנה
מיט ממאזן המים הארצי	100 " " "
ס"ה	205 מיליון ממע"ק לשנה
מהם לפיתוח מחוז צפון סיני	165 מיליון ממע"ק
לכסוי עודף שאיבה ברצועה	40 " "
ס"ה	205 " "

מחיר המים חושב לפי 15 אגורות לממע"ק מיט, במקום.

2. היקף ההתישבות החקלאית: כפי שנראה להלן מבוססת התכנית החקלאית על 8,700 ממע"ק מיט לשנה ליחידת משק. בהתאם לכך אפשר יהיה ליישב באזור 19,000 משפחות חקלאיות שהן 115,000 בפש.

3. היקף ההתישבות הלא חקלאית: ההתישבות הלא חקלאית אשר תקום מסביב ליישובים החקלאיים והדרושה לשם הספקת שרותים, מסחר וכו' לחקלאים היא בשעור של 55,000 בפש לערך. ההתישבות העירונית הדרושה לשם יצירת סטרוקטורה תעסוקתית רצויה היא 100,000 בפש. בסה"כ תהיה איפוא ההתישבות בסיני כדלקמן:

19,000 משפחות חקלאיות	115,000 בפש
שרותים ישירים לחקלאים	" 55,000
פרנסות עירוניות	" 100,000
ס"ה אוכלוסיה	270,000 בפש

4. ענפים חקלאיים: התכנית החקלאית באזור תחבטס בחלקה על ייצור המיועד לצרכי משפחת החקלאי ובחלקה על תוצרת לשיווק. אמנם, תנאי האקלים והקרקע מאפשרים לפתח גידולי ייצוא מחוץ לעונה אך הקשיים בהכשרת המתישבים לסוג זה של חקלאות מגבילים את האפשרויות. הענפים המוצעים לפיתוח, במגבלה של 165 מיליון ממע"ק מיט (מכסה של כ-700 ממע"ק לדובם גידול) הם כדלקמן:

גידולי שדה (ירקות, בטנים, קטניות, מקשה וכו')	133,000 דובם
מטע מעורב (ענבים, זיתים, שקדים, הדסים)	" 76,000
שובות (משק חצר, מספוא וכו')	" 28,000
ס"ה	285,000 דובם

STATE OF TEXAS

1917

I, JOHN W. BROWN, County Clerk of the County of TEXAS, do hereby certify that the following is a true and correct copy of the original as the same appears in the records of said County:

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

I, JOHN W. BROWN, County Clerk of the County of TEXAS, do hereby certify that the following is a true and correct copy of the original as the same appears in the records of said County:

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

I, JOHN W. BROWN, County Clerk of the County of TEXAS, do hereby certify that the following is a true and correct copy of the original as the same appears in the records of said County:

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

I, JOHN W. BROWN, County Clerk of the County of TEXAS, do hereby certify that the following is a true and correct copy of the original as the same appears in the records of said County:

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

JOHN W. BROWN, County Clerk

5. הייצור החקלאי - תפוקה והכנסה: ערך הייצור החקלאי הכולל יגיע לכ-78.6 מיליון ל"י ואילו ההכנסה הנקיה עשויה להיות כ-36 מיליון ל"י. להלן אומדן התפוקה וההכנסה בחקלאות.

ס"ה כ הכנסה מיליוני ל"י	ס"ה כ תשומה מיליוני ל"י	תשומה לד' בל"י	ס"ה תפוקה מיליון ל"י	תפוקה לד' ל"י	שטח ד'	סוג הענף
16	24	180	40	300	133,000	גידולי שדה
12.5	14.1	185	26.6	350	76,000	מטעים
<u>7.2</u>	4.8		<u>12</u>		<u>28,000</u>	משק חצר (כולל בע"ח)
35.7			78.6		237,000	

6. גובה ההכנסה ומספר יחידות המשק: גובה ההכנסה המתוכננת היא כ-600-650 דולר למשפחה בשנה. זאת בהסתמך על ההכנסה כיום ברצועה והתחזית לעלית הצפויה בהכנסה. כיום מגיעה ההכנסה לנפש ברצועה ל-125 דולר ואילו שכר פועל קבוע המפרנס משפחה כ-500 דולר לשנה. בהנחה שבשנים הקרובות צפויה עליה בהכנסה קבענו את טיפוסי המשק בשלבי ההתחלה ל-600 - 650 דולר (כ-1,900 ל"י). בהתאם לקביעה זו ולתכנית החקלאית העומדת על הכנסה כוללת של 36 מיליון ל"י, מספר המשפחות החקלאיות באזור הפיתוח יעמוד על 19,000.

7. טיפוס המשק: ס"ה כ קרקע ליחידה 12.5 דונם
 " 7 גידולי שדה
 " 4 מטעים
 " 1.5 משק חצר

8,700 ממע"ק מים ליחידה בשנה.

פירום הגידולים: גידולי השדה יהיו ירקות, קטניות, גידולי תעשייה שונים (בעיקר לשמן), המטעים יהיו: זיתים, שקדים, הדורים וכו'.

תפוקה והכנסה בל"י ליחידת משק:

ס"ה כ הכנסה ל"י	ס"ה כ תשומה	תשומה לד'	ס"ה תפוקה	תפוקה לד'	שטח ד'	הענף
840	1,260	180	2,100	300	7	גדולי שדה
660	740	185	1,400	350	4	מטע
<u>400</u>						משק חצר
1,900						ס"ה

18-6-23
The first part of the report is devoted to a description of the work done during the first part of the year. The second part is devoted to a description of the work done during the second part of the year.

Year	Month	Days	Hours	Minutes	Seconds	Total
1923	Jan	31	240	00	00	240
1923	Feb	28	224	00	00	224
1923	Mar	31	240	00	00	240
1923	Apr	30	240	00	00	240
1923	May	31	240	00	00	240
1923	Jun	30	240	00	00	240
1923	Jul	31	240	00	00	240
1923	Aug	31	240	00	00	240
1923	Sep	30	240	00	00	240
1923	Oct	31	240	00	00	240
1923	Nov	30	240	00	00	240
1923	Dec	31	240	00	00	240
1923	Total	365	365	00	00	365

The first part of the report is devoted to a description of the work done during the first part of the year. The second part is devoted to a description of the work done during the second part of the year.

Year	Month	Days	Hours	Minutes	Seconds	Total
1923	Jan	31	240	00	00	240
1923	Feb	28	224	00	00	224
1923	Mar	31	240	00	00	240
1923	Apr	30	240	00	00	240
1923	May	31	240	00	00	240
1923	Jun	30	240	00	00	240
1923	Jul	31	240	00	00	240
1923	Aug	31	240	00	00	240
1923	Sep	30	240	00	00	240
1923	Oct	31	240	00	00	240
1923	Nov	30	240	00	00	240
1923	Dec	31	240	00	00	240
1923	Total	365	365	00	00	365

The first part of the report is devoted to a description of the work done during the first part of the year. The second part is devoted to a description of the work done during the second part of the year.

Year	Month	Days	Hours	Minutes	Seconds	Total
1923	Jan	31	240	00	00	240
1923	Feb	28	224	00	00	224
1923	Mar	31	240	00	00	240
1923	Apr	30	240	00	00	240
1923	May	31	240	00	00	240
1923	Jun	30	240	00	00	240
1923	Jul	31	240	00	00	240
1923	Aug	31	240	00	00	240
1923	Sep	30	240	00	00	240
1923	Oct	31	240	00	00	240
1923	Nov	30	240	00	00	240
1923	Dec	31	240	00	00	240
1923	Total	365	365	00	00	365

8. "מחוז צפון סיני" מסגרת פיתוח כללית

לפי הנתונים הקיימים מגיעה אוכלוסיית הרצועה כולה לכדי 450,000 נפש. מספר הפליטים שאין להם הכנסה פרט לתמיכת האו"ם הוא כ-200,000. כוח העבודה ברצועה היה בשנת 1966 כ-100,000 נפש שמהם 35,000 מובטלים; בקרב אלה שמועסקים גם כן קיימת אבטלה טמוריה בממדים ניכרים.

קצב גידול האוכלוסייה של כ-3.3 - 3 אחוזים לשנה יביא את אוכלוסיית הרצועה לכ-580,000 בשנת 1977. כוח העבודה יעמוד על 140,000 לערך לעומת 100,000 כיום. בהביאנו בחשבון 35,000 מובטלים כיום, ותוספת של 40,000 לכוח העבודה בעשור הקרוב יהיה צורך במציאת מקומות עבודה ל-75,000 עובדים נוספים תוך עשר שנים.

אנו מניחים לכן שבצפון סיני יהיה צורך ליישב את כל אוכלוסיית הפליטים הנוכחית של 200,000 אשר תגיע תוך עשר שנים לכדי 280,000 נפש וכן חלק מהריבוי הטבעי של תושבי הרצועה הקבועים והמטורדים בעבודה. מספרם של אלה מגיע כיום ל-250,000 ויעלה עד 330,000 בתום עשר שנים, מתוך ריבוי טבעי זה של 80,000 נפש יהיה צורך ליישב ברצועה לפחות 20,000. חלוקת האוכלוסייה והמועסקים בין הרצועה וצפון סיני תהיה לכן בשנת 1977 כדלקמן:

מפעלים	אוכלוסייה כללית	
72,000	310,000	ברצועת עזה
60,000	270,000	במחוז צפון סיני
132,000	580,000	סה"כ

אומדן זה תואם את המגמות של הרבוי הטבעי וההתפתחות הכלכלית בהתאם לתכנית ההתיישבות הכפרית והעירונית במחוז צפון סיני. אומדן זה לגבי הרצועה וצפון סיני לא נבחן לאור המערכת הכלכלית הכללית ושעור הגידול בייצור כולו.

עלינו להדגיש כי כל המספרים המובאים בתזכיר זה הם בבחינת אומדנים ראשוניים בלבד והם מיועדים לציין את התמונה הכללית של ההצעה הנוכחית.

Statement of Assets and Liabilities

The following statement shows the assets and liabilities of the company as at the end of the year 1950. The assets are shown on the left and the liabilities on the right. The total assets are equal to the total liabilities, which is \$1,000,000.

The assets are divided into fixed assets and current assets. Fixed assets are those which are not expected to be sold or converted into cash within a short period of time. Current assets are those which are expected to be sold or converted into cash within a short period of time.

The liabilities are divided into long-term liabilities and short-term liabilities. Long-term liabilities are those which are due after more than one year. Short-term liabilities are those which are due within one year.

Assets	Liabilities
Fixed Assets	Long-term Liabilities
Current Assets	Short-term Liabilities
Total Assets	Total Liabilities

The above statement shows that the company has a strong financial position. The fixed assets are well maintained and the current assets are sufficient to meet the short-term liabilities.

The company has a good reputation and is expected to continue to grow in the future.

Prepared by
Accountant

מפקדת איזור יהודה ושומרון
השתלמות בנושאי מכסל

1. תוכנית ההשתלמות

ש ע ה	המרצה	ה נו ש א	מס' סד'
0745 - 0900		ריסוי והתייצבות	1
0800 - 0810	מפקד	פתוחת ההשתלמות	2
0810 - 0900	רס"נ פרחי	הלכי רוח ביהודה ושומרון	3
0910 - 1000	רס"נ פרחי	הדעות ומוטדיהם	4
1000 - 1015		כ ז ג ו ד	5
1015 - 1105	י"ר סמיר י"ר ק. מרקס י"ר י. בן - שרת	מחקי מהנה פליטים בג' ליון - סיכום ביניים	6
1105 - 1205	סא"ל אורבל	פעילות בגז אירגוני חבלה	7
1215 - 1305	אל"ם י. הירש	תקציבים ובטחים בטחנים המוחזקים	8
1315 - 1410		צ ה ר י מ	9
1410 - 1600	פרופ' מיוזנו	תכנון כלכלי השטחים המוחזקים	10
1610 - 1700	אל"ם סמיר (פנ"ר)	חוק ומשפט בטחנים המוחזקים	11
1700 - 1730	המפקד	סיכום	12

2. הוראות למשתתפים

- א. הינך מחבט לדייק ולסמור על לוח הזמנים במצויין לעיל.
- ב. לדירתך תסמור מוקדם אשר באמצעותה תוכל להעביר/לקבל טלפונים.

בעיית עתידם של השטחים שנכבשו בידי צה"ל מורכבת מכמה גורמים: בטחוניים, פוליטיים-היצוניים, פוליטיים-פנימיים, דמוגרפיים, כלכליים ואחרים. בדו"ח זה יעשה נסיון לסכם את המשמעות הכלכלית האפשרית של החזקת השטחים, מבלי להתייחס כלל לצדדים האחרים. אין בדו"ח נסיון להמליץ על פתרון פוליטי אחד או אחר לבעיית עתיד השטחים, וודאי שניתן להסיק מהנחונים הכלכליים מסקנות פוליטיות שונות.

התמונה הכלכלית של הנחום
המדיניות הכלכלית של הנחום

למרות "נאטרליות" פוליטית זו יש הכרח להניח שורה של הנחות לגבי מדיניותה של ממשלת ישראל, כדי לבדוק את המשמעות הכלכלית השונה שחיה לצעדים פוליטיים שונים של הממשלה. בדו"ח זה הנחנו שתי אלטרנטיבות עיקריות - האחת היא שממשלת ישראל הנקוט מדיניות שכורונתה לקיים רמה חיים סבירה, ורמת פעילות כלכלית סבירה, בשטחים המוחזקים, מבלי נסיון מיוחד לפתור את בעיית הפליטים היושבים ברצועה עזה. האלטרנטיבה השניה מניחה שתופעל חכנית פיתוח שמטרתה פתרון בעיית הפליטים ברצועה על ידי העברתם לגדה המערבית ~~אך~~ וקליטתם שם.

הנחה

קיימות גם הנחות נוספות לגבי ממדיה של הבעיה ולגבי מדיניות הממשלה. הנחות

אלו הן:

1. האוכלוסיה של השטחים המוחזקים היא כמיליון נפש (מספר זה אינו כולל את האוכלוסיה הלא-יהודית של ירושלים).
2. חוץ עשר השנים 1968-1978 יכולה אוכלוסיה זו לגדול, במקרה הקיצוני, עד 1.415 מיליון. אם ימשך קצב הגידול נטו שהיה בגדה המערבית במשך 19 השנים האחרונות הגיע האוכלוסיה ל-1.093 מיליון, דהיינו גידול ב-10% בערך.
3. מדיניות הממשלה תהיה של מסחר חפשי בין ישראל לאיזורים המוחזקים, ומאידך היא תנוע חמשה של עובדים בין שני האיזורים.

מניחות החשבונות הלאומיים של הגדה ושל ישראל מחברר שגם בהנחות הקיצוניות ביותר (אוכלוסיה של 1.4 מיליון וביצועה של חכנית הפיתוח) לא תהיה המעמסה הכלכלית על המשק הישראלי גבוהה, ובודאי שתהיה נמוכה יותר בהנחות "נחות" או זולות יותר.

בחשבונות אלו השתמשנו במושג "מחיר ריאלי" של פתרון שונים. כוונתו של מושג זה היא לבדוק על איזו כמות של סחורות ושרותים תהיה "ישראל הישנה" צריכה לותר כדי לבצע את החכניות השונות. מחיר זה הוא נמוך כל זמן שבמשק הישראלי אין העסקה מלאה, כך שתוספת ייצור של סחורות ושרותים ה"הולכת" לאזורים המוחזקים אינה באה על חשבון הייצור המכוון ל"ישראל הישנה", אלא היא תוצאה מהפעלה של גורמי ייצור במשק הישראלי שאלמלא כאן היו מובטלים. במקרה הכלל האמצעים

Section 1

The first part of the document discusses the general principles of the law, including the importance of the rule of law and the role of the courts in maintaining the legal system. It emphasizes that the law is not merely a set of rules but a framework for justice and order in society.

The second part of the document focuses on the specific provisions of the law, detailing the rights and obligations of individuals and the state. It explains how these provisions are designed to protect the fundamental freedoms of citizens while ensuring the public good and the stability of the nation.

The third part of the document discusses the implementation and enforcement of the law, highlighting the role of the executive and judicial branches in ensuring that the law is applied fairly and consistently across the country.

1. The first principle of the law is that all individuals are equal before the law, and no one is above the law.
2. The second principle is that the law is based on the consent of the governed, and it is designed to protect the rights and freedoms of all citizens.
3. The third principle is that the law is subject to change and improvement, and it must be adapted to the needs and circumstances of the society it serves.

The fourth part of the document discusses the role of the courts in interpreting the law and resolving disputes. It explains how the courts act as a check and balance on the other branches of government, ensuring that the law is not abused and that the rights of citizens are protected.

The fifth part of the document discusses the importance of the legal profession in the administration of justice. It highlights the role of lawyers, judges, and other legal professionals in ensuring that the law is applied fairly and that the rights of all individuals are protected.

עין לבינה זורג

ה מ ל צ ו ת

ההמלצות מובאות כלשונון כפי שהחוקרים ניסחו אותן, אולם למען הקיצור הוצאו פרקים אחדים של הסבר חוזר. לגבי חלק מהן ישנה הסכמה בין החוקרים, לגבי אחרות חלוקות הדעות. חילוקי הדעות בולטות בעיקר בתחום המדיניות הרצויה כלפי ארגון הסעד וההעסוקה. יחכן ובדיונים נוספים ניתן למצוא את הדרך המחשבת בסענותיהן הסבירות של הצדדים השונים: אלה המצדדים בצמצום פעולה של הסוכנות ואלה המציעים שיחוף מלא אתה. גם ההצעה של הרחבת המגע בין הפליטים והמנגנון הישראלי אינה חסרה בעיות ודרושה בדיקה נוספת של הסאלה. לחלוח מוגברת כזאת יש יחרונות כפי שזה מוסבר על-ידי החוקרים אולם יש לה גם הסרונות לא מעטים. רצוי היה לזמן את החוקרים עם החוגים המעוניינים ולאפשר דיון משותף בשאלות השונות. לא כל החוקרים ניסחו את המלצותיהם בצורה מפורטת והמלצות נוספות יצורפו לסיכומי המחקר האינדוידואליים.

נוסף לכך רצוי לבדוק את הנעשה והמתוכנן לעתיד על רקע המסקנות הכלליות של המחקרים.

ה מ ל צ ו ת

ד"ר יורם בן-פורת, ד"ר עמנואל מרקס, וד"ר שמעון שמיר.

ההמלצות המצורפות מתייחסות לכמה תחומים כלליים שבהם מדיניות ישראלית נראית לנו רצויה ואפשרית. הן התגבשו חוך כדי לימוד מחנה פליטים אחד ג'לזון, בגדה המערבית וסביר להניח שהן ישימות למחנות נוספים ביהודה ובשומרון - אך לא בהכרח לכולם. בכל מקרה נראה שאין מקום להכליל את ההמלצות והמסקנות הללו לגבי המחנות בעזה.

ההמלצות מבוססות על שתי הנחות: של המשך נוכחות ישראלית ביהודה ובשומרון לזמן ארוך בפועל, והווצרות תחושה ובטחון בכך בקרב האוכלוסייה המקומית ובמיוחד בקרב הפליטים. כמו-כן אנו יוצאים מההנחה הבסיסית שצמצומה של בעית הפליטים הוא אנטרס של מדינת ישראל שאינו תלוי בהסדר הפוליטי הסופי.

The first thing I noticed when I stepped out of the car was the cold. It was a sharp, biting cold that seemed to penetrate my very bones. I shivered involuntarily as I looked around at the desolate landscape. The ground was covered in a thin layer of snow, and the trees were bare and skeletal. In the distance, a range of mountains rose against a pale, overcast sky. The air was still and heavy, with a sense of isolation that was almost overwhelming. I took a deep breath, trying to steady my nerves. This was it. The beginning of a journey that would take me to the heart of the wilderness.

I had heard so much about the beauty and solitude of the mountains, but nothing could have prepared me for the reality. The silence was deafening, broken only by the occasional rustle of leaves or the distant call of a bird. It was a stark contrast to the bustling city I had just left behind.

As I walked further into the woods, the trees grew denser and the path more treacherous. The snow was uneven, with patches of ice that made every step a potential slip. I had to be careful, my mind focused on the ground beneath my feet. The light was fading, and the shadows were lengthening. I knew I should have brought a headlamp, but I had been so confident that I would find my way back to the car. Now, I was lost, and the darkness was closing in.

I tried to remember the directions I had been given, but the terrain was so unfamiliar that I was unsure. The trees were all alike, their branches reaching out like skeletal fingers. I felt a sense of panic rising in my chest. What if I never found my way back? What if I was stuck here, alone in the wilderness? I took a deep breath, trying to clear my mind. I had to stay calm. I had to find a way out.

א. הטיפול בבעיית פליטי המחנות

1. מחנות הפליטים במבנה הקיים הם גורם הנוטה לשמר את בעיה הפליטים. המטרה של המדיניות הישראלית צריכה להיות ריקון מהפליטים היושבים בהם. מדיניות זו צריכה להתבסס על תמריצים לעודד יציאה וולונטרית מהמחנות.
2. מדיניות אלטרנטיבית שתנסה להגיע לצמצום בהבדלים בין אוכלוסייה המחנות והאוכלוסייה הכללית על-ידי הפיכתם של המחנות לישובים רגילים לא הובל, בחנאים הקיימים, לחקוף את שרשי הבעיה ולהביא לפתרון.
3. הקבילות של חושבי המחנה לתמריצים ליציאה ממנו אינה אחידה. יש להפריד במיוחד בין אלו שפעולתם הכלכלית העיקרית כרוכה בהמשך קיומו של המחנה, כלומר עובדי סו"ת ובעלי עסקים שבתוך המחנה, לבין יתר האוכלוסייה שלגביה היחרונו הכלכליים של המחנה מתבטאים בעיקר בצורך הזול ובשרותים הציבוריים ושרותי הסעד. הקבוצה הראשונה תזדקק לטיפול מיוחד ואישי יותר ותהיה פתוחה מושפעת מהכחות והתמריצים שנמנה להלן.
4. פעולה ישירה שתקזז את היחרון הכלכלי העיקר שבמגורים במחנה תהיה מתן דיור במחיר סמלי בישובים עירוניים, באותו שוק עבודה. זו תהיה גם צורה של הענקת רכוש שתגביר את הרגשת הבטחון הכלכלי וחוזק את הסטטוס החברתי מחוץ למחנה. שפור שרותים ציבוריים בערים (למשל שרותים רפואיים) יצמצם את היחרונו האחרים של ישיבה במחנה.
5. לבעלי העסקים במחנה יהיה צורך לתת הלוואות ומענקים להענקת עסקיהם. מעברם של אלו יוקל אם וכאשר תהיה יציאה ניכרת של יתר האוכלוסייה שנוכחותה היא חנאי לקיום עסקיהם. אך החשש מתהליך זה עלול להפוך את בעלי העסקים לגורם מפריע ויש למצוא דרך לתת להם יחרון כלכלי מסוים. מתן הלוואות ומענקים לפתיחת עסק עצמאי עשוי להיות תמריץ נוסף ואקטיבי גם למעבר חלק מהשכירים של היום.
6. התמריצים לריקון המחנה הם אמצעי לזירוז של תהליך שחיה קיים בעבר ושהוא חלק מתמורה כללית יותר. יש להזהר מפני יצירת הרושם אצל הפליטים שזו מדיניות המיועדת להיסול הסטטוס של פליט ועירעור של שני היסודות העיקריים שלו - התביעה לשיבה ולהחזרה רכוש והזכות למנוח מזון ולטיפול אחר על-ידי סו"ת. אסור לכן לכרוך את הענקת הדיור או כל עזרה אחרת בעניין הפיצויים על רכוש בישראל או בוויחור על כרטיס המנוח. מתן התמריצים צריך להעשות בצורה דיסקרטית ואולי גם באמצעות קבלנים מקומיים. הדיור צריך להיות מפורז בישוב העירוני ולא לשאת אופי של "שיכון פליטים".

REPORT OF THE BOARD OF DIRECTORS

The Board of Directors of the [Company Name] has the honor to acknowledge the interest and cooperation of the stockholders in the annual meeting held on [Date] at [Location]. The meeting was held in accordance with the provisions of the Charter and the By-Laws of the Company.

The Board reports that during the year ending [Date] the Company has conducted its business in accordance with the policy of expansion and development of its operations. The financial statement for the year shows a net income of [Amount] and a total assets of [Amount]. The Board is pleased to report that the Company has achieved a record of growth and profitability during the year.

The Board has also taken into consideration the interests of the stockholders and has recommended a dividend of [Amount] per share for the year ending [Date]. The Board believes that this dividend represents a fair and equitable distribution of the Company's earnings.

The Board is confident that the Company's future prospects are bright and that it will continue to grow and prosper in the years ahead. The Board is grateful for the confidence and support of the stockholders and trusts that they will continue to support the Company in its future endeavors.

ב. הפעולה הפוליטית וההסברתית

1. הממדים המצומצמים של החארגנות פוליטית והרמה הנמוכה של שכבת ההנהגה בחוץ מחנה הפליטים אינם מהווים מקום לדאגה רבה מפני הפרעה מאורגנת לתהליכי אינטגרציה של יושבי המחנה בסביבתם. מוקדי הפרעה אפשריים, כלפיהם יש לגלות עוצמה, הם אישים פוליטיים במרכזים העירוניים שיש להם השפעה במחנה וכן עשויים להתגלות מנהיגים בודדים בחוץ המחנות בעלי מוטיבציה חזקה להפריע לתהליכים אלה. מכל מקום יש להמנע ככל האפשר מעימות פוליטי עם הנהגה זו, בעת שתהליכי האינטגרציה מתחילים להתפתח ולמנוע את העלאתן של הבעיות למישור הפוליטי.
2. יש לאסוף מידע מפורט ככל האפשר על שיכבת ההנהגה של כל מחנה - הרכב, השפעה, אינטרסים חומריים וכדומה. הפיקוח הבטחוני על המחנה אינו מוליך לאיסוף כל המידע החברתי, הכלכלי וכדומה הכבוש להמצאת תהליך אינטגרציה מקיף.
3. אמצעי הקומוניקציה העיקרי כלפיו חשופים הפליטים הוא הרדיו, יש לעשות בו שמוש נרחב ומושכל על מנת לשרת את תהליך האינטגרציה.
4. בהסברה הישראלית יש להימנע מלהזק את חודעת היחוד של הפליטים ועל כן אין טעם, למשל, בהפניית הכניה רדיו מיוחדת לפליטים. מוטב לכוון את ההסברה לקבוצות חברתיות ומקצועיות שהפליטים נמצאים בתהליך השתלבות בהן.
5. התהליכים הכלליים המשרתים את פתרון בעיית הפליטים הם אורבניזציה, רכישת ידע מקצועי, מוביליות, עלייה רמת-החיים והתגברות הציפיות לשיפור תנאי החיים. ההסברה חייבת לספק ידע שימושי ולטפח ערכים המשרתים תהליכים אלה.
6. הפניית זרקורי ההסברה הישראלית לתהליך פתרון בעיית הפליטים תגרום נזק לתהליך עצמו. יש להמנע מדובר על חיסול הסטטוס של הפליטים ועל חיסול חביעותיהם לשיבה למקומותיהם ולקבל נכסיהם.

2. Administrative Procedures

The following procedures shall apply to all administrative matters. The purpose of these procedures is to ensure that all administrative actions are taken in a timely and efficient manner. These procedures shall apply to all employees of the Department of Health and Human Services, and to all contractors and vendors who are performing administrative services for the Department.

1. All administrative actions shall be initiated by the appropriate official. The official shall be responsible for ensuring that all necessary information is provided to the relevant parties. The official shall also be responsible for ensuring that all actions are completed in a timely manner.

2. All administrative actions shall be documented. The official shall be responsible for ensuring that all actions are properly documented. The documentation shall include a description of the action, the date of completion, and the name of the official who completed the action.

3. All administrative actions shall be reviewed. The official shall be responsible for ensuring that all actions are reviewed. The review shall be conducted by the official who initiated the action, or by another official designated by the official who initiated the action.

4. All administrative actions shall be reported. The official shall be responsible for ensuring that all actions are reported. The report shall be submitted to the appropriate official, and shall include a description of the action, the date of completion, and the name of the official who completed the action.

5. All administrative actions shall be audited. The official shall be responsible for ensuring that all actions are audited. The audit shall be conducted by the appropriate official, and shall include a description of the action, the date of completion, and the name of the official who completed the action.

7. לא תהיה כל ברכה בנסיונות להקנות לפליטים במלואה את הגירסה הישראלית על הקונפליקט הישראלי-ערבי או את הדימוי של ישראל כמדינה נאורה ומפותחת לכל דבר. תחת זאת יש להתרכז בהסברת מספר נושאים מוגדרים אשר כפי שמגלה המחקר, כלפיהם יש התעניינות מצד הפליטים ולהקנייתם יש אפקטים מידיים ברורים, נושאים כאלה הם, למשל, מידת השתרשות העמוקה של העולים היהודיים בשטחי ישראל ופעילותם של שירותים ומוסדות סוציאליים בישראל. בדיון כבעיות אלה יש לזכור כי למונחים כמו "דמוקרטיה" ו"סוציאליזם" יש כיום בחברה זו מטען שונה מאד מן המקובל בישראל.
8. רצוי לאפשר מגע חברתי הפשי בין הפליטים ואוכלוסי ישראל, לאפשר להם ביקורים בישראל ותנועה בלתי מופרעת בשטחי הגדה המערבית.

ג. היחס לסו"ת

1. מאחר שפעולת סו"ת גורמת לריבוי מספר הפליטים ולהנצחת שאלת הפליטים, יש לחתור לטווח ארוך להפסיק את פעולת הארגון באזורים החדשים. רצוייה העברה של פעולות סו"ת קודם כל לידי המינהל הישראלי, ואחר זאת טיפול הדרגתי בבעיות השיקום.
2. לטווח קצר יש לאפשר לסו"ת להמשיך בעבודתה ללא הפרעות מיותרות. יש להזהר מלעורר בקרב הפקידים חששות לגבי עתידם האישי. מנגנון סו"ת מורכב כמעט כולו מעובדים מקומיים שפרנסתם חלוייה בקיום שאלת הפליטים, אשר יחששו לשתף פעולה בפעולות העלולות לקפח את פרנסתם.
3. פקידי סו"ת בדרגים שונים הפכו אחר מלחמת ששת הימים לדוברים חצי-רשמיים של הפליטים כלפי גורמי חוץ וכלפי הפליטים עצמם. יש להפחית את המשקל הפוליטי הניתן לפקידים אלה על-ידי המנעות מהבגשתם עם אישים רשמיים ומבקרים מן החוץ.
4. כמו-כן רצוייה יצירת מגעים ישירים בין הפקידות הישראלית ובין הפליטים במחנות שלא באמצעות פקידי סו"ת. לצורך הטיפול בענייני פליטים רצוי, למשל למנות קצין מטה מיוחד בממשל. מטרת צעדים אלה היא למתן את האופי הפוליטי של פעילות עובדי סו"ת.

The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work done during the year. It also mentions the names of the members of the committee and the places where they were working. The second part of the report deals with the results of the work done during the year. It mentions the names of the places where the work was done and the results of the work done there. The third part of the report deals with the conclusions of the work done during the year. It mentions the names of the places where the work was done and the conclusions of the work done there.

The committee has the honor to inform you that the work done during the year has been very successful. It has resulted in the discovery of many new places where the work can be done. The committee is very pleased with the results of the work done during the year and is confident that the work done during the next year will be even more successful.

CONCLUSIONS

The committee has the honor to inform you that the work done during the year has been very successful. It has resulted in the discovery of many new places where the work can be done. The committee is very pleased with the results of the work done during the year and is confident that the work done during the next year will be even more successful.

The committee has the honor to inform you that the work done during the year has been very successful. It has resulted in the discovery of many new places where the work can be done. The committee is very pleased with the results of the work done during the year and is confident that the work done during the next year will be even more successful.

The committee has the honor to inform you that the work done during the year has been very successful. It has resulted in the discovery of many new places where the work can be done. The committee is very pleased with the results of the work done during the year and is confident that the work done during the next year will be even more successful.

The committee has the honor to inform you that the work done during the year has been very successful. It has resulted in the discovery of many new places where the work can be done. The committee is very pleased with the results of the work done during the year and is confident that the work done during the next year will be even more successful.

5. ההשתלבות של שירותים ישראלים מסויימים בחיי המחנות, באמצעות הממשל, היתה מאפשרת את החלשה התלוח שלנו כפקידות סו"ח ויוצרת מגע ושיתוף-פעולה ברמה מקומית בין השלטונות ואוכלוסיית המחנות, ועשויה להביא לתלוח מסויימת של פקידי סו"ח במינהל הישראלי. עם זאת, אין להרחיב את השירותים הניתנים לפליטים, כי בכך נוצר תמריץ נוסף לשמירת הסטאטוס של פליט.

6. במסגרת הטיפול בפליטי המחנה (ראה לעיל) יש לדאוג להעברה סדירה של חלק מפקידי סו"ח לתפקידים חדשים. העבודה שמשכורות פקידי סו"ח קטנות מאלה של עובדי מדינה בתפקידים מקבילים עשויה לסייע למעבר.

*

המלצות - ד"ר אברהם דורון, ד"ר רפאל מזוס, ד"ר יונה רוזנפלד.

נחרוז בהמלצות בצעדים ובסטרטגיות הנראות כרצויות לשם הפעלת אונרוו"ה בגוף עוזר וכן בציון החחומים במסגרת פעולות אונרוו"ה שאפשר להפעיל בהם שינויים. ביחס לסטרטגיות נראה לנו באופן ברור לחלוטין כי רצוי לנקוט בדרכים הבאות :

1. אנו חושבים כי כל הכרזה או פרסום על תכניות כוללניות של יישוב בעיית הפליטים אינה רצויה בשלב זה היות והיא עלולה לעורר התנגדות רבה. בוודאי שהכרזה כזו לא תקל על אונרוו"ה לשתף פעולה ולהיות גוף עוזר בהגשמת תכניות כאלה, אלא, להיפך, תקשה עליה ביוחר במשימה כזאת.

2. יש לעודד כל פעולה במסגרת העבודה היום-יומית שיש בה למעשה קידום פחרון בעיית הפליטים. פעולות מסוג זה נחבצו בעבר ומחבצות בעצם היום הזה על-ידי אונרוו"ה. החברר לנו שאין התנגדות עקרונית לפעולות כאלה (כגון הינוך מקצועי) אלא שישנו הרצון להרחיב את מסגרות הפעולה הנרכחית. לדעתנו יש סיכוי למציאת עוד "פחרונות מרכנים" מסוג זה, ולכן חשוב לחפש אחריהם.

3. נסיון של שינוי במגמת הפעולה של אונרוו"ה ידרוש גיוס של משאבים נוספים. לא רצוי להעביר את המשאבים הקיימים לאפיקים חדשים היות ודבר זה יתקבל כפגיעה ישירה בצרכים היסודיים של הפליטים. הזרמה סלקטיבית של משאבים חדשים תוכל לתת חנופה ליזמה ולרצון של הסגל הבינלאומי לתת חרומחם לפחרון בעיית הפליטים ותהיה יעילה בגלל היותה סלקטיבית.

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that proper record-keeping is essential for the integrity of the financial system and for the ability to detect and prevent fraud. The text also mentions the need for regular audits and the role of independent auditors in ensuring the reliability of the information.

2. The second part of the document focuses on the role of the government in regulating the financial markets. It discusses the various laws and regulations that have been enacted to protect investors and to ensure the stability of the financial system. The text also mentions the importance of transparency and the need for the government to provide timely and accurate information to the public.

CONCLUSION

In conclusion, the document highlights the need for a strong regulatory framework to ensure the integrity and stability of the financial system. It emphasizes the importance of transparency, accountability, and the role of independent auditors in maintaining the trust of investors and the public. The text also mentions the need for the government to provide timely and accurate information to the public.

3. The third part of the document discusses the role of the private sector in the financial system. It emphasizes the importance of the private sector in providing the majority of the funds that are used to finance the economy. The text also mentions the need for the private sector to be regulated and to provide accurate information to investors and the public.

4. The fourth part of the document discusses the role of the financial system in the economy. It emphasizes the importance of the financial system in providing the funds that are needed to finance the economy and to create jobs. The text also mentions the need for the financial system to be regulated and to provide accurate information to investors and the public.

5. The fifth part of the document discusses the role of the financial system in the development of the economy. It emphasizes the importance of the financial system in providing the funds that are needed to finance the development of the economy and to create jobs. The text also mentions the need for the financial system to be regulated and to provide accurate information to investors and the public.

4. מבחינת התכנים של הפעולות שינוי רצוי להתמקד לפחות כחחילה על התכניות הקיימות, כגון חינוך וחינוך מקצועי, אותן ניתן להגשים ללא שינויים מרחיקי לכת. טוב יהיה להימנע מנסיונות מוקדמים מדי לבסל פעולות קיימות אפילו הן נראות בלתי יעילות כדי לא לעורר התנגדות מיוחדת.

לגבי אונדוויה רצוי ליצור במסגרת של שיתוף פעולה, לצורך זה נדרשים הצעדים הבאים :

1. יש לדאוג לשיתוף הסגל בשלבי התכנון של התכניות מתוך מגמה לאפשר להם לאמץ תכניות אלה כחוכניות שלהם.
2. יש להמנע מפעולה על בסיס של הוראות מסעם השלטונות הישראליים אלא להדגיש את השותפות ביזום וביצוע התכניות.
3. הפעולה צריכה להתמקד בנושאים קונקרטיים מצומצמים יום-יומיים, בנושאים עקרוניים או גלובאליים האורטיים. כלומר, יש לנסות להפוך נושאים בעלי מסען פוליטי רב לנושאים של פחרון בעיות ספציפיות של יום-יום.
4. רצוי לשתף במידת האפשר אנשי מקצוע ישראליים כמומחים ויועצים ולא כזרוע של השלטון הישראלי.

מבחינת השבת השותפות - יש להבדיל בין הסגל הבין-לאומי לבין הסגל הפלשתינאי. לגבי הסגל הבין-לאומי מן הראוי לקרב אותם לישראל הן מבחינה אישית והן מבחינה מקצועית. לצורך זה רצוי מאוד שיועדו לעבודה עמהם אנשים בעלי רמה אישית מתאימה כדי לא להשאיר אותם בבדידותם הנוכחית. כמו-כן אפשר לשוחח עמהם בגלוי ובצורה עניינית על דרכים אפשריות לשיפור תנאי החיים של הפליטים בטווח קצר ובינוני ואף על פחרונות בעלות טווח ארוך יותר, כמו גם על האספקטים הפוליטיים של הבעייה.

ביחס לקשר עם הסגל הפלשתינאי יש מקום לדעתנו, לא להפריע להם לשמור על עולם המושגים שלהם כמי שמשתייכים לקהילת הפליטים. על בסיס זה אפשר לפעול אתם בהחום התכניות בצורה עניינית ובעזרת שיתוף פעולה זה יוצרו צינורות קומוניקטיביים בינם לבין גורמים ישראליים.

1. The first part of the document discusses the general principles of the law of contract, including the formation of a contract, the elements of a contract, and the remedies available for breach of contract.

The second part of the document discusses the law of tort, including the elements of negligence, the duty of care, and the remedies available for tortious wrongs.

3. The third part of the document discusses the law of property, including the elements of a valid transfer of property, the rights of a landlord and tenant, and the remedies available for breach of a property interest.

4. The fourth part of the document discusses the law of trusts, including the elements of a valid trust, the duties of a trustee, and the remedies available for breach of a trust.

5. The fifth part of the document discusses the law of succession, including the elements of a valid will, the rights of an executor, and the remedies available for breach of a will.

6. The sixth part of the document discusses the law of evidence, including the rules of evidence, the burden of proof, and the remedies available for breach of a rule of evidence.

The seventh part of the document discusses the law of procedure, including the rules of procedure, the burden of proof, and the remedies available for breach of a rule of procedure.

The eighth part of the document discusses the law of remedies, including the types of remedies available, the burden of proof, and the remedies available for breach of a rule of remedy.

פעולות של הגורמים הישראליים

לא נצוין כאן כיצד יש לפעול כדי ליזום מצד הגורמים הישראליים תוכניות חדשות במסגרת שיחוף פעולה עם אונרו"ה מאחר וזה חורג מתחום המחקר שלנו. פעולה ממין זאת דורשת הכשרה של הישראלים אשר יעסקו בנושא זה. צוות עובדים כזה יזדקק לעזרה רצופה כדי שיוכל להתמודד עם הדעות הקדומות הנפוצות בארץ נגד אונרו"ה והפליטים וכדי לעזור להם לשלב את הזדהותם עם ישראל עם מגמות הטיפול במצבם של הפליטים והארגון העוסק בבעיות אלה.

הערות כלליות

ביצוע המחקר שלנו הביא אותנו במגע אישי הדוק למדי עם האוכלוסייה הערבית בשטחים המוחזקים ובעיקר עם אנשים מצוות אונרו"ה המכירים את הבעיות הכלליות המעיקות על אוכלוסייה זו. אמנם הבעיות הכלליות שנחקלנו בהן לא נוגעות אולי במישרין למחקר שלנו על ארגון אונרו"ה אולם יש בהן חשיבות רבה לגבי האוירה הפסיכולוגית הכללית השוררת בקרב האוכלוסייה הערבית. אנו חושבים איפוא לנכון להעלות בעיוח אלה במסגרת הדו"ח שלנו ולהצביע על ידי כך על האפשרויות השונות של התיחסות אליהן. נראה לנו כי התיחסות נאותה לבעיות מסוג זה יכולה לחדש להפשרה מסוימת ביחסים שבין האוכלוסייה הערבית והגורמים הישראליים.

א. תיקון רשימת הפליטים

לישראל יש כמובן אינטרס פוליטי לקבוע מהו גודל אוכלוסיית הפליטים. אולם לא משחלם לדעתנו להגיע לקביעה זאת על-ידי תיקון יזום או כסוי של רשימת הפליטים של אונרו"ה. יש סכוי רב יותר לגישה שנשאר זאת בידי אונרו"ה אשר על פי כל הסימנים מעוניינת בכך; בעוד ישראל חספתק בחושפת עזרה כאשר חתבקש. כל טיפול אחר כרשימת הפליטים יעורר התנגדות ויהפך את העניין לאכזר מחלוקת; יחד עם זאת כדאי לזכור כי תיקון הרשימה גם יגביר את המצוקה בשכבה רחבה של הפליטים, בעיקר ברצועת עזה; נגד הגברת מצוקה זו רצוי לדעתנו לפעול על-ידי מתן עזרה סלקטיבית וארעית לאלה שמצבם הכלכלי נפגע על-ידי פעולה זו.

Section 1: Introduction

The purpose of this document is to provide a comprehensive overview of the project's objectives, scope, and timeline. This document will serve as a reference for all stakeholders involved in the project. The project aims to develop a new software application that will streamline the workflow and improve efficiency. The scope of the project includes the design, development, testing, and deployment of the application. The timeline for the project is estimated to be 12 weeks, starting from the beginning of the month and ending at the end of the month.

Section 2: Objectives

The primary objective of this project is to create a user-friendly software application that meets the needs of the organization. The application should be able to handle all the required data and provide accurate results. The secondary objective is to ensure that the application is scalable and can handle future growth. The project also aims to improve the overall productivity and efficiency of the organization. The project will be completed by the end of the month, and the application will be deployed to the production environment. The project team will be responsible for the successful completion of the project and the delivery of the final product.

Section 3: Scope

The scope of this project is limited to the development and deployment of the software application. It does not include the hardware or infrastructure required for the application to run. The project will focus on the core functionality of the application, such as data entry, processing, and reporting. The project will also include the design and development of the user interface. The project team will be responsible for the successful completion of the project and the delivery of the final product. The project will be completed by the end of the month, and the application will be deployed to the production environment. The project team will be responsible for the successful completion of the project and the delivery of the final product.

ב. העברת כספים מארצות ערב ונסיכויות המפרץ הפרסי

כפי שידוע חלק ניכר של האוכלוסייה ברצועת עזה וכגדה החקיים על כספי המורה שהועברו אליהם מבני משפחה המועסקים בארצות ערב ובנסיכויות המפרץ הפרסי. הפסקת זרם כספים זה פגע קשה באוכלוסייה זו והביא למצבי מצוקה קשים במשפחות שהיו מבוססות לפני מלחמת ששת הימים. אם כי קיימים אי אלו דרמים להעברה שהן או מצומצמות מאוד או לא חוקיות, נראה לנו כי זהו תחום המדגים את זהות האינטרסים שקיימת לגבי מספר בעיות בין אוכלוסיות הפליטים לבין ישראל. האינטרס של שני הצדדים מהורה את המשך העברת כספים אלה.

המלצתנו היא כי אונרדו"ה יכולה למלא כאן תפקיד חשוב אם תשמש לקבלת הכספים בארצות ערב וחלק את הכספים בשטחים המוחזקים.

ג. נסיעה לחו"ל

נראה לנו כי קיים רצון בולט בין הרבה אנשים לנסוע לארצות אירופה ולנסות להסתדר שמה בעבודה אם לחקופת זמן קצרה או ארוכה. הפחד שמא יסגרו לפניהם אפשרויות חזרה לבני המשפחה מונע מהרבה אנשים עזיבת השטחים המוחזקים. גישה ליברלית בעניין זה ומתן תעודות מסע עם אפשרות חזרה תשמש גורם מדרבן לנסיעה לחו"ל שבחלקה בוודאי תשא אופי הגירתי ושתביא גם לשפור מצבם הכלכלי של יחד החושבים על-ידי כספי התמורה של אנשים אלה שישלחו לשטחים המוחזקים.

ד. בעיה תעודות הכגרות

בעייה זו נוגעת לחלק ניכר של הנוער הבוגר שעמד לפני סיום לימודיו התיכוניים וחכנון המשך לימודיו הגבוהים או המקצועיים. מצאנו כי חוסר האפשרות השנה של עמידה בבחינת הכגרות וקבלת התעודה (טאוג'יה) המשמשת תעודה כניסה לבתי-ספר גבוהים בארצות ערב מהווה גורם דארליזטורי ממדרגה ראשונה בקרב נוער זה. קבלת ה"טאוג'יה" היחה שאיפה נפוצה מאד באוכלוסייה הערבית וחוסר אפשרות לקבל תעודה זו השנה ואי הבהירות מה תהיינה אפשרויות בשנים הקרובות הביא לסתימת דרך בפני נערים רבים שנמצאים כעת חוהים כיצד לחכנן את עתידם. נראה לנו כי רצוי היה איפוא למצוא פתרון לבעייה זו על-ידי אפשרות

6. STATE OF TEXAS, COUNTY OF DALLAS, CITY OF DALLAS.

Whereas, the State of Texas, by and through its representatives, has granted to the City of Dallas, Texas, the right to acquire and hold real property for the purpose of establishing a public park, and whereas, the City of Dallas, Texas, has caused to be filed for record in the Public Records of the County of Dallas, Texas, a certain plat or plan of land, to-wit: a certain lot or lots of land, more particularly described as follows, to-wit:

That certain lot or lots of land, more particularly described as follows, to-wit:

7. STATE OF TEXAS

Whereas, the State of Texas, by and through its representatives, has granted to the City of Dallas, Texas, the right to acquire and hold real property for the purpose of establishing a public park, and whereas, the City of Dallas, Texas, has caused to be filed for record in the Public Records of the County of Dallas, Texas, a certain plat or plan of land, to-wit: a certain lot or lots of land, more particularly described as follows, to-wit:

8. STATE OF TEXAS

Whereas, the State of Texas, by and through its representatives, has granted to the City of Dallas, Texas, the right to acquire and hold real property for the purpose of establishing a public park, and whereas, the City of Dallas, Texas, has caused to be filed for record in the Public Records of the County of Dallas, Texas, a certain plat or plan of land, to-wit: a certain lot or lots of land, more particularly described as follows, to-wit:

של עמידה בכחינות הבגרות הסאוג'ית. העודת בגרות ישראלי או העודה שחוצא
על-ידי השלטונות הישראליים לא הוכל למלא את יעודה בארצות ערב אליהן
שאפו הנערים להגיע. רצוי היה איפוא לאפשר לכך קבלת סאוג'יה ניאוסרליית
אולי באמצעות אונרוו"ה שתפתח את הדרך לנערים חרוצים בכך להמשיך
את לימודיהם בארצות ערב. סדור כזה היה מרפה לדעתנו את המתח בקרב הנוער
הבוגר ופוחח אפיק לנסיעה מן השטחים המוחזקים.

*

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

מדינת ישראל - תשלום מיסים על מכירת נדלונג - 1971

מדינת ישראל - תשלום מיסים על מכירת נדלונג - 1971

מדינת ישראל		1971		מדינת ישראל
139	139	206	206	מדינת ישראל
	22		39	מדינת ישראל
	4		34	מדינת ישראל
26	26	73	73	מדינת ישראל
113	113	133	133	מדינת ישראל

מדינת ישראל - תשלום מיסים על מכירת נדלונג - 1971

מדינת ישראל - תשלום מיסים על מכירת נדלונג - 1971

מדינת ישראל - תשלום מיסים על מכירת נדלונג - 1971

מדינת ישראל - תשלום מיסים על מכירת נדלונג - 1971

מדינת ישראל - תשלום מיסים על מכירת נדלונג - 1971

מדינת ישראל - תשלום מיסים על מכירת נדלונג - 1971

מדינת ישראל - תשלום מיסים על מכירת נדלונג - 1971

מדינת ישראל - תשלום מיסים על מכירת נדלונג - 1971

מדינת ישראל - תשלום מיסים על מכירת נדלונג - 1971

מדינת ישראל - תשלום מיסים על מכירת נדלונג - 1971

מדינת ישראל - תשלום מיסים על מכירת נדלונג - 1971

מדינת ישראל - תשלום מיסים על מכירת נדלונג - 1971

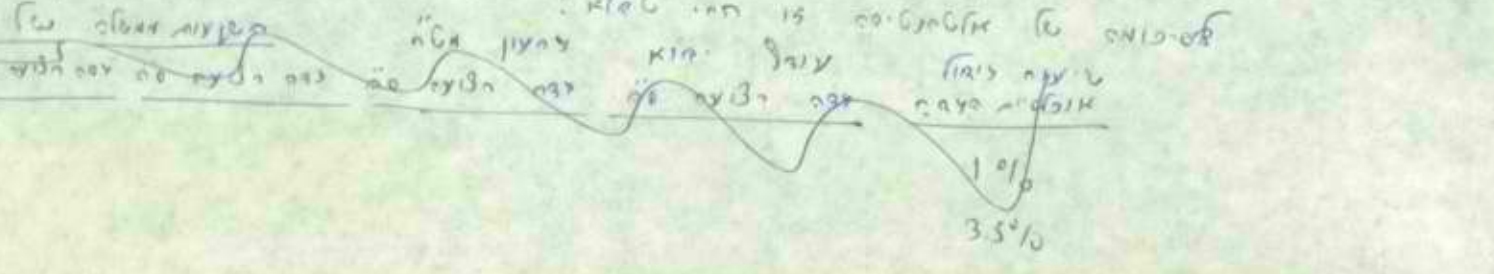
4)

 כל החישובים על פי נתוני המנהל הכלכלי של מדינת ישראל, 1971. אם הוא יסיר את

 35% - ~~נתון זה~~ נתון זה הוא ^{הנתון הכולל} הנתון הכולל, אם שני 25 מיליון ש"ח

 המנהל הכלכלי של מדינת ישראל (הנתון הכולל) 1971 על 40 מיליון ש"ח, 26 מיליון ש"ח

 ונתון זה - ~~הנתון הכולל~~ הנתון הכולל הוא 100 מיליון ש"ח.

400 מיליון ש"ח

 נתון הכולל הוא 133 מיליון ש"ח, ואילו הנתון הפרטי הוא 168 מיליון ש"ח

 הנתון הכולל הוא 22 מיליון ש"ח, וזהו הנתון הפרטי. הנתון הכולל

 הנתון הפרטי הוא 8.7 מיליון ש"ח, ואילו הנתון הפרטי הוא 20.5 מיליון ש"ח.

 הנתון הפרטי הוא 64 מיליון ש"ח, ואילו הנתון הפרטי הוא 218 מיליון ש"ח.

203 מיליון ש"ח

~~הנתון הפרטי הוא 203 מיליון ש"ח, והנתון הכולל הוא 203 מיליון ש"ח.~~

 הנתון הפרטי הוא 35%, והנתון הכולל הוא 100%.

 הנתון הפרטי הוא 125 מיליון ש"ח, והנתון הכולל הוא 125 מיליון ש"ח.

 הנתון הפרטי הוא 100 מיליון ש"ח, והנתון הכולל הוא 100 מיליון ש"ח.

הנתון הפרטי הוא 25%, והנתון הכולל הוא 100%.

 הנתון הפרטי הוא 70%, והנתון הכולל הוא 100%.

 הנתון הפרטי הוא 20%, והנתון הכולל הוא 100%.

 הנתון הפרטי הוא 25%, והנתון הכולל הוא 100%.

 הנתון הפרטי הוא 10%, והנתון הכולל הוא 100%.

הנתון הפרטי הוא 100%, והנתון הכולל הוא 100%.

 הנתון הפרטי הוא 16 מיליון ש"ח, והנתון הכולל הוא 16 מיליון ש"ח.

 הנתון הפרטי הוא 34 מיליון ש"ח, והנתון הכולל הוא 34 מיליון ש"ח.

 הנתון הפרטי הוא 22 מיליון ש"ח, והנתון הכולל הוא 22 מיליון ש"ח.

 הנתון הפרטי הוא 30 מיליון ש"ח, והנתון הכולל הוא 30 מיליון ש"ח.

 הנתון הפרטי הוא 100%, והנתון הכולל הוא 100%.

 הנתון הפרטי הוא 24 מיליון ש"ח, והנתון הכולל הוא 24 מיליון ש"ח.

 הנתון הפרטי הוא 25 מיליון ש"ח, והנתון הכולל הוא 25 מיליון ש"ח.

 הנתון הפרטי הוא 20 מיליון ש"ח, והנתון הכולל הוא 20 מיליון ש"ח.

התוצאות הכלליות			התוצאות בבחירות			התוצאות בבחירות			שיעור הניצחון
מספר קולות	מספר מנדטים	אחוז קולות	מספר קולות	מספר מנדטים	אחוז קולות	מספר קולות	מספר מנדטים	אחוז קולות	
392	100	292	-365	-16	-20.5	333	130	203	10%
432	100	332	15.3	24	-8.7	426	208	218	3.5%

אחוזי המנדטים

האחוזים הנתונים הם אחוזי המנדטים שהיו אמורים להיבחר לפי שיטת המנדטים-קולות. אחוז זה נקבע על ידי חוק הבחירות, לפיו כל מנדט מיוצג על ידי 1.5 אחוזים מהקולות. לפיכך, 100 מנדטים יוצגו על ידי 150 אחוזים מהקולות.

בבחירות 1977-1978, הניצחון נחלש למעשה. המפלגה הניצחנית קיבלה 333 קולות, שהם 20.5 אחוזים מהקולות הכוללים. המפלגה השנייה קיבלה 392 קולות, שהם 29.2 אחוזים מהקולות הכוללים. המפלגה השלישית קיבלה 432 קולות, שהם 33.2 אחוזים מהקולות הכוללים.

התוצאות בבחירות 1977-1978, שהיו אמורות להיות שוויוניות, הפכו למאוזנות. המפלגה הניצחנית קיבלה 333 קולות, שהם 20.5 אחוזים מהקולות הכוללים. המפלגה השנייה קיבלה 392 קולות, שהם 29.2 אחוזים מהקולות הכוללים. המפלגה השלישית קיבלה 432 קולות, שהם 33.2 אחוזים מהקולות הכוללים.

עם 1967, הניצחון של המפלגה הניצחנית היה 100 אחוזים מהקולות. המפלגה השנייה קיבלה 392 קולות, שהם 29.2 אחוזים מהקולות הכוללים. המפלגה השלישית קיבלה 432 קולות, שהם 33.2 אחוזים מהקולות הכוללים.

התוצאות בבחירות 1967-1968, שהיו אמורות להיות שוויוניות, הפכו למאוזנות. המפלגה הניצחנית קיבלה 333 קולות, שהם 20.5 אחוזים מהקולות הכוללים. המפלגה השנייה קיבלה 392 קולות, שהם 29.2 אחוזים מהקולות הכוללים. המפלגה השלישית קיבלה 432 קולות, שהם 33.2 אחוזים מהקולות הכוללים.

התוצאות בבחירות 1967-1968, שהיו אמורות להיות שוויוניות, הפכו למאוזנות. המפלגה הניצחנית קיבלה 333 קולות, שהם 20.5 אחוזים מהקולות הכוללים. המפלגה השנייה קיבלה 392 קולות, שהם 29.2 אחוזים מהקולות הכוללים. המפלגה השלישית קיבלה 432 קולות, שהם 33.2 אחוזים מהקולות הכוללים.

התוצאות בבחירות 1967-1968, שהיו אמורות להיות שוויוניות, הפכו למאוזנות. המפלגה הניצחנית קיבלה 333 קולות, שהם 20.5 אחוזים מהקולות הכוללים. המפלגה השנייה קיבלה 392 קולות, שהם 29.2 אחוזים מהקולות הכוללים. המפלגה השלישית קיבלה 432 קולות, שהם 33.2 אחוזים מהקולות הכוללים.

8)

התוצאות של חקירת היתרונות של המ"מ הוצגו לפני הוועדה ב-1971-1972. המחקר הראשוני על היתרונות של המ"מ הואולסיה "הספצי" נעשה בידי המ"מ ב-1970. המחקר הראשוני על היתרונות של המ"מ הואולסיה "הספצי" נעשה בידי המ"מ ב-1970. המחקר הראשוני על היתרונות של המ"מ הואולסיה "הספצי" נעשה בידי המ"מ ב-1970.

שנים	מספר
72-78	190
68-71	143
	325

מספר	שנים	מספר	שנים	מספר	שנים
19	3	16	48	14	34
24	3	21	53	14	39

התוצאות של המ"מ
הואולסיה "הספצי"
6.5%

התוצאות של המ"מ
הואולסיה "הספצי"
הן כדלקמן:

המחקר הראשוני על היתרונות של המ"מ הואולסיה "הספצי" נעשה בידי המ"מ ב-1970. המחקר הראשוני על היתרונות של המ"מ הואולסיה "הספצי" נעשה בידי המ"מ ב-1970. המחקר הראשוני על היתרונות של המ"מ הואולסיה "הספצי" נעשה בידי המ"מ ב-1970.

המחקר הראשוני על היתרונות של המ"מ הואולסיה "הספצי" נעשה בידי המ"מ ב-1970. המחקר הראשוני על היתרונות של המ"מ הואולסיה "הספצי" נעשה בידי המ"מ ב-1970. המחקר הראשוני על היתרונות של המ"מ הואולסיה "הספצי" נעשה בידי המ"מ ב-1970.

הנהגתו של המלך... המלך המשיח... המלך המשיח...

על המלך המשיח

המלך המשיח הוא המלך המשיח... המלך המשיח הוא המלך המשיח... המלך המשיח הוא המלך המשיח...

המלך המשיח

המלך המשיח הוא המלך המשיח... המלך המשיח הוא המלך המשיח... המלך המשיח הוא המלך המשיח...

המלך המשיח

המלך המשיח הוא המלך המשיח... המלך המשיח הוא המלך המשיח... המלך המשיח הוא המלך המשיח...

המלך המשיח הוא המלך המשיח... המלך המשיח הוא המלך המשיח... המלך המשיח הוא המלך המשיח...

המלך המשיח

המלך המשיח הוא המלך המשיח... המלך המשיח הוא המלך המשיח... המלך המשיח הוא המלך המשיח...

המלך המשיח הוא המלך המשיח... המלך המשיח הוא המלך המשיח... המלך המשיח הוא המלך המשיח...

~~Handwritten scribbles~~

~~Handwritten scribbles~~

Project - 1

for 100% ... ... to ... (1)

Case study ->

... ..

... .. (2)

... .. (3)

... .. (4)

... .. (5)

... .. (6)

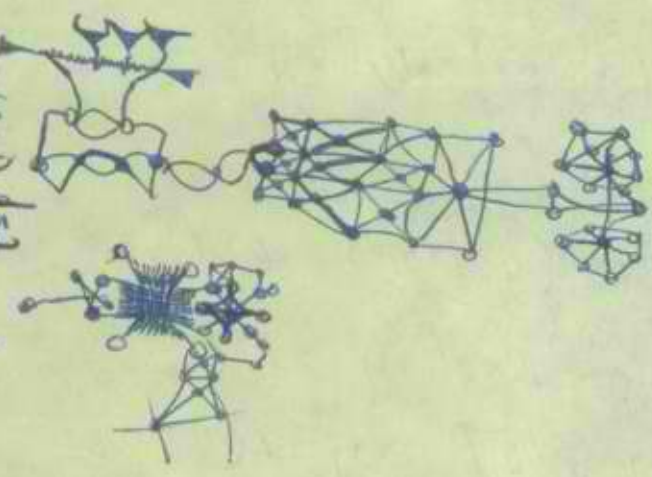
... .. (7)

... .. (8)

... .. (9)

解

$$V = \sum_{t=1}^T \frac{a}{(1+r)^t}$$

$$x(1+r)^{T-1} + x(1+r)^{T-2} + \dots + x = P$$

$$x + \frac{x}{1+r} + \dots + \frac{x}{(1+r)^{T-1}} = \frac{P}{(1+r)^T}$$

$$x = \frac{a}{(1+r)^T} \quad ae^{-rT}$$

$$ae^{-rT} \quad r | \overline{v}|_n \quad r | \overline{s}|_n$$

$$1 - rT + r^2 \overline{t}^2 - \dots$$

$$a(1 - rT) \quad 'ubf|_{\overline{v}|_n}$$

$$P = x \left[1 - \left(\frac{1}{1+r} \right)^T \right] = \frac{P}{(1+r)^T}$$

$$x = \frac{Pr}{(1+r)^T - 1}$$

W. C. C. 9114

1880 - 1881

1882 - 1883

ני (16) אל

237 730 אל

אל (ההחלטות)

237

18 p/40 - 10.I N K/31

הנהגות אלה הן חלק מההתנהגות

הנהגות אלה הן חלק מההתנהגות

הנהגות אלה הן חלק מההתנהגות

הנהגות אלה הן חלק מההתנהגות

הנהגות אלה הן חלק מההתנהגות

הנהגות אלה הן חלק מההתנהגות

הנהגות אלה הן חלק מההתנהגות

הנהגות אלה הן חלק מההתנהגות

18.1.68

... 1000 ... 1000

... 75,000 ... 150,000

... plus ... 4,000

... 75,000

... 120,000

... 100 - ...

... 100 - ...

... (100) ...

... 10,000 - ...

... (100) ...

... 100 ...

... 90,000 ... 133,000

... 6000 ...

... 100 ...

... 170

... 15 ...

... (100) ...

$\frac{V}{H} = 100$

$\frac{\partial V}{\partial H} = 100$

$\frac{\partial V}{\partial H} = \frac{15}{100} = 0.15$

... 0.2 ...

$\frac{15}{100} = 0.15$

... 100

दोनों पदों को जोड़ें
प्राप्त करें $\frac{1}{2} \ln 2$

अतः $\frac{1}{2} \ln 2$ है।
इसलिए $\frac{1}{2} \ln 2$ है।

$$24 \quad \frac{V}{M} = 1024$$

$$\frac{\partial V}{\partial M} = 1015$$

∴

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text below the title, possibly a subtitle or introductory sentence.

Handwritten text on the left side, including a large fraction with a horizontal line.

Handwritten text on the right side, enclosed in a large bracket-like structure.

Handwritten text below the left-side fraction, including another fraction.

Handwritten text in the middle section, featuring a large fraction with a horizontal line.

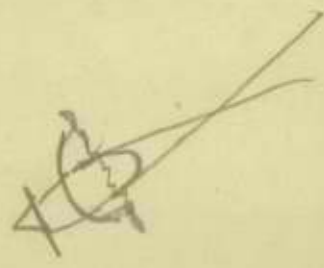
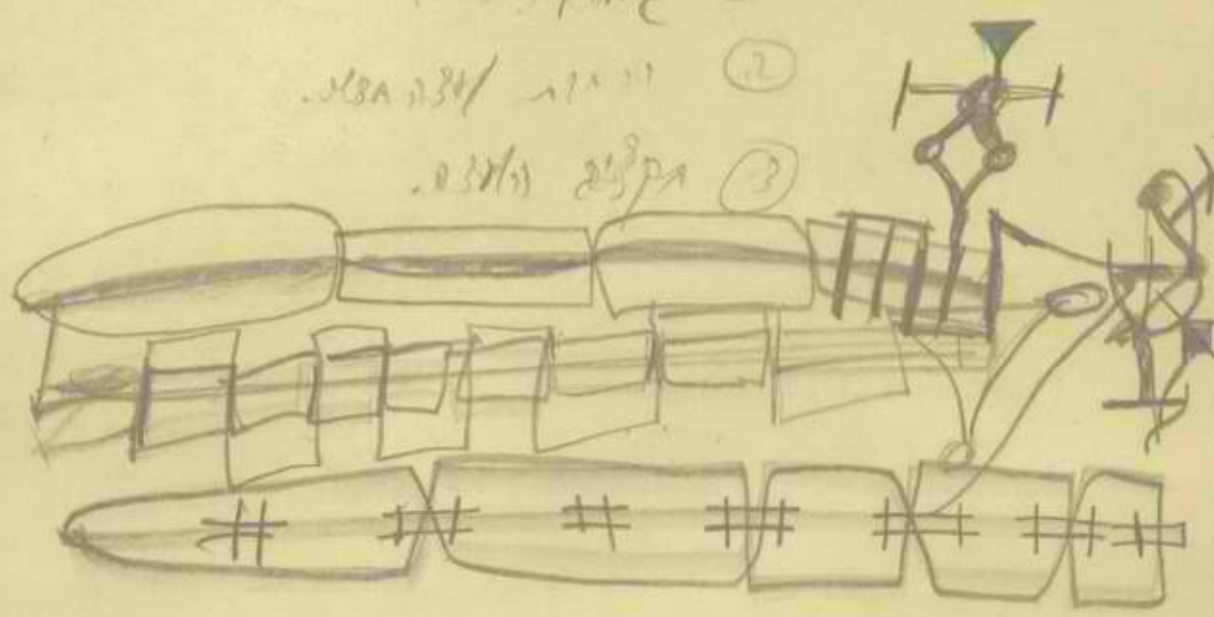
Handwritten text below the middle section, possibly a conclusion or a separate point.

Handwritten text at the bottom of the page, including a large fraction and some additional notes.

1. 2000/10/10

2. 2000/10/10

3. 2000/10/10

of the world
and the way to

900,000 3x 9 800,000 2x
VBR 200,000 1x ~~250,000~~ 2x

15% 3x / 160 - 180 25% 2x
50 - 60 1,0x 2x

20 40 - 45 25% 2x 20 - 25
VBR 13 - 15 2x

---

20 24 - 27 15% 2x
VBR 7 - 9 2x

... ..
... ..
... ..

(... ..) ... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

① 1952/53

②

27- 1952/53

1 1952/53

2 1952/53

3 1952/53

1952/53

Coming and going across the Allenby Bridge: Arabs moving to, or visiting Jordan, and others returning, some under the family reunion scheme. Cairn at right marks spot where three Israeli soldiers were shot on January 25. Photo by Radovan

Dan Bavly

A PLAN FOR THE REFUGEES

By the middle of last June groups of theoretical economists and practical senior civil servants volunteered to make a study of the needs of the communities in the newly occupied territories and of the available facilities of the State of Israel to meet these needs. With the encouragement of the Government and the Prime Minister, Mr. Levi Eshkol, a few "brain-trusts" were set up to report on various facets of these questions. Senior among these teams was the one headed by Dr. Raanan Weitz, director of the Settlement Department of the Jewish Agency — which has been discreetly active for over six months. Another team, in close contact with Dr. Weitz, was composed of a group of Hebrew University professors in economics and sociology, and members of the Research Department of the Bank of Israel. These included professors S. Eisenstadt and Dan Patenkin from the University and Dr. M. Bruno of the Bank.

Dr. Bruno last autumn presented a confidential report to the Government dealing with the resettlement of the Arab refugees. It contained, for the first time, recommendations that efforts be directed towards urban, industrialized settlement rather than to continued emphasis on agricultural investment and development.

The question of compensation to the refugees was raised during Mr. Eshkol's visit to President Johnson six weeks ago, and it is believed that the Premier assured the President that when the time comes, a full and fair settlement would be made.

Refugee figures

There are now about 250,000 Arabs from the West Bank and the Golan Heights who opted to live under Arab rule and who thus became "new" refugees, though some of these were previously considered 1948 refugees. Of the "old" Palestinian refugees, approximately 300,000 live on the West Bank, while another 270,000 live in the Gaza Strip. Of the remainder, over 300,000 settled in Transjordan, over 100,000 are living in the Lebanon, and the rest are in Syria or have moved to other Arab countries, including Kuwait, Iraq and Saudi Arabia. Of the new refugees, 20,000 have moved to other parts of Samaria and Judea, while close of 200,000 are now living on the East Bank, the remainder moving to the Syrian interior. Even extreme optimists see no chance of discussing resettlement terms with the refugees in Syria. In Egypt there remain only a negligible number of refugees who have, in fact, been absorbed as teachers and technicians into Egyptian society. There are, of course, also the many new Egyptian refugees, who preferred moving to Cairo and the Nile Delta rather than live along the Suez Canal.

It would be reasonable to expect that the first refugees to enjoy the fruits of compensation will be among those of the Gaza Strip and the West Bank, while payments to those of the East Bank and the Lebanon would soon follow.

Those who claim to be realists doubt that peace between Israel and the Arab countries is near. Last spring, in answer to a foreign correspondent's query as to what Israel would offer the Arabs if they were willing to discuss

peace, General Moshe Dayan, the Minister of Defence is reported to have briskly answered: "Peace." Under the guidance of General Dayan, the Military Government of the occupied territories has helped, wherever possible, to reduce tensions among the local population and made efforts to restore normal living conditions. If peace can be achieved in evolutionary ways, the Israeli experiment may prove to be of far-reaching significance.

By last July the authorities had permitted the export of produce across the River Jordan, and in the autumn Palestinians were granted permits for visits in the Arab countries; there has been a sprinkling of Arab visitors from the Arab countries to Judea and Samaria. Efforts are being made to reopen the Arab banks, and now permission has been given for imports from the East. Substantial aid to curb unemployment has been provided in the past eight months on the West Bank; many of those enjoying these benefits were heads of refugee families.

The economy of Jordan suffered a severe set-back as a result of the Six Day War; its dependence on the funds, tourist facilities and consumption capacity of the West Bank was material. The average eight per cent growth in its Gross National Product per annum stopped in 1967 and will not be resumed in 1968. Investment through compensation would naturally help the Arab population; coming from Israel under the guidance of professional technicians, it could be an instrument towards a gradual amelioration in relations.

One of the primary studies carried out by the various teams above-mentioned, deals with sites available for resettlement. The Gaza strip is acutely over-populated and the mountain range of Judea and Samaria filled with its own people. The Jordan valley, however, is relatively empty, as is north-east Sinai from El Arish to Rafa. (For security reasons it is unlikely that any refugees can be settled on the Golan Heights, next to Syria. There are considerable reserves of untapped waters along the El Arish-Rafa coastal plain, and from the experience of Jewish farmers it is known that the Jordan Basin can become successful farmland. Estimates of the cost of resettlement vary considerably, from the bare minimum requirements to the more advanced budgets per family. Whereas an investment of about IL12,000 per family could be a considerable help, some economists dealing with the subject feel that to help this population approach the western standard of living would require an investment per family closer to IL36,000. These sums do not include the costs of housing which also vary considerably.

There have been discreet inquiries from western countries and international authorities as to Israel's intentions regarding the refugees. In most of the ensuing conversations the questioners pointed out that they were looking forward to the day when resettlement would begin and they could give financial help for such programmes. A full resettlement project could cost from over one to several billion dollars. There have been clear indications from the various enquirers that these funds would be available if and when such a programme is implemented.

This point was no doubt raised again during the visit to Israel a fortnight ago of Mr. Eugene Black, recent president of the World Bank, who is now an adviser to President Johnson.

The funds that may be expected from abroad would include a Grant in Aid from the U.S. Government which, comparing with some AID programmes in the Afro-Asian countries, would definitely consider the monies well spent. There would be similar though smaller grants from other countries, as well as other funds including long-term low or no interest bearing loans from some of the international institutions.

Compensation to the Arab refugees will be made both in cash and kind, under the supervision of Israel know-how, on the assumption that there would ultimately be a Middle East "Common Market" which, as the Foreign Minister, Mr. Abba Eban, forecasts, would include the Lebanon, Jordan, the West Bank and Israel. To this end the resettlement plans which should have an impact on the existing economies in all these countries, would put emphasis on a complementary rather than a competitive economy. With the above-mentioned budget such a resettlement programme could increase demand for Israeli commodities by an annual 10 per cent for at least a decade, with accelerated effects on the Israeli economy.

A resettlement development programme will probably start very cautiously, beginning with various local pilot plants and experimental stations.

THE JEWISH REFUGEE PROBLEM

During the first week-end last June an American correspondent in East Jerusalem asked Ahmed Shukeiry how, with the Arabs winning the coming war, they were going to deal with the problem of the 2½ million Jews they would conquer. To this Shukeiry is reported to have replied, "No problem; there won't be many Jews left. Some with British or American passports will be sent back to the West."

DAYAN

(Continued from Page 2)

lightly, almost contemptuously, when an American Jew gives a hundred thousand dollars. Let's see our well-off Jews here in Israel, give something even approaching that, and they are certainly closely linked with the problems of the country. I see no aesthetic fault in it. I don't think we are *Junkers* who must go around with spurs and swords. I think the question is one of substance. From the aesthetic viewpoint the question is how the thing is done. If a man does it in an appropriate manner in the uniform of an Israel Army *Atuf*, and he goes to the Jewish people to discuss our economic and security problems — there is contact between them and this contact also has the aim of Jews helping Israel financially, one of our most serious problems — if this is done in a proper way I do not believe there is anything wrong with it. I would consider it very wrong for the army to barricade itself behind its uniform and thus avoid contact with Jewry when they express the wish to meet Zahal officers.

Q. Does Zahal not suffer by the absence abroad of high-ranking officers on extended fund raising missions?

A. That is a proper question. We must indeed use our *alufim* sparingly so that they work a great deal and stay

A few such projects have already been suggested by staff of the Military Government. Through such preliminary projects, possible pitfalls will be examined so that they may be avoided in the future. Parallel to resettlement plans, attention will have to be given to vocational guidance and advanced education. There is no doubt that, as the projects develop, better trained personnel will be required. These resettlement programmes should be spread out when possible over both sides of the Jordan to give all the refugees a chance to benefit in their own living areas, helping in turn to raise the position through greater economic activity of those neighbours who were not refugees.

Industry and services

The Arab farming population, with its primitive equipment, today supplies most of the needs of the local population. Modernizing agricultural operations would either create surplus production or reduce the number of Arab farmers. The greater part of Arab resettlement programmes would therefore have to be directed towards building, industry, tourism and transport services.

Reparations and compensation to the Arab refugees is not a question of legal necessity. It is rather a matter of removing an injustice which the Arab countries have maintained for nearly 20 years over a large part of its Arab population, in order to keep alive hatred and dreams of vengeance, with no feelings at all for the pain and degradation of their own people.

When this programme is finally implemented, it will be in the hope of improving relations with the Palestine Arabs, in spite of recent history; in the belief that through personal contacts and economic links recognition will eventually be attained. And the moral obligation that a good many Israel citizens feel — the need to right a wrong even while disclaiming the blame for it — will have been fulfilled towards an Arab population that has been so wantonly misled by its reckless leadership.

home, because they are good *alufim* and we need them. From time to time they can go abroad — leaving late and returning early.

Q. I have read reports from reliable sources that most people bore you. How do you overcome this?

A. Bore is not at all the word. I do not overcome it. But I think I have a serious approach to work, and work is work, whether it is papers or people. What I said about people being boring was of course meant humorously. The question is what they do. If you sit with a person — a person is a person. The question is what dealings you have with him. I would be bored if we came here every morning to drink coffee or have boring discussions. But when there is a meeting with the head of Intelligence and the Chief of Staff on the question of what is going on now in the Eilat area or damage to the oil refineries I can't say that people bore me.

Q. All right, thank you. Perhaps I can end with a question that is a little more difficult. When will we have peace finally? When will we be able to visit Cairo?

A. To visit Cairo... I was there. It was during the Mandate. I would not want another such visit. That is, for us to return to the Mandatory period when we could visit Cairo. Peace is a good thing to want and all of us are in favour of it on condition that it is not a synonym for giving in. That we do not have to do.

ISRAEL'S WEEK at a GLANCE

by ERWIN FRENKEL

Jarring's chances

• Political speculators punching typewriters in Paris, New York, and Beirut had a merry time this week forecasting the future of the Jarring mission. The same facts which prompted "cautious optimism" in "Le Monde," sparked pessimism at the "New York Times."

The main developments were Dr. Jarring's return to New York for consultations with U.N. Secretary-General U Thant and Foreign Minister Abba Eban's declaration in the Knesset that Israel had agreed to a "form of negotiations" with the Arabs, based on past precedent. This was said to refer to the procedure used at the 1949 Rhodes armistice talks where Israel and the Arabs met together under the chairmanship of Dr. Ralph Bunche.

The difficulty for the pundits was the absence of any indication that Cairo would agree to such talks. This also prompted some doubts in the Israeli press, including coalition party papers, about the wisdom of agreeing to a formula which might give the Arabs an escape from direct talks. But Prime Minister Eshkol, meeting with the Knesset coalition

factions, stressed that only direct negotiations would be acceptable.

What appeared to be clear, however, was that the Jarring mission had now reached a major crossroads, and the consultations in New York would call for subtle diplomatic planning.

Nasser's mistake

• In Jerusalem it was believed that the future of Dr. Jarring's mission would be closely tied to the uncertain conditions in Cairo vividly disclosed by the student demonstrations last week-end. In the wake of these protests against what were called lenient court sentences given to former Air Force commanders, the Egyptian Government ordered a retrial, banned demonstrations, and closed the universities.

Observers felt, however, that behind the protests, in which many demonstrators were injured, lay not only dissatisfaction with the regime, but a power struggle pitting the Army against left-wing elements in Egypt's sole political party, the Arab Socialist Union. Meanwhile Nasser, caught in the middle, maintained a studied silence.

The protests broke out the same day that former Egyptian War Minis-

ter Shams Badran, on trial for plotting against Nasser, said that the former Egyptian Chief of Staff was sent to Syria shortly before the June war to investigate Soviet and Syrian claims that Israel was massing troops on the Syrian frontier. The Chief of Staff ruled the reports were unfounded, and, according to Badran, said the "Russians must have been having hallucinations."

This testimony added to the increasing evidence of what Israel's former Chief of Staff, Yitzhak Rabin, now Ambassador-designate in Washington, termed in an interview this week the "nefarious role" played by the Soviet Union. Rabin said that Nasser did not want a war in June, but was carried away after his initial moves, and then deliberately caused the war by closing the Tiran Straits.

Nasser, like others before him, having apparently made war by mistake, there was perhaps room to wonder whether he was also capable of making peace by mistake.

Shazar again

• President Shazar, 78, this week agreed to requests by the coalition parties that he stand as candi-

date for President for a second five-year term. The election will take place in the Knesset on March 26.

Zionism's role

• Immigration to Israel and the capacity of the world Zionist movement to promote it was the principal subject of a three-day meeting in Jerusalem of world Zionist leaders.

Prime Minister Eshkol charged that the movement lacked vigour and said the Jewish Agency would have to probe its machinery to see if it could meet the aliya challenge. This critical note was echoed by most other speakers. But Jewish Agency Chairman Arye Pincus doubted the value of all the self-hazing, and voiced confidence that a major reorganization of the immigration and absorption departments would soon be implemented and equip the Agency for the task.

Bus to Mecca

• Over one hundred Hebron residents were on their way this week to Mecca, Boarding five buses, after a festive send-off, the pilgrims were to make their way to Saudi Arabia after stopping briefly in Amman. The pilgrimage was to take about three weeks.

Meanwhile in Gaza it was announced that a direct Gaza-Amman bus route has been opened by a West Bank bus firm.

Nasser on trial

(Continued from previous page)

From the trials it has appeared, for instance, that Air Force chief, Lt-General Sidki Mahmoud, had earlier suggested to Nasser that Egypt should strike first with well planned raids on Israel. Nasser, however, was said to have objected to this on the grounds that such an action would lead to the intervention of the U.S. Sixth Fleet.

In reply to a question by Nasser, General Sidki Mahmoud estimated that if the Israeli Air Force was left to strike first "only about 20 per cent of the Egyptian air power would be lost." The rest would then make a counter strike.

With Nasser reported thus satisfied to wait for the Israeli move, Sidki explained that the decided air activity plan involved some 1,300 planes, with 600 of them attached to the Israeli front, 100 to aid Jordan and the rest to be used as air cover in Egypt and on the "Mediterranean" front, presumably in case of foreign intervention.

Sidki was sentenced to 15 years and is now to be retried, while the trial of other air commanders who either failed to put their squadrons into action or abandoned their bases in Sinai are still going on, with more dirty washing being pulled out. Despite the decision to wait for the Israeli blow, "the Air Force Command did nothing to face it," testified Colonel Tashin Zaki, who is also a defendant in the plot. On receiving the warning at his base on June 3, that an Israeli strike was expected within 48 hours, his "pilots hid their planes in safe places." Denying his disloyalty to Nasser, this colonel added that after hearing Nasser's resignation speech on

June 9, "we cried bitterly and thought of holding suicide raids on Israel."

The commanders of the Egyptian army also had sorry tales told against them. The commander of an armoured division, General Othman Nasser, who is a defendant in the plot trial, was accused of abandoning his headquarters to which he was ordered to return to launch a counter-attack as late as two days after the outbreak of war. Defying these orders, he instead ordered his regiments to retreat to the Suez Zone. He was held responsible for the heavy casualties at the Mitla Pass, where long columns of Egyptian armour and other vehicles were ambushed and destroyed.

***

THERE are two other points which emerge from the trials which have not yet been completed. The first concerns the role of Marshal Amer, at whose door the responsibility for the military defeat and the subsequent plot had been laid. This high-ranking officer, whose ability had been doubted and whose policies had often been questioned throughout his career, particularly during the three-year union with Syria between 1958 and 1961, and his record in the Yemen, was reported by Al-Ahram to have planned to kill himself early on June 8. The question is whether after "President Nasser spent the night at his side" he could have been left alone to plan the alleged August 27 plot, at a time when he was also reported to have been under house arrest. The answers to this and other questions died with him on August 25, the day he "committed suicide."

The second point is that testimony has not revealed Nasser as having wisely lead the regime, over which he was given full powers by the Council of the Nation (Parliament). Though in his post-war speeches he gave the impression that he prophesied "an Israeli attack" on June 5, Badran last

Saturday testified that even "the Americans" warned Nasser on June 3 of the likelihood of an Israeli action within 48 hours. This testimony also ran counter to Nasser's claim that he had to fight because Syria was threatened by the massing of Israeli troops.

Looking at the trials as a campaign to clear Nasser, this week's demonstrations can be examined from two angles. Far from being a mere protest against "leniency," the organized demonstrations can mean growing opposition to the regime, condemning it for conspiracy in the "leniency," especially at a time when Egypt is suffering austerity, since it is for long without income from the Suez, tourism, and its oil fields. The demonstration may also be another step in what General John Glubb termed a Russian plan "to lure the Arabs into a catastrophic defeat... to throw them unreservedly into the arms of Russia."

The Russians cannot be expected to be pleased at Nasser's restoring diplomatic relations with Britain, initiating reports of renewing ties with the U.S., in addition to getting financial aid from Britain, Italy and West Germany in obtaining another \$100m. from the World Bank. Nor can she be expected to be satisfied with the results of the trials which not only ruled out Western conspiracies but, through Badran's testimony, held that the U.S. did after all make an apparent bid to prevent war and disaster. Little matter that the State Department has since defied any such contact.

The current situation, to which the trials have led, has been tackled by Nasser with a cry of "foul" and the ordering of a war trial. But the appointment of the new supreme tribunal under the artillery chief, General Maher er-Ramali, is not expected to change any of the facts of life in Egypt. There are a lot of dissatisfied people in Egypt. But only the Russians may be capable of initiating the next move.

ENGLISH LAWYER 32

Intending to settle in Israel with family later this year, seeks worthwhile opportunity where abilities and experience will be fully exploited.

Honours degree and nine years' general commercial and international practice in London, but now prepared for any field (not necessarily legal) giving scope for creative flair and responsibility, as well as a genuine chance to contribute to Israel's future.

Will be visiting Israel for several weeks from April 29 next and invites inquiries and interviews during that time. Please write at first instance to No. 2669, P.O.B. 81, Jerusalem.

Attention, Veterans of the Old Palestine Brigade of the British Eighth Army!!

During World War II, I was a member of the United States Navy. After the invasion of France my ship pulled into Naples for a "rest" and I was placed in charge of a "Shore Patrol Detail" (the Naval shore police). My command included the area surrounding the Naples headquarters of the Palestine Brigade!

I spent three weeks (and several overnights) with the men of the Palestine Brigade under Brigadier A. D. Benjamin!

Prior to my next visit to Israel, I am most anxious to contact some of the men who remember the "Jewish Shore Patrol Officer" of the United States Navy, who "came bearing gifts" during September of 1944.

Please write to: A. ALAN LEVEEN, CITY NATIONAL BUILDING, HACKENSACK, N.J. 07601, U.S.A.

ק"ק בית ישראל

GREEN AND SEA POINT HEBREW CONGREGATION

CAPE TOWN, SOUTH AFRICA

Applications are invited from duly qualified candidates for the position of

MINISTER - RABBI

to the largest orthodox congregation in South Africa.

Applicants should state academic qualifications, age, marital status, previous experience in ministerial and communal affairs and youth activities, and furnish copies of testimonials and recent photographs of self and family.

A fully furnished residence in close proximity of the synagogue is available.

Salary will be commensurate with qualifications and experience, but applicants should state salary expected.

Applications will be treated in confidence and should be forwarded to the President, Green and Sea Point Hebrew Congregation, P.O.Box 1661, Cape Town, South Africa.

L806

